

Ǹtwum Lwen Ye Jân Kœ

Yesù ne dyi wě ñywanni, à bœ tì ñzison

1 1 Kwan se be lè ñgyô' wan dñunmi kife!, be lè Ñzâ! le' ti kwe. À bœ tòn bon lè Mvènnswàb mban, à bœ Mvènnswàb. 2 À bœ bon lè Mvènnswàb lè ñgyô' wan dñunmi kife!. 3 Be fœ ywum hwæn bon lè nun. Mvènnswàb fœ kân swum ndo!, à shì bœ kwe. 4 Mwum hwæn tâ ñzison cinni cì shon, ñzison màzwùm si wě ñywanni se ta bwum me' sannzi. 5 ñywanni ta dwùm ke njimmi nun, son, njimmi cinni kan ñkimmɔ' lè nun njimza! ñywanni màzwùm.

6 Mwum ndo! bénne nyé Mvènnswàb fyii, jin shon be le Jân. 7 À kîn bâ nun dyi shîtâkwù, shîtâkwù she ke nywi ñywanni, lè bwum hwæn ke ñlim lè Yesù Kristò ke nyé le' se nun yé leli. 8 Nun ne! ne be kân ñywanni, son, à kîn shîtâkwù dyi ke nywi ñywanni. 9 ñywanni màzwùm, son se dyi she ñkàemñkæm. Ke mbèn ye son bennâ ke ñgyô' wan, son se ta bwum hwæn me' sannzi. 10 Ñzâ! le' màzwùm be ke cë ñgyô' wan nun. Mvènnswàb fœ ñgyô' wan bon lè nun, son, lan ñgyô' wan limme kàn nun. 11 À kien ke cï bwum byon, son, bœ yé kan nun. 12 Kwo fe' li, byindo! bœ ye nun, bœ ke ñlim lè nun. Bon màzwùm, à wò bon mbyi le bœ bœ bwèn Mvènnswàb. 13 Ñdun ye bon dñun ke læm bwèn Mvènnswàb nun, bœ ye kan bon wě tâ she bœ ta bwum bœ ñgyô' wan ye, shikì a bœ lè ñkimmɔ' mwum ndo!, son, Mvènnswàb ne ci.

14 Ñzâ! le' màzwùm fyònne mwum wě bwi!, à kìn tòn ke nyinnim she' nun. Mvènnswàb kwâsâ kwènnzî nlim shon lè lejkæm shon ke nywi yon. Bwi! yennâ ñtwu yon, ñtwu ye Ce nyon Mvènnswàb fe nun, nun mwèn mbo! ti ku! mbo! nyon. 15 Jân dyi shîtâkwù shon, à dñunmi dæmmì le: «Nun ne mùn be leli ke nywi yon le: mwum ndo! tâ kìn nyè yêm, à cinni ñtwu, à làn mùn, ntwi! se be lè à ti mbyi lè bœ ye kife! mûn.» 16 Ke nlwinni ye nun ni ñlwinni lè kwènnzî nlim, bwi! hwæn, à tâ bwi! fløa yon fe ke moan zwêm. 17 Mvènnswàb feâ bwi! lwuà nyon fya! Môîzè. Ti lè kwènnzî nlim shon, kònndì lè lejkæm shon, à kwâsâ yon ke nywi Yesù. 18 Mwum ndo! yen kife! Mvènnswàb. Son, Mwèn mbo! nyon nyé bon ta tòn bon lè nun, à sannzâ mbo! ne Ce nyon tön.

Shitàkwù se Jân Bâtisi dyie ke nywi yon ne'
(Mt. 3.11-12; Mr. 1.1-8; Lk. 3.1-17)

19-20 A kien bén nywo' mbo' ndo', mè ci-zwi' me Yudà bye ke Yérusàlèm, bë fyì mè ci-mfe sàtikà' bon lè ñkwìn bwum me Lèvî, lè bë kiùn Jân cibbi le yà mwum ne ku' nyi? À ywòme nìcibbi màzwùm li, à fyònnço' kan le nun bă byi le' fyònnzi ñwum, son, à yili le' ke swi' shan lè lejkàem. Shitàkwù she nun dyi be le: «Mùn ne ba mûn **Kristò**, mwum ne Mvènnswàeb yë fyì.» 21 Be cibbi lè nun le: «Ti wù, wù ni wen? Wù ne dyi **Èli?**» Jân fyònnzi lè bon le: «Ayi, mùn ne ban.» Be kà kònndi cibbi be lè nun le: «Wù ni ci-nleli ke ñwum Mvènnswàeb nun?» Jân fyònnzi le: «Ayi.» 22 Be kà shé lè nun le: «Shé le bwi', wù ni ku' wen? Ntwi' se a yili le bwi' ken bwum bë fyii bwi' ñzàe' le' ndo' shé be ke nywi ywû. Ti ku' wû ne', wù tà ku' shé le wù ni ku' wen?» 23 Jân kà fyònnzi lè bon le: «Mùn ni mwum ne Èzaï, ci-nleli ke ñwum Mvènnswàeb nun lele ke nywi yon le:

“Mwum ndo' tă dàemmì ke nlim kyo' le:

Dyilénì mbyi nyeli nyé' zu!.” »

24 Ké nyinnìm bwum bye bë fyi ci Jân, mè **Fàrizièn** ndo' bë kwe. 25 Be kà cibbi lè nun le: «Ké wù bă **Kristò|Kristò**, wù bă ku' wù **Èli**, shìki wù bë ku' wù ci-nleli ke ñwum Mvènnswàeb nun ni, yen se ci wù tă bwum jimnzi nun?» 26 Jân kà fyònnzi lè bon le: «Mùn, mùn tà bon jimnzi lè mlă', son, mwum ndo' ni ke nyinnìm shin nun nyé byin lìmmi kan. 27 À tă kìn bë nyè yém, mün wòli kan ma kim mùn kwèmmi lè nun, lè mùn sù mè ndu' mè diba' byon.» 28 Ywum màzwùm hwæn li lannze ke nsòn ye bë be lon le Bètànî, ke ñgyin Jûrdêñ. Cicí màzwùm se Jân be bwum jimnzi kwe.

Yesù ne dyi mwèn nzumìgan ne Mvènnswàeb fye

29 A kien bén bë shikpon màzwùm, Jân yen Yesù tă kìn cì shon, à shè le: «Céenì fe' mwèn nzumìgan ne Mvènnswàeb fyii le nyi ni kiùn fyebbi lan ñgyô' wan zùsi. 30 Nun ne mùn lele ke nywi yon kwan se mùn bë le' le: “Mwum ndo' tă kìn bë nyè yém, à cinni ñtwu, à làn mùn, ntwi' se bë lè à ti mbyi lè bë ye kife' mûn.” 31 Mün, mün lìmme kàn mûn nun, son, mùn kien bwum jimnzi lè mlă' lè mùn ci bwum Izràël lìmmì nun.» 32-33 Jân kwùbtà' tì ñzàe' le' ni bë, à shè le: «Mün lìmme kàn mûn nun, son, Mvènnswàeb ne fyii mùn lè mùn kiùn bwum jimnzi lè mlă', à shè mùn le: “Wù yë Mpùn Nsanmi yenni, à tă wai ke zwô, à kìn tòn ke nywi mwum ndo', mwum màzwùm ne ye bwum jimnzi lè Mpùn Nsanmi.” Mün yennâ Mpùn Nsanmi wai ke zwô wë mwèn pyl', à kìn tòn ke nywi yon. 34 Ké nyen ye mùn yennâ ywum màzwùm hwæn li, mùn tă shitàkwù dyi le mwum màzwùm ni Mwèn Mvènnswàeb.»

Bwesɔ' bye Yesù sete cinni

35 Shikpon fo', Jân bë tì kwe lè kì-bî bwesɔ' byon. 36 À yen Yesù tă làn, à shè lè bon le: «Céenì fe' mwèn nzumìgan ne Mvènnswàeb fyii.» 37 Kì-bî

bwesɔ' Jân ywɔmè swum se nun be le' li, be donnzi nun, be dwon Yesù nyè.
38 Yesù yònñzì me', à yen bwesɔ' bî Jân bi ta nun dwon nyè, à kà cibbi lè bon le: «Yen se byin yili?» Be fyonnzi lè nun le: «Wù tă tòn fen, Ræbbì?» (Sù Ræbbì ni le ñlìsà!) **39** À fyonnzi lè bon le: «Kiènnì, byin yen cici mazwùm.» Li, be wai kèn, be kén bén, be yen cé nun be tòn nun, be lannzi kwæbbi mazwùm kwe bon lè bon. Be lè a ti kènni lànmè nywɔ' nyî kwæbbi nun.

40 Ke nyinnim bwum bî bi bye ywɔe ñzà' le' Jân, be dwon tì Yesù ke nyè, jin nyé mbo' be le Àndrê. Ngynni Simôn Piér ne be. **41** Àndrê sete kén ngynni nyon Simôn cinni, à shè lè nun le: «Bwi' cinnâ bwi' Kristò, mwum ne Mvènnswàb fyii.» **42** À twé' Simôn, à kén lè nun cí Yesù. Yesù yenme Simôn, à shè lè nun le: «Wù ni Simôn mwen Jân. Mùn kèâ wù jin she fo' le Sefà.» Ke le' she fo' nun, be ta tì son lon le Piér. (Sù jin mazwùm ni le mble.)

43 Shikpon she fo', Yesù yile nun kén ke ñgyɔ' Gàllilê nun. À cinni Filipò, à shè lè nun le: «Dwoìn mûn nyè.» **44** Filipò be mwum nyé wai ke Bètsaïdà. À be myi fo' bon lè Àndrê lè tì Piér. **45** Ke nyé yi, Filipò cinni Nàtànàél, à shè lè nun le: «Mwum ne Mòizè lele ke nywi yon ke dèwà mè lwuà nun, mè ci-nleli ke ñwum Mvènnswàb nun konndì tì ku' leli ke nywi yon, bwi' cinnâ bwi' nun dyé. Mwum mazwùm ni Yesù, mwum Nàzàrè!, mwen Jòsè!»

46 Nàtànàél ywɔmè li, à shè lè nun le: «Swum lwèn ndɔ' ye bwi' kwain dyé ke Nàzàrè?» Filipò fyonnzi lè nun le: «Kîñ, wù yen lè ze' swû.»

47 Kwan se Yesù yen Nàtànàél tă kín cí shon, à dñunmi leli mbyi nywi yon le: «Sean Sean nun ne' mwum Izràél ne nyé. Swum wèsi ndɔ' ba nun nywi.» **48** Nàtànàél ywɔmè li, à cibbi lè nun le: «Wù lìmmi mûn fen?» Yesù fyonnzi lè nun le: «Lè Filipò kà loin wù ke ndù' ñgæ' kwùmmvu, bi lè mùn yennâ wù.»

49 Nàtànàél kà shé lè nun le: «Ñlìsà!, lè lejkàem, wù ni Mwen Mvènnswàb, wù ni mènèn Izràél.» **50** Yesù kà shé lè nun le: «Ntwi' se mùn le' le mùn yenni wù ke ndù' kwùmmvu, son se wù yili nun? Wú yen kife' swum ndɔ', wù yé ywum klwɔkea ye lan yi ton ye yenni.» **51** À kà kònndi tì le' be le: «Mùn tă byin shé lè lejkàem le: Byin kà yenkà' dëb lwon lè mè cikpu' Mvènnswàb ta nàn lè be ta kyìlì ke nywi **Mwen Mwum.**»

Hilea zwimbyi' se Yesù cìe

2 **1** Ngyn leán be bî, be kpæmme dæm ndɔ' ke myi ye be ta lon le Kanà, ye be ke ñgyɔ' Gàllilê nun. Mon Yesù be lè à ti kwe. **2** Be loin tì ku' Yesù bon lè bwesɔ' byon lè byi bi kiñ kwe cici dæm mazwùm.

3 A kien bén kwan se bâ' mlœ kwe cici dæm, mon Yesù kén Yesù shé le bâ' ba tî. **4** Yesù ywɔmè li, à shè lè mon nyon le: «Mon nyèm, wù ne woli wù shé mùn swum se mùn yé ci? Kwan shêm wòli kife!» **5** Mon nyon ywɔmè li, à shè lè mè ci-she le: «Ciènni swum se nun yé byin shé.»

⁶Kwe nye màzwùm nun, mè ñgwu ndɔ' be kwe bon fyuru. Mè Yudà be mlă' kĕ ke me ñgwu màzwùm nun lè ëe bɔsa' nywi nun kwan se bi lè ëe ye ë' nyenswàb shan cî. Ñgwu m̄bo' be twe' lànmè letà mla' ndu'. ⁷Yesù shè lè mè ci-she màzwùm le: «Lwinnzêni mè ñgwu bi lè mlă'». Mè ci-she lwinnzâ bon lwen han, ëe pwipwè!

⁸ Yesù kà shë lè bon le: «Jene lwɔénì kwæ', ëyin kën fe lè mwum nyë cinni ñkimmɔ' lè ñgwìn. Be lwɔme li, ëe kën nun fe. ⁹Mwum màzwùm bwèb mlă' ye bi lè ye fyonnâ bâ'. À lîmme kän cë bâ' màzwùm wai nun, son, mè ci-she bye lwɔe mlă' ëe limme. À loìn ci-dæm, ¹⁰à shè lè nun le: «Cìci hwæn se ëe ta ñgwìn këa, bwum hwæn ta seti bwum ëe ëe loin bâ' lwen fe, kwan se a ye ëe lè ëe ti ywi nûn, wû kà fe bon she sëbbi. Ti lè wû, wû lwàesi wû she lwen be han a kin bën jene.» »

¹¹Hilea se si hilea she zwimbyi' se Yesù cie. À cie son ke Kanà ke ñgyo' Gàllilé nun. Ke ncì ye nun cie hilea màzwùm, à lisea ñtwu yon, bwess' byon dunmi zwùm tèli lè nun.

¹²Ke nyë yi, à wai kën ke Kàpèrnàô bon lè mon nyon, lè mè ñgyinni byon, kònndì lè bwess' byon, son, ëe cì kan kwe ñgyìn mèan.

Yesù ke nyenswàb ndwun

(Mt. 21.12-13; Mr. 11.15-17; Lk. 19.45-46)

¹³Be lè ñgwìn mè Yudà nyë ëe ta lon le **Ñgwìn-ñkwan-Èjib** ti kwukwâ', li, Yesù kën ke Yèrusàlèm. ¹⁴À bën kwe, à kën nyenswàb ndwun, à cinni bwum bye ta mè nje kyï, mè po', lè mè pyï' nun. À cinni ti mè ci-ñkwebsi lòn kwe nji' ñtònmi ke me tâblè byan zwem. ¹⁵À yenme bon li, à twon ñgwà' ndɔ' lè ñdfu', à kwannzi bon lè mè nyàèm byan nun hwæn. À nywæsa' lòn yan, à twɔtɔ' mè tâblè byan ñgyo', ¹⁶à shè lè mè ci-ñkyì me pyï' le: «Pàlénì mè pyï' bi ke cë, ba ëyin twe' nye Ce nyèm wë pâ' lwùmwù.»

¹⁷Kwan se bwess' byon yenme li, ëe bun ñzä' le' ye ëe kœ ke dëwâ Mvènnswàb nun le: «O, Mvènnswàb, ñyili ye mùn kë ke nye nywù nun ta mun ñlim twènni ke zwum wë win.»

¹⁸Mè ci-zwi' me Yudà yenme swum se nun cie nyenswàb li, ëe cibbi lè nun le: «Yâ hilea se wû yë cì bâ' se lisâ' bwi' le Mvènnswàb ne fe wû ñkimmɔ' ncì yi?» ¹⁹Yesù kà fyònnzi lè bon le: «Bwùmmɔénì nyenswàb ne, mùn yë nun bwemmi be ke nye ñgyin lë nun..» ²⁰Mè ci-zwi' me Yudà bi ywɔme li, ëe kà fyònnzi ku' be lè nun le: «Be bwemme nyenswàb ne ke dñwûm mwum nyî blàn fyuru nun. Son ti wû, wû le' le wû ni ye nun bwemmi be ke ñgyin lë nun?»

²¹Son, nyenswàb ne Yesù ëe le' be kwæ' nywi shon ne!. ²²Kwan se à yìmne ywi, bwess' byon kà bûn swum se nun lele, ëe ke mwù ke nzä' le' ye ëe kœ ke dëwâ Mvènnswàb nun, kònndì lè ñzä' le' ye Yesù shèe bon yi.

Yesù lìmmi swum se dyi ke nlim mwum nun

²³Ké kwan se Yesù be ke Yèrusàlèm lè **Ìjgwìn-ŋkwan-Èjìb** wòlime, à ñe yì hilea cí. Bwum mèan ñe be kwe dñunmi zwùm tèli lè nun ke nyen ye bon yenne yì hilea màzwùm. ²⁴Son, Yesù be kán zwùm tèli lè bon, ntwi' se nun lìmmi mè mbàkà' nyan hwæn. ²⁵À be kán bònñgà! le be dyi shìtàkwù ke nywi mwum ndɔ', ke ntwi' se nun lìmmi swum se dyi ke nlim mwum nun.

Yesù bon lè Nìkòdém

3 ¹Mwum ndɔ' be kwe, jin shon be le Nìkòdém. À be mwum nyé ke ŋkwìn me **Fàrìzién** nun, à be tì ci-zwi' mè Yudà ndɔ'. ²Mwum màzwùm kièn nywo' mbɔ' ndɔ' kpon nun cí Yesù, à shè lè nun le: «Nìlsà!, ñwi' limmi le Mvènnswàb fyii wù le wù ni kin ñwi' ywum lìsea, ntwi' se mwum ndɔ' wòli kan kim à cí hilea wé tà she wù tákì, a Mvènnswàb shì be lè nun.» ³Yesù fyònñzì lè nun le: «Mùn tà wu shé lè lejkàem le mwum ndɔ' wòli kan à dun ke ywo' Mvènnswàb nun, be shi nun ye kàemmì bì.» ⁴Nikòdém kà cibbi lè nun le: «Beshe mwum ti mwumŋkàem, à yé cí le be kà ye tî nun kàemmì she me mbì? À yé tì dun be zwum mon nyon, be ye tì nun be?»

⁵Yesù kà fyònñzì lè nun le: «Mùn tà wu shé lè lejkàem le mwum ndɔ' wòli kan à dun ke ywo' Mvènnswàb nun be shi nun ye lè mlä!, kònndì lè ŋkimmɔ' Mpùn Mvènnswàb. ⁶Mwen ne mwum ye ni ku' wé mwum, mwum ne be ye lè ŋkimmɔ' Mpùn Nsanmi ni ku' ñlwinni lè Mpùn Nsanmi. ⁷Ba shìmmea ci wù lè ñshè ye mùn shé wu le se yili le be ye wù ye nyé mè mbì. ⁸Mùn twé! fe' mbòkì nywi mpùn. Mpùn ta dwì wé tà she yon yili, wù ywo' ŋgìnnɔ' ye yon ta cí, son, wú lìmmi kan cí yon wai nun, shìkì wù lìmmì cé yon kénme. Li ne se ta lànnzì ke nywi mwum nyé be ye lè ŋkimmɔ' Mpùn Nsanmi.»

⁹Nikòdém ywóme li, à kà cibbi lè nun le: «Swum màzwùm ye ku' yili lànnzì le?» ¹⁰Yesù kà fyònñzì be lè nun le: «Wù ni kán ñlìsà' ndwun ke ŋkwìn ñwum Izràél nun? Ti, a ci le, wú lìmmi kan ywum màzwùm nun? ¹¹Mùn tà wu shé lè lejkàem le ñwi' ta leli ke nywi ywum ye ñwi' limmi, ñwi' konndì shìtàkwù dyi ke nywi ywum ye ñwi' yennâ lè ze!, son, byin yili kan shìtàkwù she!. ¹²Byin tà ka ñlim ké ke nzæ' le! ye mùn tà byin shé ke nywi ywum ye ta lànnzì ke ŋgyâ! wan. Ke kàemmì nyi nun, byin ye ñlim ké ke nywi ywum ye ta lànnzì ke déb?

¹³«Mwum ndɔ' nàn kife! déb a shi ku' be **Mwen Mwum** nyé kyìli ŋjwai ye ke déb. ¹⁴Kwan se Mòizè be ke nlim kyo', à sheli pa' ŋwum ndɔ', à fɔ' nywun lè yon. Be nyé yi, à yìllì nywun màzwùm ke ŋga' zwëm, à wasi nun zwô. Mbanmbɔ' ku', be ye ku' **Mwen Mwum** wasi li, ¹⁵lè mwum ne yé zwùm tèli lè nun, à yé ñzison dñwùmdñwùm cinni. ¹⁶À si li ntwi', ke

nyili ye Mvènnswàèb yili ñgyô' wan ñzwɔnzwò', li ne ci à fyìù Mwen mbo' ti ku' mbo' nyon bă mwum ne yé ñlim kë lè nun lèkì bwu, son, bă nun cinni ñzison dwùmdwùm. 17 Mvènnswàèb fyii kân Mwen nyon cë ñgyô' wan lè nyî ni kiùn lan ñgyô' wan vènè' yennzi, son, à fyìù nun lè ße fyôñ swæ' ke nyè yon.

18 «Mwum ne kèâ ñlim ke nywi Mwen Mvènnswàèb, à bă tî làn ke me kè' nun, son, mwum ne kè kan ñlim ke nywi yon, mè kè' ßænnâ nun, ntwi' se à kè kan ñlim ke nywi Mwen mbo' Mvènnswàèb nun. 19 Mwù me kè' màzwùm yi le ñywanni benne ñgyô' wan, son, lan ñgyô' wan yili tòn she njimmi nun, a lan she ße yé tòn ke ñywanni nun, ntwi' se mè she nyan ße mbyibba sean Sean. 20 Byin limmi lwen le mwum ne tâ ßyebbi cî, à tâ ñywanni ßyinnâ nûn, à kèn kan ke cici se ñywanni si kwe, ntwi' se yi ta nun kwènni le ßyebbi nyon yé kwâlì ke pisean. 21 Son, ti lè mwum ne tâ swum se Mvènnswàèb yili cî, à tâ kèn ke ñywanni nun lè bwum hwæn pæ' yen sean Sean le à tâ ñwum Mvènnswàèb ywɔli ke me she nyon nun hwæn.»

Yesù bon lè Jân

22 Ke nyé yi, Yesù bon lè bwess' byon kennô' ke kpìnnzò' ñgyo' se ße ta lon le Jûdê. À lànnzi kwan ndç' kwe lè bon, lè à tâ bwum jimnzi. 23 Jân ße ku' làn nyon bwum jimnzi ße ke Ènôñ. Myi màzwùm ße kwukwæ' lè Sàlîm. À ße bwum jimnzi kwe, ntwi' se mlâ' ße kwe mèan. Bwum ße kîn cì shon lè à tâ bon jimnzi. 24 (Be lè ße kè kife! Jân ke nye njè.)

25 Li, ke nyinnim bwess' Jân nun, ßyindô' dûnmi ñgyi kwùmmi lè mwum Yudà ndç' ke nywi mbòkì ne bon ta nywi bɔsi ke ßè' nyenswàèb nyan nun. 26 Be nyé yi, ße kennô' ke Jân, ße cibbi lè nun le: «Nlìsâ', wù tâ tî ku' fe' mwum nyé byin ße byin lè nun ke ñgyin Jûrdêni ße bûn? Nyé wù kònndi tî ku' bwî' ñjè nyon shé ni? Ywo' fe', à ti bwum jimnzi nun, bwum hwæn ti su' kèn ke cì shon. Wù yen ke le' màzwùm le?»

27 Jân ywɔme li, à kà fyònnzi ße lè bon le: «Mwum ndç' wòli kan kim à cinni swum ndç' beshe Mvènnswàèb ne shi nun fe. 28 Byin ne', byin woli kim byin dyi shitàkwù le mùn lele le mùn ne ba mun Kristò, mwum ne Mvènnswàèb fyii, son, Mvènnswàèb sete mùn fyii ke swiswi' shon. 29 Mwum ne ße lannzi mlib hwù cì shon, nun ne dyi ku' lè mlib màzwùm. Son, ti lè ñwè ci-dæm, à tâ dyi moan ke yon lè nun ywo' ñkwu yon. Kwan se nun tâ ñkwu yon ywo, ñlim ta nun lwukea zwum ñzwɔnzwò'. Li, mùn lwinnâ jene lè ñdàli. 30 Ñdikà' à yækì ñtwu cinni, mûn, mùn fyòn ku' mùn ße ñgyo'.

31 «Mwum ne wai ke dëb ne dyi swiswi' bwum hwæn. Ti lè nyé cë ñgyô' wan, à su' ku' din mwum ne cë ñgyô' wan. Ñzâ' le' ye nun tâ leli, a su' ywum ñgyô' wan yenni. Mwum ne wai dëb ni swiswi' bwum hwæn. 32 À tâ shitàkwù dyi ke nywi ywum ye nun yennâ, lè ye nun ywɔâ kwe, kwo fe' li,

mwum ndɔ' tà ka shìtàkwù shon yili. ³³Mwum ne tă shìtàkwù shon yili, à yilâ Mvènnswàeb ñgwòn. ³⁴Mwum ne Mvènnswàeb fyiâ tà ku' ñză' le' yon shé, ntwi' se Mvènnswàeb tà nun lwinnzi lè Mpùn Nsanmi nyon. ³⁵Ce nye' Mvènnswàeb tă Mwen nyon yili, à fèâ nun ywum hwæn pæ' fya!. ³⁶Mwum nyé tă ñlim kë nywi mwén Mvènnswàeb cinnâ ñzison dwùmdwùm. Ti lè mwum nyé tă ywum yon fyinnzi, à bă ñzison dwùmdwùm màzwùm cinni, son, nyeni nlim Mvènnswàeb ta su' lwàeb ke nywi yon.»

Yesù bon lè mlib ne wai ke Sàmàrî

4 ¹⁻³Be lè mè Fàriziên ywɔâ le Yesù be bwesɔ' cinni mèan lè à tă tî bon jimnzi, bwesɔ' byon lan bye Jân. (Lè ñejkàem Yesù ne be kăñ bwum jimnzi, bwesɔ' byon be be bon jimnzi.) Ke nlîmmì ye Yesù lîmme le be ywɔâ li, à wa! ñgyo' Jûdê, à kèn be ñgyo' Gàlilê nun. ⁴Lè à kà kĕn b n ñgyo' Gàlilê nun, se cibbi le à fyið' ke ñgyo' Sàmàrî nun.

⁵Ke mfyi ye nun fyie Sàmàrî, à ki n b n ke moan myi ndɔ' ye be ta lon le Sîshâr ye be kwukw ' l  ndem ne Yâk b fee l  mwen nyon J s ! ⁶Ke moan myi màzw m, swu' mla' Yâk b be kwe. Yesù be l  à hwumm  l  k n. Li, à t n kwe nji' moan swu' mla' màzw m. Be l  nyw ' mwum se ti.

⁷Mlib Sàmàrî ndɔ' wae l  nun ki n mla' lwo. Yesù yenme nun, à sh  l  nun le: «Fe mun ml ', m n nw .» ⁸(Be l  bwesɔ' byon kennâ ke nlim myi l  bon hwinni ywum ji.) ⁹Mlib Sàmàrî ni k  sh  l  Yesù le: «W  b  mwum Yud ? Se ci le w  cibbi ml ' nw  l  m n ne mwum Sàmàr ?» (Mlib màzw m leli li ntwi' se bwum Yud  be k n lwuni bon l  bwum Sàmàr .) ¹⁰Yesù fyònnz  l  nun le: «W  limm  swum se Mvènnsw b t  fe, w  limm  t  ku' mwum ne t  w  ml ' nw  cibbi, w  ne set  nun cibbi, a  fe  w  ml ' ye ta ñzison fe.»

¹¹Mlib ni sh  l  nun le: «Mwumj k m, w  b  l  lw n gan nt ' mla' fya', li ma swu' si jimmi, w  y  ml ' nzison màzw m cinni fen? ¹²Mbibea nye' Yâk b ne fee b i' swu' mla' se. Nun ne' nw e ml ' màzw m l  bwum byon nun hw n, m  ny m byon konndi nw . W  ne dyi ñdwun, w  l n nun?» ¹³Yesù fyònnz  l  nun le: «Mwum ne t  ml ' ye nw , ñj  ml ' y  t  nun k nndi kw nni be. ¹⁴Son, ti l  mwum ne y  ml ' ye m n y  nun fe nw , ñj  ml ' b  t  nun kw nni nyw ' nd . Ntwi' se ml ' ye m n y  nun fe ye nun be zwum w  yon ml ' she ta ñzison dw mdw m fe.»

¹⁵Mlib ni sh  l  nun le: «Mwumj k m, fe le m n ml ' màzw m, l  ñj  ml ' l k  t  m n kw nni, sh k  m n k n t  ml ' lwo c .» ¹⁶Yesù sh  l  nun le: «K nne, w  lo n yw , byin ki n c  byin l  nun.» ¹⁷⁻¹⁸Mlib ni fyònnz  l  nun le: «M n cinni kan mun ñdw b.» Yesù yw me li, à sh  l  nun le: «W  b w li kan, w  le' ñejk m le w  cinni kan ñdw b, ntwi' se be l  w  she  m  d w b sh  . Ti l  ny  f yin ton jene f yin l  nun ni, yw  ne san.»

¹⁹Ke ny  yi, mlib ni k  sh  l  nun le: «Mwumj k m, m n yen le w  ni w  ci-sh li. ²⁰M  mbibea bye' be Mv nnsw b d a ke kpa' ne zw m. Ti

lè byin, mè Yudà, byin le' le cic̄i nd̄ja Mvènnswàèb suku' ke Yèrusàlèm.»
 21 Yesù fyònnzì be lè nun le: «Dyim mè yib, ywɔ' fe' swum se mùn yé wù shé se. Kwan nd̄o' kà wòlakà', byin ba tî su' Ce nye' Mvènnswàèb d̄oa ke c̄e kpa' ne zwêm, shikì a b̄e ku' ke Yèrusàlèm. 22 Byin, lan Sàmàrî, byin limmi kan mwum ne byin ta d̄oa. Ti lè b̄wi', mè Yudà, b̄wi' limmi mwum ne b̄wi' ta d̄oa, ntwi' se mwum ne yé bwum swaeti yé wai ke mvu bwum me Yudà nun. 23 Son, kwan nd̄o' ta kìn, se bennâ ma nùn, she mè ci-nd̄ja Mvènnswàèb bye ñkàmñkàem ye nun d̄oa lè ñlim fo' ke mbyi leñkàem nun, ntwi' se Ce nye' Mvènnswàèb yili bwum be ta nun d̄oa li. 24 Mvènnswàèb ni m̄pùn, bwum be ta nun d̄oa, se yili le b̄e d̄oa nun lè ñlim fo' ke mbyi leñkàem nun.» 25 Mlib ni shè lè Yesù le: «Mùn limmì le Kristò yé b̄en. Kwan se nun ywìme b̄en, à yé b̄wi' ywum hwæn pæ' sannzi.» 26 Yesù shè lè nun le: «Mùn ne tâ leli ne, mùn ne dyi mwum màzwùm.»

27 Ke kwan màzwùm nun, bwesɔ' Yesù fyoin. Shìmmea ci bon lè ñyen ye bon yenne Yesù lè à tâ leli lè m̄lib. Kwo fe' li, mwum nd̄o' cibbi kan nun le: «Yen se wu tâ cibbi fya' yon? Wù tâ leli lè nun lè ntwi' yen?»

28 Mlib ni donnzi ñgwu mlă' nyon kwe, à fyòn be myi, à kèn bwum shé le: 29 «Kìennì, byin ce fe' mwum nd̄o' ne shè mûn ywum hwæn ye mùn ciâ. Kè shind̄o' Kristò ne?» 30 Li, bwum wai myi, be kiùn c̄i Yesù.

31 Ke kwan màzwùm nun, bwesɔ' Yesù loin nun c̄i ji, be she lè nun le: «Ñlisà', kiûn, wù mgbatì fe' ñwum.» 32 Son, Yesù kà fyònnzi lè bon le: «Mùn cinni ji nd̄o' nyé mùn tâ ji, nyé byin limmi kan.» 33 Ke nywɔ' ye bwesɔ' byon ywɔme li, be dunmi leli nyinnìm shan nun le: «Mwum nd̄o' kièn nun ji fe b̄e?» 34 Yesù ywɔme li, à shè lè bon le: «Ji nyèm ni le mùn lwinnzi ñyili mwum ne fyii mùn lè mùn mlɔ' tì ku' she se nun fi mùn fya' le mùn ci son. 35 Byin, byin ta ka leli le: "Kwan mfyàèb ywum ji nzwonme mè nywi' nyî?" Son, mûn, mùn tâ byin shé le: Wasénì fe' me', byin ceò' ndem nun. Ywum ji kimmâ nùn, fyàèb fyàèbbi ne ti. 36 Mwum ne tâ ywum dyìm fyàèbbi, à ti dèbbi nyon yé, à tâ ywum dyìm swɔsi, ye ye tòn dwùmdwùm. Li, mwum ne tâ ywum dyìm myìli, lè nyé tâ fyàèb nun, be ta ñdàli ywo mbanmban. 37 Ñkæn le' nd̄o' leli le: "Mwum nd̄o' tâ myì', nyé m̄bo' nd̄o' fyàèb nun." Ñkæn le' màzwùm yi leñkàem. 38 Mùn fyie byin le byin kén ywum dyìm fyàèbbi ke ndem ne byin dyìmme kän. Be lè bwum nd̄o' dyimmâ mbyî nùn, byin seâ tì ku' nyé she shan..»

39 Màn bwum Sàmàrî be be kwe ke myi màzwùm nun, be ke ñlim lè Yesù, ntwi' se m̄lib ni shèe bon le: «À shèâ mùn ywum hwæn ye mùn ciâ.» 40 Li ne ci, kwan se bwum Sàmàrî kin ke cì shon, be swulea nun le nyî ni ton fe' lè bon. Yesù nðen kwe lè bon ñgyìn bî. 41 Bwum be be ñlim kë lè nun yæké màn nùn, ntwi' swum se nun ne' be leli. 42 Bwum màzwùm she lè m̄lib ni le: «Jene, b̄wi' su' kan ñlim kë ntwi' ñzàè! le' ne wù shî b̄wi' ni, son, b̄wi' ne' b̄wi' ywɔâ lè mè ywî! bye!, b̄wi' limmâ lè leñkàem le mwum màzwùm ni Ci-nswæti ñgyî' wan..»

Ìkимнzi ye Yesù kimnze mwен mwум ndwun ndɔ'

⁴³Ke nyè ye Yesù nöen kwe myi màzwüm ñgyìn bî, à wa' kwe, à yè mbyi ñgyo' Gàlilê. ⁴⁴Ntwi' se nun ne' shè le: «Be tà ka ci-ntwum mwumnnzi ke ndü' nsòn yon.» ⁴⁵Lan Gàlilê kenne ñgwìn-ñkwан-Èjib ji ke Yerusàlèm bon lè mè Yesù mban. Ke kwe, be yenne ywum ye Yesù cìe. Li, kwan se nun bëèn ke ñgyo' Gàlilê nun, be ye nun lwen.

⁴⁶À fyòin be ke ñgyo' Gàlilê, à kën ke myi ye be ta lon le Kanà, cìcì se nun kwèbse mlä!, ye fyonnì bë!. Mwum ndwun ndɔ' ne me ñgyo' nun be kwe, à be lè mwén ne ñdwèb ke Kàpèrnàô, ñgwènñgwèn. ⁴⁷Kwan se nun ywɔ' le Yesù weâ ke Jûdê, à ti ke Gàlilê, à kën kwe cí Yesù, à dunmi nun pyïtea le nyï ni kiìn ke Kàpèrnàô, lè nyï ni kimnzi nun mwén nyon ne ywime. ⁴⁸Yesù shè lè nun le: «Beshe byin shi hilea yenni lè ywum ñgwulea, be byin, byin kè kan ñlim?» ⁴⁹Mwum tòn ni tă lɔ' Yesù febbi le nyï ni kiìn, bon ken lè mwén nyon ni lækì ywi. ⁵⁰Yesù shè lè nun le: «Fyòn be, mwén nywù kimmɔâ.» Mwum tòn ni kè mwù lè ñzæ' le' ne Yesù le' ni, à wa' kën. ⁵¹Kwan se be lè à ti mbyi dwòn nyon yë be, à cinni mè ci-she byon mbyi nun, be kiân nun bònñgea. Be shè nun le: «Mwén nywù kimmɔâ be.» ⁵²À cibbi bon le mpùn ni dunmi mwén nyon fyii nywi yă kwan? Bon le: se be dün, lè nywo' mbo' nyë nywo'-mwum, mbëb nyï mlbì!. ⁵³Mwum tòn ni kèn yen le kwan màzwüm se Yesù shè ku' nun dün le: «Mwén nywù kimmɔâ.» Mwum tòn ni lè dwòn nyon nun hwæn, be te' zwùm lè Yesù.

⁵⁴Kwan se Yesù wai Jûdê, à fyòn be ke Gàlilê, ke kwan si nun, hilea she me mbì se nun cìe kwe, son se shi.

Ìkимнzi ye Yesù kimnze blòblɔ' ndɔ'

5 ¹Ke nyë yi, mè Yudà cinne ñgwìn ndɔ' ke Yerusàlèm. Yesù kènnjò' ku' kwe. ²Ke kwe Yerusàlèm, moan ñwum ñka' ye be be lon le ñwum nye me pɔ', yon mla' ndɔ' be kwe. Ke moan yon mla' màzwüm, mè pà' be kwe bon shæn. Be be cìcì màzwüm lon ke le' Èbrû nun le Bètzatà. ³Ke me pà' màzwüm nji, mè ñgwènñgwèn mèan ndɔ' be kwe nònñgea, mè ci-bwubè, mè dyemdyem, lè mè blòblɔ' be kwe. (Be be bònñgà' le mla' yon màzwüm funnzi. ⁴Ntwi' se cikpu' Mvènnswàèb ndɔ' be kyìlì' ñwai ye dëb, lè à tă kín mla' yi funnzi. Kwan se nun funnzâ mla', ñgwènñgwèn nyë zwimbyi' ne setâ dun ke yon màzwüm nun kimmɔ', kwo fe' ñgwènñgwèn shon be fe' le.) ⁵Mwum ndɔ' be ku' kwe nyë nòâñ ke ñgwènñgwèn nun dwüm mwum lê blàn nìni. ⁶Kwan se Yesù yenne nun lè à ni ke nji ñnònmi, à lìmmì le nyï ni nòâñ ke ñgwènñgwèn nun kwan lëbbi, à cibbi lè nun le: «Wù yili le ñgwènñgwèn swû kimmɔ'?' ⁷Mwum màzwüm kà fyònnzi lè nun le: «Mwumñkàèm, mün cinni kan mwum ne yë mùn sheli, à dunnzi mùn yon mla' nun kwan se mla' ta funnzi. Kwan se mùn tă shè

mùn d'uôñ ke mla' nun, nyé ìmbô' ndô' ne seti dun mbyî.» ⁸ Yesù shè lè nun le: «Wa' zwô, wù hwe' kè swû, wù kén.» ⁹ Ké fya' zwem ñnywèn, mwum tòn ni kimmo', à sheli kè shon, à wa' kén.

Ìgyìn mè yinnì mè Yudà ne ße. ¹⁰ Li ne ci, mè ci-zwi' me Yudà she lè mwum ne Yesù kimnze ni le: «Ìgyìn mè yinnì ne kăñ? Lwuà nye' yili le wù she kè swû dyé?» ¹¹ À kà fyònnzi be lè bon le: «Mwum ne kimnze mùn shî mùn le: "Sheli kè swû, wù wa' kén." »

¹² Be kà cibbi lè nun le: «Yâ mwum ne shî le: "Sheli kè swû, wù wa' kén?"» ¹³ Son, mwum tòn ni limmi kan mwum ne kimnze nun, ntwi' se, she bwum be kwe mèan si, Yesù kënnne nun.

¹⁴ Kwan læb kwæ!, Yesù kënnne nun cinni be nyenswæb ndwun, à shè lè nun le: «Ce fe' she wù kimmoâ jene. Ba wù cì tì ßyebbi be lè wû lækì vènè! yæki yenni.» ¹⁵ Kwan se mwum ni ywo' li, à kén mè Yudà shé le Yesù ni ne kimnze nun. ¹⁶ Li ne ci mè Yudà dunmi mbyi kæbbi lè ße yennzi Yesù vènè!, ntwi' se nywo' mè yinnì nyan ne nun cie she màzwùm. ¹⁷ Son, Yesù kà fyònnzi lè bon le: «Ce nyém tâ she cî kwan mèan hwæn, se yili le mùn ci ku' she li.»

¹⁸ Kwan se mè Yudà ywo' ñzæ! le' ni, be yæki mbyi fôsi kæbbi, lè ße wu Yesù. A sue kän ntwi' se nun gwànnze lwuà ñgyìn mè yinnì nyan, son, ntwi' à kònnde le' le Mvènnswæb ni Ce nyon. Li, à kënnne mwù wòsi lè Mvènnswæb ìmban.

Ìkimmô' ye Mwen Mvènnswæb cinni

¹⁹ Li ne ci, Yesù wèlì tì ñwum be, à shè le: «Mùn tâ byin shé lè lejkâèm le, Mwen tâ ka swum ndô' cî lè mwù yon, son, à tâ Ce nyon kònnda. Swum se Ce nyon tâ cî, son se nun tâ ku' cî. ²⁰ Ntwi' se Ce yili Mwen nyon, à tâ nun swum se nun tâ cî lè nun ne' lisea hwæn. À yé tì nun ywum cî ye din ndô' lisea, ye dyi klwøkea, ye lan yi ton ye. Kwan se byin ye yon yenni, ye ye byin shìmmea cî. ²¹ Ntwi' ñyìmnzi ye Ce nyém tâ bwum yìmnzi ke ywi nun, à fe bon ñzison be, ìmbanmbô' ku', mùn, Mwen nyon, mùn tâ ku' ñzison fe lè bwum be mùn yili ìmfe. ²² Ce nyém tâ ka mwum ndô' mè kâ' lànnzi, son, à fe ìkimmô' nlànnzì me kâ' hwæn ke fya' yêm, mùn ne Mwen nyon. ²³ À cî li lè mwum hwæn mwumnzì ku' Mwen wë tâ she be ta ku' Ce nyon mwumnzì. Mwum ne tâ ka Mwen mwumnzì, à tâ ka ku' Ce nyon ne fyii nun mwumnzì.

²⁴ «Mùn tâ byin shé lè lejkâèm le, mwum ne tâ ñzæ! le' yêm ywo, à kë ñlim lè mwum ne fyii mùn, à cinnâ ñzison ñwùmdwùm, mè kâ' ba tî nun ðænni; à nywælâ ke ywi nun, à dun ke nzison nun. ²⁵ Mùn tâ byin shé lè lejkâèm le, kwan ndô' ta kìn, se ðænnâ ma jene nùn, she bwum bye ba lè me' ye ìkwu Mwen Mvènnswæb ywo. Ké nyé nywo' ye be ye yon ywo, be ye ñzison cinni. ²⁶ Mbòkì ne Ce nyém cinni ìkimmô' le nun fe ñzison, ìmbanmbô' ku', à feâ ku' mùn ne Mwen nyon ìkimmô' màzwùm. ²⁷ À feâ

tì mùn mbyi nlànnzì bwum mè kà', ntwi' se mùn ne dyi **Mwén Mwum**.
28'Ba le' si ci byin shìmmea, ntwi' se kwan ndɔ' ye bén she bwum ywi ëe
 ëe gwummâ ke me mbyù' byan nun ye ñkwu yon ywo, **29** ëe kwain ke me
 mbyù' nun. Bwum bye ëe lwèn cí, ëe ye ywi yìmni, lè ëe cinni ñzison
 dñwùmdwùm. Ti lè bwum bye ëe byebbi cí, ëe ye làn nyan ywi yìmni, ëe
 lan ke vènè' nun ke nyé kyitæ'.'»

Ywum ye lisa' ñkimmø' Yesù

30 «Mün wòli kan kim mùn cì swum ndɔ' lè mwù yém. Mùn tă mè kà' linni
 wë tà she Ñvènnswàb shè mun. Ñlànnzì me kà' yém yi ke mbyi nun, ntwi'
 se mün tă ka kæb le mùn ci swum se ñlim yém yili, son, mùn tă fyòn swum
 se mwum ne fyii mùn lwinnzi. **31** A mùn dyi shìtakwù shêm lè mùn ne', lè
 byin ba son tweli lè leñkæm. **32** Son, mwum ndɔ' ni kwe nyé tă shìtakwù
 dyi ke jin shêm nun. Swum se nun tă leli ke nywi yém, mùn lìmmi le à si
 leñkæm. **33** Byin fyiâ bwum ke cí Jân, à dyiâ shìtakwù ke nywi swum se dyi
 leñkæm. **34** Se ba mun nywi dòlè' le mwum wan ne dyi shìtakwù ke nywi
 yém, son, mùn tweli ku' mùn mbòkì ke nywi Jân, bâ' byin swæ!. **35** Jân be wë
 lâem nnyànni ne tă ñywanni fe. Byin yile le byin dalì kwan kwæ' ke ñywanni
 shon nun. **36** Son mün, mùn cinni ywum ye ta shìtakwù shêm dyi, a lan she
 Jân be dyi. A si le mè she nyé mùn tă cí, nyé Ce nyèm fe mùn fya' le mùn ci
 ni, yon hwæn li ta lísâ' le Ce nyèm ne fyii mùn. **37** Ce nyèm ne fyii mùn tă
 tì ku' shìtakwù dyi ke nywi yém. Byin ywø' kife' ñkwu yon, shikì byin yen
 ku' fli me' shon. **38** Ñzæ' le' yon tă ka byin tón ke ñlim nun, ntwi' se byin tă
 ka zwùm tèli lè Mwum ne nun fyii. **39** Byin ta kën tæ' ke dèwâ Mvènnswàb
 nun, ntwi' se byin baka' le byin ye mbyi nzison dñwùmdwùm cinni ke ñlim,
 kànmbé', dèwâ màzwùm ta ma kònndi leli ke nywi yém. **40** Kwo fe' li, byin
 yili kan byin kiùn cì shêm, lè byin cinni ñzison she ñkæmñkæm.

41 «Mün tă ka kæb lè mwum wan twuli mùn. **42** Son, mùn lìmmi byin, mùn
 lìmmi le byin tă ka Ñvènnswàb yili. **43** Mün kiân ke jin Ce nyèm nun, son,
 byin yili kan le' shêm. Son, beshe mwum din ndɔ' kìn ke jin shon ne' nun,
 nun ne byin ye le' shon yili. **44** Byin yili ñtwuli byin ne' ke nyinnim shin nun,
 byin tă ka ñtwu kæbbi fya' Mvènnswàb ne dyi Ñvènnswàb nun ne'. Ti, a ye
 cí le, byin kà kë ñlim ke nywi yon? **45** Ba byin bakà' le mùn yé byin wulea ke
 swi' Ce nyèm. Mwum ne tă byin wulea ni Mòîzè. Nun ne byin ta zwùm tèli lè
 nun. **46** Byin keè mwù lè ñzæ' le' ye Mòîzè be leli, byin keè tì ku' lè yém, ntwi'
 se ñzæ' le' ye nun kœ ta leli ke nywi yém. **47** Mbòkì ne byin kë kan ñlim lè
 swum se Mòîzè lekà', a ye cí le, byin kà kë ñlim lè ñzæ' le' yém?»

Ndì ye Yesù d'ie bwum ñkæm nshæn
(Mt. 14.13-21; Mr. 6.30-44; Lk. 9.10-17)

6 **1**Ke nyé yi, Yesù shèd' ke ñgyin swùm Gàllilè nun, se ëe ëe tì ku' lon
 le swùm Tìbèriâ!. **2** ñkwìn bwum mèan ndɔ' dwoôñ nun kwe, ntwi'

se ëe yenne yì hîlea ye nun ëe cì ke ñkimnzi ye nun ëe mè ñgwènñgwèn kimnzi nun. ³ Yesù nèòn kpa' ndɔ' zwêm, à kèn tòn kwe lè ñwesɔ' byon. ⁴ Be lè ñgwìn mè Yudà nyé ëe be lon le **Ìjgwìn-ñkwani-Èjib** ti kwukwæ!. ⁵ Yesù wasi me!, à ce, à yen ñkwìn ñwum mèan ndɔ' ta kèn ke cì shon. À shè lè Filipò le: «Yă cic̄ se bwi' ywime kën ji hwinni kwe, bwi' fe ñwum ëe ton ëe lè ëe ji?» ⁶ (À lele li lè nun ywo' swum se Filipò yé fyònnzì, ntwi' se ëe lè à limmâ swum se nun yé cì.) ⁷ Filipò fyònnzì lè nun le: «Kwo fe' bwi' cinnè fe' lön ñkæm ndu' mbì, ye wolè kän lè ñhwín ji, lè wen ne hwæn cinni kítj' ji shon.»

⁸ Mwesɔ' Yesù ndɔ' ëe kwe ne jin shon ëe le André. Ñgyinni Simône Piér ne ëe. À dyi, à shè lè Yesù le: ⁹ «Mbìpàn mwâ' ndɔ' ni cë, à cinni brê' yon shâen lè ñwum ñgishì bî. Son, ke ñwum bi mèan li, a ye bon kpea lè yen?» ¹⁰ Yesù kà shè lè bon le: «Shéenì bon ëe ton nji!.» Kæ' ñwæli ëe kwe cic̄ màzwùm. Li, ñwum hwæn toen ke nji!. Ke ñkwìn ñwum màzwùm nun, mè dweb ëe lànmè ñkæm nshâen. ¹¹ Be tonme nji!, Yesù sheli brê' lè ñgishì nun, à keli Mvènnswæb, à yili nun osòkò!, à kyìllà! brê' ke nyinnim ñwum ëe ëe nji! ñtònmi bi nun. À kyìllà! tì ku' bon ñgishì. Be ji wë tà she ñlim yan yili. ¹² Kwan se ëe ji, ëe ñyim, Yesù shè lè ñwesɔ' byon le: «Swɔseanì yì kítj' brê' ye nzwon yi, shindɔ' lækì ñwu.» ¹³ Ñwesɔ' byon ci ku' wë tà she nun shèe bon, ëe swɔsa' yì kítj' brê' ye lwæb ëe, ëe lwinzì yì sâ' wûm flân bî.

¹⁴ Kwan se ñwum yenne hîlea se Yesù cì si, ëe she le: «Lè lejkæm, mwum tòn ne ni ci-nleli ke ñwum Mvènnswæb nun nyé ëe lekà! le nyi ni yé ñèn.» ¹⁵ Li, ëe yili bon ñwum tòn nyé ñyin, mè kile ñlimme li, à nèòn nun ëe kpa' zwem, nun kyishon.

Kèn se Yesù kènne ke mla' swùm zwem (Mt. 14.22-33; Mr. 6.45-52)

¹⁶ Kwæbbi pyime, ñwesɔ' Yesù kyilò' ke moan swùm. ¹⁷ Be ñben kwe, ëe ñnan ke cì' ndɔ' nun, lè ëe shej' swùm, bon kén ke Kàpèrnàô. Kpòn pyie lè Yesù ñben kife' cì shan. ¹⁸ Mpùn ñunme ñwem lè a ta mlâ' swùm funnzi lè kim. ¹⁹ Be lè ëe twennâ cì', a ti kènni swum mè kilòmetà shâen, shindɔ' fyuru. Be sem Yesù tâ kènne mla' zwem lè à ti kwemmi lè cì'. Be yenme li, yi kwèn bon. ²⁰ Son, Yesù shè lè bon le: «Ba yi kwèn ñyin, mùn ne.» ²¹ Be ywɔme li, ëe yili ëe ñunnzi nun ke ci' nun, son, ke fya' zwem ñnywèn, cì' ñben cë ëe lè ëe kenme nun.

Ñkæb ye ñkwìn ñwum ëe Yesù kæbbi

²² Shikpon wannime, ñkwìn ñwum ëe nzwoin ëe ñgyin swùm kin bâkà! ëe mwu nun le cì' sue ku' dün kwe ñmbò'. Be limme le cì' màzwùm ne ñwesɔ' Yesù kenne ñlim. Be limmi tì ku' le Yesù kènne kän lè ñwesɔ' byon ñmban. ²³ Ke kwan màzwùm nun, mè cì' ñyindɔ' wae ke Tìbèriâ!, ëe kiìn

ŋ̄kwìn bwum màzwùm cinni kwe ke lwùmmò! se bon jie br̄! ke nyè ye Yesù be lè à yilâ Mvènnswàb osòkò!. 24 Ke nyen ye ŋ̄kwìn bwum yenne le kwo fe! Yesù, kwo fe' bwesò! byon be kän kwe, be duòn ke me ci' màzwùm nun, be ken ke Kàpèrnàô lè be ken nun kæbbi.

Yesù ne dyi ji nyè tă ñzison ŋ̄kæmñkæm fe

25 Kwan se ŋ̄kwìn bwum benne kwe ŋ̄gyin swûm, be cinni Yesù. Be cibbi lè nun le: «Nlìsà!, wù bën cë yă kwan?» 26 Yesù fyònnzì lè bon le: «Mùn tà byin shë lè leŋkæm le byin tà ka mun kæbbi ntwi' se byin ywɔtâ yì hilea ye mùn tă ci', son, ntwi' se mè zwùm nyin ti ñlwinni lè br̄!. 27 Kpæmménì me', lè byin cinni ji nyè tă tòn dwùmdwùm, ba kì byin ke mwù lè ŋ̄kæb ji nyè yë be kwan kwæ! lè à gwèân. Ji nyè dwùmdwùm màzwùm, mùn, **Mwen Mwum** ne ta nun fe, ntwi' se Ce nyèm Mvènnswàb dwìlâ mùn swu ŋ̄gun.» 28 Be kà cibbi lè nun le: «Bwi' ye ku' ci' le, bwi' kà lwinzzi she se Mvènnswàb yili?» 29 Yesù fyònnzì lè bon le: «She se Mvènnswàb yili si le byin te' zwùm lè mwum ne nun fyii.» 30 Be cibbi tì lè nun le: «Ke à si li, yă hilea se wù yë bwi' lisea, lè bwi' yen le wù ni mwum ne nun fyii? Be nyè yi, bwi' ke ñlim ke nywi ywû? Yă she se wù yë ku' ci? 31 Mè mbibea bye' jie ji ndò! ne be be lon le **mânè** kwan se be be ke nlim kyo', wë tå she be koe ke ñfèwà Mvènnswàb nun. Be le' kwe le: “À feâ bon ji nyè wai ke dëb.” » 32 Yesù fyònnzì lè bon le: «Mùn tà byin shë lè leŋkæm le, Mòizè ne fee kan byin ji nyè wae ke dëb, son, Ce nyèm Mvènnswàb ne ta ji ŋ̄kæmñkæm nyè wai ke dëb fe. 33 Ntwi' se ji ne Mvènnswàb tă fe, à ni nyè tă kyìlì ŋ̄wài ye ke dëb lè à tă lan ŋ̄gyô! wan ñzison ŋ̄kæmñkæm fe.»

34 Be kà shë lè nun le: «Mwumñkæm, suku! bon bwi' ji màzwùm fe.» 35 Yesù wèlì ŋ̄wum, à shè lè bon le: «Mùn ne' ne dyi ji nyè tă ñzison ŋ̄kæmñkæm fe. Mwum ne tă kìn ke ci shêm, ŋ̄jè ji bà tî nun kwènni be. Mwum ne tè' tì ku' zwùm lè mùn, ŋ̄jè mlä! bà tî nun kwènni nywɔ' ndò!. 36 Son, mùn shèà lɔ' byin mbyï nùn le kwo fe' she byin yennâ ma mùn lè mè me' nyin si, byin tè' kan zwùm lè mùn. 37 Bwum be Ce nyèm fe mùn fya' hwæn ye kìn ke ci shêm. Mùn bà ku' mùn mwum ne tă kìn ci shêm ֆyinnçoa. 38 Ntwi' se mùn kyìlì kän ŋ̄wài ye ke dëb lè mùn kiùn she shêm ne' ci', son, mùn fyön kìn lè mùn ci she mwum ne fyii mùn. 39 Swum se mwum ne fyii mùn yili mùn ci, à si le bà mùn bwuli mwum mbo' ndò! ke nyinnim bwum be nun fe mun fya', son, mùn yimnzì bon hwæn ke ywi nun, kwan se mmlòkà! ŋ̄gyô! wan ye wòlì. 40 Ntwi' se swum se Ce nyèm yili si le, mwum ne tă mùn yenni hwæn, à kë ñlim ke nywi yêm, lè à cinni ñzison she dwùmdwùm, lè mùn konndì nun ywi yìmnzi, kwan se mmlòkà! ŋ̄gyô! wan ye wòlì.»

41 Ke nywɔ' ye mè Yudà ywœ le Yesù leli, à shè le: «Mùn ni ji ne kyìlì ŋ̄wài ye ke dëb», be ñunmi nun njili ke ñlim yan nun, 42 lè be ta le' le:

«Yesù ne mwèn Jòsè' ne ban? Bwi' limmi kan ce nyon lè mon nyon nun? Ti, a ci jene le, à shè le nun ne kyìli ìjwàì ye ke dèb?» ⁴³ Yesù ywòme li, à shè lè bon le: «Donnzénì ñnjili ye byin ta mûn njili yi. ⁴⁴ Mwum ndɔ' wòli kan kim à kín cì shêm, bëshe Ce nyèm shì nun kwemnzi ke ke shêm. Mûn, mûn yé nun yìmnzi ke ywi nun, kwan se mìmlòkà' ñgyà' wan ye wòli.

⁴⁵ Be kò' ke dèwà me ci-nleli ke ñwum Mvènnswàèb nun le: "Mvènnswàèb ne ye bon hwæn ywum lisea". Mwum hwæn ne tă ñkwu Ce nyèm ywòti, à yili swum se nun tă lìsa', à tă kín cì shêm. ⁴⁶ Son se lìsa' kan le mwum ndɔ' yennâ Ce nyèm, suku' nun ne wai ke cì shon, nun ne kyishon ne yennâ nun.

⁴⁷ «Mûn tă byin shé lè leñkàèm le mwum ne tèlâ zwùm lè mûn cinnâ ñzison dwùmdwùm. ⁴⁸ Mûn ne dyi ji nyé tă ñzison ñkàèmñkàem fe. ⁴⁹ Mè mbibea byin jie ji nyé be be lon le **mâñè** ke nlim kyo!. Kwo fe! li, be ywie bon hwæn. ⁵⁰ Son, ji ñkàèmñkàem nyé kyìli ìjwàì ye ke dèb, nun ne nyé le mwum ndɔ' ji nun, lè à bâ tî ywi. ⁵¹ Mûn ne dyi ji nyé tă ñzison ñkàèmñkàem fe, ye kyilì ìjwàì ye ke dèb. A mwum ndɔ' ji ji màzwùm, à yé ñzison dwùmdwùm cinni. Ji ñkàèmñkàem nyé mûn yé fe bâ lan ñgyà' wan cinni ñzison dwùmdwùm, à ni nwò' nywi yém.»

⁵² Mè Yudà ywòme li, be dunmi ñgyi kwùmmi ke nyinnìm shan nun le: «Mwum tòn ne yé ku' cì le, à kà fe bwi' nwò' nywi yon, bwi' ji?» ⁵³ Yesù shè lè bon le: «Mûn tă byin shé lè leñkàèm le byin shi nwò' nywi **Mwen Mwum** ji, shikì byin nwi mvæb nywi yon, byin ba ñzison ñkàèmñkàem cinni. ⁵⁴ Mwum ne tă nwò' nywi yém ji, à nwi tì ku' mvæb nywi yém, à cinnâ ñzison dwùmdwùm. Mûn yé nun yìmnzi ke ywi nun ke mìmlòkà' ñgyà' wan nun. ⁵⁵ Ntwi' se nwò' nywi yém yi ji nyé ñkàèmñkàem, mvæb nywi yém yi swum nwi she ñkàèmñkàem. ⁵⁶ Mwum nyé tă nwò' nywi yém ji, à nwi tì ku' mvæb nywi yém, à tă tòn mìbæti lè mûn, mûn tòn ku' mìbæti lè nun. ⁵⁷ Mbòkì ne Ce nyèm ne fyii mûn cinni ñzison, mûn ku', mûn cinni ñzison màzwùm ke nyè yon. Li, mwum ne tă nwò' nywi yém ji, à cinni ku' ñzison nyè yém. ⁵⁸ Nwò' nywi yém ye dyi ji nyé kyìli ìjwàì ye ke dèb. À bâ wé ji nyé mè mbibea byin jie. Kwo fe! she be jie nun, bon, be ywie. Ti lè ji nyé mûn fe ne, mwum ne tă nun ji, à yé ñzison dwùmdwùm cinni.»

⁵⁹ Yesù be ñzà' le' yi leli kwan se nun be ywum lisea ke nyenswàèb mè Yudà ke Kàpèrnàô.

Ñzà' le' Yesù ye lisa' mbyi nzison dwùmdwùm

⁶⁰ Màn bweso! Yesù ne be le' si ywo dunmi leli ke nyinnìm shan nun le: «Ñzà' le' ne ni dyé kyìbli ñzwo!. Wen ne ye ku' nun ywo?» ⁶¹ Ke nlìmmì ye Yesù lìmme ke nlim yon nun le bweso! byon ta fyon ke nyinnìm shan nun li, à shè lè bon le: «Ñzà' le' màzwùm tă byin hwumnzi ñzwo?» ⁶² Ke à si li, se ye be dyé le, bëshe byin ta **Mwen Mwum** yenni lè à tă nàn be

deb cě nun wae nun? ⁶³ Mpùn Mvènnswàèb ne ta ñzison ŋkàemjikàem fe, mwum din wòli kan kim à cì swum màzwùm lè ɿkimmɔ' yon ne!. Mpùn Mvènnswàèb kien tòn ke nyinnìm shin nun, ke nzæ' le' ye mùn kìn byin shé yi nun, yon ye lisa' byin mbyi nzison ŋkàemjikàem. ⁶⁴ Son, byindɔ' fi kwe nyinnìm shin nun, ße kè kan ñlim ke nywi yêm.» (Ntwi' se ñdikà' ndunmi ye nun dñunme she shon, Yesù lìmmé bwum ße ßa ñlim kë lè nun, kònndì lè mwum ne yë nun fya' fe wan.) ⁶⁵ Á kà kònndi leli le: «Ke ntwi' màzwùm ye mùn shèe byin le mwum ndɔ' wòli kan kim à kìn ke cì shém ßeshe Mvènnswàèb shì nun kwemnzi ke ke shém.»

⁶⁶ Ijwàì kwan màzwùm, bwesɔ' mèan byon ße be nun dwon nyè kyiile lè nun, ße kèn kan tî lè nun ðban. ⁶⁷ Yesù kà shé lè kì-wûm blàn ßi bwesɔ' byon le: «Ti ku' lè byin, byin yili ti ku' kèn?» ⁶⁸ Sìmôñ Pièr fyònnzì lè nun le: «Mwumjikàem, bwi' ye kèn cí wen? Wù ne cinni kan ñzæ' le' ye ta ñzison ñwùmdwùm fe? ⁶⁹ Bwi' keâ mwù lè ñzæ' le' ywû, bwi' limmi tî ku' le wù ni Mwum nsanmi ne wai cí Mvènnswàèb.» ⁷⁰ Yesù ywɔme li, à cibbi lè bon le: «Mùn ne yàenne kän byin? byin wûm blàn ßi hwaen? Son, mwum ndɔ' ni ke nyinnìm shin nun ne mwum Satèn.» ⁷¹ À be leli li lè Judà, mwèn Sìmôñ Ìskàriò. Ntwi' kwo fe' she nun ße ke nyinnìm kì-wûm blàn ßi bwesɔ' Yesù nun si, nun ne ye nun fya' fe wan.

Mè ŋgyinni Yesù ße kän zwùm tèli lè nun

7 ¹ Ke nyè ne yi, Yesù ße yòn ke me myi ne ke ŋgyo! Gàlilê nun. Á yile kän nun yon ke me myi ne ke ŋgyo! Jùdê nun, ntwi' se mè ci-zwi' me Yudà ße kæb lè ße wu nun. ² Be lè ɿgwìn mè Yudà nyë ße ße lon le ɿgwìn-yì-dwun ti kwemmi nûn. ³ Li, mè ŋgyinni Yesù she lè nun le: «Wa' ke cë, wù kèn ße ke Jùdê bă bwesɔ' byû bye kwe yen ku' mè she ne wù tă cì. ⁴ Ke wu tă pa' me she se cí, kwàsi wù ne' swi' bwum hwaen pæ!. Ntwi' se mwum ndɔ' tà ka swum se nun tă cì gwùmnzi, ßeshe nun yili le bwum limmì nun.» ⁵ (Mè ŋgyinni byon ne' ße kän zwùm tèli lè nun.) ⁶ Yesù shè lè bon le: «Byin, byin cinni kwan kwan hwaen, ti lè mûn, kwan shém wòli kife!. ⁷ Lan wan wòli kan kim ße byinnzì byin. Ti lè mûn, ße ta mûn byinnzì ntwi' se mùn tà bon mè ywi' dwosi le mè she ne bon ta cì ni ñbyibbøa. ⁸ Byin, kènnèni byin ɿgwìn ji. Ti lè mûn, mùn bă ɿgwìn ne tòn ne kènni, ntwi' se kwan shém wòli kife!.» ⁹ Ke nyè ye nun shèe bon ñzæ' le' yi, à lwèb nun ße Gàlilê.

Kèn se Yesù kènne ɿgwìn-yì-dwun ji

¹⁰ Son, kwan se ße lè mè ŋgyinni byon kennâ cí nji ŋgwin, Yesù ku', à kènnjò' tì ku' kwe, son, à kwàsi kan nun ne' pisean. ¹¹ Mè ci-zwi' me Yudà ße nun kæbbi kwe ɿgwìn màzwùm nun, lè ße ta cibbi le: «À ni ku' fen?» ¹² Bwum ße ke kwe, ße ke ŋgyi kwùmmi ke ŋgun nji, lè byindɔ' ta le' le: «Mwum tòn ni tă lwèn cí.» Byindɔ' ku', bon le: «Ayi. Nyï ni tă bwum kwú

kěn býebbi lisea.» ¹³Son, kwo fe' li, mwum ndɔ' lwùmme kăń fɔ' lè nun leli nywi yon mwù zwô, ntwi' se be be mè ci-zwi' me Yudà yi.

¹⁴Be lè ñgyìn ye be be ñgwyn ji nun kyilâ ke nyinnim, Yesù kén dñun ke nyenswàeb ndwun, à dñunmi bwum ywum lisea. ¹⁵Mè Yudà ywóme ñlisà' ywum yon li, se ci bon lè shìmmaea, be dñunmi leli le: «A ci le, mwum tòn ne lìmmi ywum ye ñfèwà Mvènnswàeb nun li, shìkì à yusa' yon mbyi?» ¹⁶Yesù ywóme li, à fyònnzì lè bon le: «Ywum ye mùn tă lìsà' yi tà ka wai ke zwum shêm nun, son, Mvènnswàeb ne fyii mùn, nun ne ta mùn yon fe. ¹⁷Mwum ne tă yili nun ci swum se Mvènnswàeb yili yé lìmmi beshe ñlisà' ywum yém ta wai ke ci Mvènnswàeb, kè beshe ye ta wai ke ñkimmo' yém nun. ¹⁸Mwum ne tă leli ke ñkimmo' yon nun yili le bwum twuli nun ne', son, mwum ne tă yili le be twuli mwum ne fyii nun, mwum màzwùm ni ci-lejkàem, le' me mbwè! ndɔ' ba nun nywi. ¹⁹Mòîzè ne fee kàn býin mè lwuà? Son, kwo fe' li, mwum mbɔ' ndɔ' ke nyinnim shin nun tà ka mè lwuà màzwùm lwinzzi. Ti, yen se býin ta mbyi kæbbi lè býin wu mùn nun?» ²⁰Ñkwìn bwum ywóme li, be she lè nun le: «Mpùn ndɔ' ni wù mwu? Wen ne ta mbyi kæbbi lè nun wu wù?» ²¹Yesù fyònnzì lè bon le: «Mùn cikà' hilea ke nyinnim shin nun, nywo' mè yìnnì nyin ndɔ', kàëmmi fɔ'. Byin yemne li, shìmmaea ciò' býin hwæn. ²²Be lè Mòîzè ciâ býin lè ñkimmo' le býin dñunzzi bwèn mè dñweb ñdùn. (Lè lejkàem Mòîzè ne dñunme kăń ñdñunzzi ndùn màzwùm, son, mè mbibea býin be dñunme.) Kwo fe' nywo' mè yìnnì nyin, býin ta bwèn ñdùn dñunzzi. ²³Beshe býin woli kim býin dñunzzi mwen ne dñweb ñdùn nywo' mè yìnnì nyin lè býin lwinzzi lwuà Mòîzè, ti yen se ci býin ta nyeni lè mùn, ke ñkimzzi ye mun kimnze kwæ' nywi mwum gwùm, nywo' mè yìnnì nyin? ²⁴Kyìlénì lè ñlin me kà' ke nywi ywum ye býin ta yen ke me' zwém. Ñdikà' býin lin mè kà' ke mbyi lejkàem nun.»

Mè ncibbi ne bwum ta cibbi ke nywi Kristò

²⁵Lan Yérusàlèm ndɔ' be leli le: «Mwum ne tòn ni ne be ta ka kæb lè be wu nun? ²⁶Céêni fe', à tă leli ke pisean, shìkì mwum ndɔ' shè ku' nun le' ndɔ'. Mè ci-zwi' býe' ta lɔ' mwù kë lè lejkàem le mwum tòn ne ni Kristò, mwum ne Mvènnswàeb yé fyii? ²⁷Bwi', bwi' limmi cë mwum ne tòn ne wai nun. Son, kwan se Kristò yé bén, mwum ndɔ' fă lìmmi cë nun wai nun.»

²⁸Ke kwan màzwùm nun, Yesù be ywum lisea ke nyenswàeb ndwun. À ywóme she bwum màzwùm be le' si, à shè lè ñkwu kimmi le: «Lejkàem se, býin limmi mùn. Byin limmi tì ku' cë mùn wai nun. Son, býin limmi kan le mùn bén kan cë lè ñkimmo' yém, son, mwum ndɔ' ne fyii mùn. Nun ne dyi ci-lejkàem. Byin limmi kan nun. ²⁹Son, mùn, mùn lìmmi nun, ntwi' se mùn wai moan ke shon, nun ne fyii mùn.»

³⁰Kwan se bon ywóme li, be dñunmi mbyi kæbbi lè be bén nun, son, mwum ndɔ' yìnnndi kan nun lè fyà!, ntwi' se be lè kwan mbæn shon wòli kife!.

³¹ Kwo fe' li, ke nyinnim bwum be' be kwe, bye tele zwùm lè nun be mèan. Be' be le' le: «Kwan se **Kristò** yé bén, à yé hilea cí a lan ye mwum tòn ne cí?»

Mfyi ye be' fye bwum le' be' ken Yesù bænni

³² Mè **Fàrizièn** ndo' ywo' swum se bwum be' leli ke' nju' nji ke nywi Yesù. Be' pyie njwum fo' bon lè mè ci-zwi' me ci-mfe sàtikà', li, be' fyiò' mè ci-mbòn nyenswàb ndwun le' be' ken Yesù bænni. ³³ Yesù ywo'me li, à shè lè bon le: «Bwi' ke tòn bwi' lè byin nùn, son, ke kwan kwæ' nun, mùn yé byin donnzi, mùn kèn be' cè mwum ne fyii mùn. ³⁴ Byin ye mùn kæbbi, son, byin ba mùn cinni, ntwi' se byin wòli kan kim byin bén cè mùn yé be' nun.» ³⁵ Mè Yudà dñunmi leli nyinnim shan nun le: «Yá cíci se nun yé kèn cýe nun, bwi' shi nun cinni? À yili nun ken dyé ke' cè mè njyinni me Yudà bye nywæleâ ke nyinnim bwum be' ba mè Yudà nun, lè nun lisà' mè kyín màzwùm ywum? ³⁶ À shè tì le bwi' ye nun kæbbi, son, bwi' ba nun cinni, ntwi' se bwi' wòli kan kim bwi' ken bén cè nun yé be' nun. Sù nzà' le' màzwùm ni ku' le?»

Mlă' ye ta ñzison njkàmjkæm fe

³⁷ Nywo' ne ñgwìn mlòe, ñgyìn màzwùm ne be' ñgyìn ndwun, à làn mè njyìn bye fo'. Nywo' màzwùm, Yesù wa' zwô ke nyinnim bwum, à shè lè ñkwu kimmi le: «Beshe ñjè mlă' tă mwum ndo' kwènni, à kiìn ci shêm lè nun nwi mlă'. ³⁸ A si wé tă she' be' leli ke' dèwă Mvènnswàb nun le: "Mwum ne tă zwùm tèli lè mün, mlă' ye ta ñzison njkàmjkæm fe' ye kwain ke' zwum shon nun." » ³⁹ Ke' nleli ye Yesù be' leli li, à be' leli ke nywi Mpùn Nsanmi ne bwum be' ye zwùm tèli lè nun ye cinni. Ke' kwan màzwùm nun, be' lè Mvènnswàb fyii kife' Mpùn nyon, ntwi' se be' lè Mvènnswàb fe kife' Yesù ñtwu yon.

Ñkwùm ye bwum be' njygi kwùmmi ke nywi Yesù

⁴⁰ Ke' nyè ye' be' ywo' ñzà' le' yi, byindo' lè bwum bye' be' ke' njkwìn bwum nun dñunmi leli ke nyinnim shan nun le: «Lè lejkàm, mwum ne tòn ne ni ci-nleli ke njwum Mvènnswàb nun nyè be' lekà' le Mvènnswàb yé fyiì.» ⁴¹ Byindo', bon le: nyi ni **Kristò**, mwum ne Mvènnswàb fyii. Son, byindo' le' ku' làn nyan le: «Lejkàm se le **Kristò** yé wai ke' njygi' Gàlilè nun? ⁴² Be' k' kan ke' dèwă Mvènnswàb nun le **Kristò** yé be' mwum nyè ke' mvu bwum mvèn Dàvíd nun? Le à yé waì ke' Bètlèhém, ye' be' myi mvèn Dàvíd?» ⁴³ Ke' njkwùm ye ñkwìn bwum màzwùm kwùm njygi' li, ñkyìlli bén ke nyinnim shan nun. ⁴⁴ Byindo' lè bwum yili le' bon bén Yesù, son, mwum ndo' yìnndi kan nun lè fyà!

Mè ci-zwi' me Yudà be' kàn zwùm tèli lè Yesù

⁴⁵ Mè ci-mbòn nyenswàb ndwun fyoìn be' ke' cè mè ci-zwi' me ci-mfe sàtikà' bon lè mè **Fàrizièn**, fyà' pwìn. Be' bénme kwe, mè ci-zwi' màzwùm

kà cibbi lè bon le: «Yen se ci byin kènnzi kăń Yesù cĕ?» ⁴⁶Mè ci-mbòn nyenswæb ndwun màzwûm kà fyonnzi be lè bon le: «Mwum din ndɔ' leli kife' mbyî wé mwum ne tòn ni.» ⁴⁷Mè Fàrizièn kà cibbi lè bon le: «Byin ti ku', byin ti tì mè mbwè' byon bi dwon? ⁴⁸Byin ywɔâ nywɔ' ndɔ' le ci-zwi' nye' ndɔ' m̄bo' kékâ ñlim ke nywi yon? Ké shindɔ', byin ywɔâ le Fàrizièn ndɔ' kékâ tì ñlim lè nun? ⁴⁹Bwum dindin be ta ñlim kékâ lè nun, ntwi' se bon limmi kan Iwuà Mòizè. Mvènnswæb yé bon vènèt' yennzi.» ⁵⁰Nikòdêm be kwe ñkwìn me Fàrizièn màzwûm nun. Nun ne kien Yesù yenni nywɔ' ndɔ!. À dyi, à shè lè bon le: ⁵¹«Ke bë! Iwuà she' nun, bwi' wòli kan kim bwi' yennzi mwum ndɔ' vènèt' din, shìkì bwi' limmì swum ndɔ' se nun cí.» ⁵²Mè Fàrizièn bye fo' ywɔme swum se Nikòdêm leli li, bë kà cibbi lè nun le: «Wù hwæn, wù ni tì mwum Gàlilé? Kènne, wù ce ke dèwá Mvènnswæb nun, wù yé yen le kwo fe' ci-nleli ke ñwum Mvènnswæb nun ndɔ' m̄bo' bâ wai ke ñgyo' Gàlilé.» [⁵³Ké nyé màzwûm, wen ne hwæn yé mbyi dwòn nyon be.

Mbæn ye bë bænnze m̄lib ndɔ' ke nywi nlà' nun

8 ¹Yesù nèon nun ke ñgwùmñgwùm se cinni mè njì ñgæ' òlîvè. ²Shikpon hwili, à kyìlì be, à kèn ke nyenswæb ndwun, ñkwìn bwum hwæn swoli nun ke. À tòn njì!, à dunmi bon ywum lisea. ³Mè ci-nlìmmì me Iwuà lè mè Fàrizièn kennzi m̄lib ndɔ' ke cì shon. Be bænnze nun lè à tâ ñlà' ywi. Be dyili nun swi' bwum hwæn pæ!, ⁴be kà shë lè Yesù le: «Ñlisà!, be bænni m̄lib ne jene ke nywi nlà' nun. ⁵Mòizè lele ke Iwuà nyon nun le bwi' bi wu pa' me yib màzwûm lè mè ñgwò!. Ti lè wù, wù le' ku' le?» ⁶Be lele kän li din, be lele li lè be bwëb nun, bon ywɔ' swum se ye nun kwean ñwum, ke nyé yi, be ken nun wulea be lè son. Son, Yesù swòsì nun mwù ñgyo' lè à tâ ñgo' ndɔ' koa ke kwub nun lè mwènñgwu. ⁷Mbòkì ne bë bë ñæti lè ñcibba' le' màzwûm, Yesù wasi mwù zwô, à ce bon, à shè lè bon le: «Mwum ndɔ' m̄bo' ke nyinnim shin nun nyé lìmmi le nun ni cì kife' byebbi ndɔ', à seti nun ywummi lè ñgwò!.» ⁸À leli li, à swòsò' nun mwù yon be ñgyo', lè à tâ ñgo' yon koa. ⁹Bwum màzwûm ywɔme ñzæ' le' yi li, be dunmi wa' be ndwonndwon, ñdunmi bye bwumñkàem nun, a ken bëen bye bwɔ' nun. Yesù nzwon be kyi bon lè m̄lib ni nyé be lè à ke swi' shon ñdyi. ¹⁰Ké nyé yi, Yesù wasi mwù zwô, à cibbi lè m̄lib ni le: «Bwum bye kin wù wulea bi fen? Mwum ndɔ' wësi kan wû?» ¹¹M̄lib ni fyònñzi lè nun le: «Mwumñkàem, kwo fe' mwum m̄bo' bâ.» Yesù shè lè nun le: «Mùn ku', mùn bâ ku' bon mun wù wësi. Kènne, son, ba wù cì tì byebbi nywɔ' ndɔ!.»]

Yesù ne dyi ñwanni she ñkàmñkàem

¹²Yesù dyi, à kònndì tì shè be lè ñkwìn bwum le: «Mùn ne dyi ñwanni she ta dwùm ke nyinnim bwum be ñgyo' wan nun. Mwum nyé tà mun

dwon nyè yě ñjwanni she ta ñzison ñkàmïjkæm fe cinni. À bâ tî kënni ke njimmi nun.» ¹³Mè **Fàràzièn** ywɔme li, ße she lè nun le: «Wù tâ shìtàkwù swû dyi lè wû ne!. Li, swum se wù tâ leli, bwi' wòli kan bwi' twe' son lè leñkæm.» ¹⁴Yesù fyònñzì ße lè bon le: «Mun dyi fe' shìtàkwù shêm lè mûn ne!, swum se mùn tâ leli à si leñkæm, ntwi' se mùn lìmmi cìci se mùn wai nun, mùn lìmmi tî c  m n k nme nun, son byin, byin lìmmi kan c  m n wai nun, sh k  byin lìmmi ku' c  m n k nme nun. ¹⁵Byin ta m  k l linni ke nl mmi ye ßwum wan limmi nun. Ti l  m n, m n t  ka mwum nd ' m  k l linni. ¹⁶Son, beshe a ta be l  m n lin m  k l, ñlin me k l y m yi ke mbyi nun, ntwi' se m n t  ka m  k l linni m n kyish m, son, bwi' bi bwi' l  Ce ny m ne fyii m n. ¹⁷Be k l ke d ew  me lwu  shin nun le beshe ßwum b  nd ' dyi shìtàkwù ke swum f ' nun, l  shìtàkw  m zw m si she leñkæm. ¹⁸M n t  shìtàkw  sh m ne! dyi. Ce ny m ne fyii m n t  k nndi shìtàkw  dyi ke nywi y m.» ¹⁹Be cibbi l  nun le: «Ti l  Ce nyw , à ni f n?» Yesù fyònñzì l  bon le: «Byin lìmmi kan m n, sh k  byin lìmmi ku' Ce ny m. Byin lìmm  m n, byin lìmm  t  ku' Ce ny m.»

²⁰Yesù be bon ñz ' le' yi sh  kwan se nun be bon ywum lisea ke nyensw b ndwun. À be ñt nmi ke moan m  ñgw m l n ye ße be mbe Mv nnsw b k  ke nlim. Mwum nd ' b en kan nun, ntwi' se be l  kwan mb en shon w li kife!.

«Byin w li kan kim byin ken c  m n k nme nun»

²¹Yesù k nndi bon sh  le: «M n y  k n, byin ye m n k bbi be, son, byin ba m n cinni, byin ye ywi ke by bbi nyin nun. Byin w li kan kim byin ken c  m n k nme nun.» ²²M  Yud  yw me li, ße dunni leli nyinn m shan nun le: «À y  nun ne! w ? Ke nun sh  le bwi' w li kan kim bwi' ken c  nun k nme nun?» ²³Yesù yw me li, à fyònñzì l  bon le: «Byin, byin bi ßwum ße wa' ke c  ñgy ' wan nun, son, ti l  m n, m n wai ke d b. Byin, byin bi ßwum ße c  ñgy ' wan nun, m n b  mun mwum ne c  ñgy ' wan nun. ²⁴Son se ci, m n sh  l  byin le, byin ye ywi ke by bbi nyin nun. Byin shi m n tweli w  t  sh  m n t n se, l  byin ye ywi by bbi nyin nun.» ²⁵M  Yud  k  cibbi be l  nun le: «Y  mwum ne w ?» Yesù fyònñzì l  bon le: «M n sh k ! byin son ñd k ! nd unmi ye m n dunme byin ywum sannzi. ²⁶M n cinni m  le' m an ny  m n y  sh  ke nywi yin, ny  m n y  byin m  k l linni nlim. Son, mwum ne fyii m n, à ni ci-leñk m, m n t  suku' lan ñgy ' wan swum se m n yw e ñwum yon sh .»

²⁷Ke nleli ye Yesù lele li, ñz ' le' yon lean ñgy ' din. ßwum ße be ñgy ' lìmmi kan le à t  leli ke nywi Ce nyon. ²⁸Li, Yesù k  sh  l  bon le: «Kwan se byin k  wasak ! m n, **Mwen Mwum**, byin k  twek ! m n w  t  sh  m n t n, byin k  l mm k ! le m n t  ka swum nd ' c  l  mw  y m, m n t  suku' swum se Ce ny m l sa' mun sh . ²⁹Bwi' bi b eti l  mwum ne fyii m n, à d nnzi kan m n kyi, ntwi' se m n t  su' swum se ta nun ñlim lwukea c .» ³⁰Mb k  ne Yesù be leli li, ßwum m an tele zw m l  nun.

Nzæ' le' ne Yesù shèe ke nywi Abràhäm

31 Yesù kà shé lè mè Yudà bye kée ñlim lè nun bi le: «Beshe byin ke mwù ke ywum ye mùn lisà' byin nun, byin ye bë bwesɔ' byêm lè lejkàem. **32** Li, byin ye lejkàem limmi, lejkàem màzwùm ye byin fyòsi mgbonmgbon.»

33 Be kà fyònñzi be lè nun le: «Bwi' bi bwum bë ke mvu bwum Abràhäm nun. Kwo fe' ñgyìn mbɔ', bwi' dün kife' son ke nye mwum ndɔ'. Ti, se ci le wù le' le bwi' ye fyònñi mgbonmgbon?» **34** Yesù fyònñzì be lè bon le: «Mùn tà byin shé lè lejkàem le mwum ne tă byebbi cí hwæn, à ni son byebbi. **35** Son tà ka tòn kwan hwæn ke nye mbɔ' nun, son, mwén ci-nye ni kwan hwæn ke dwon nyan. **36** Beshe Mwén Mvènnswàb fyòsi byin mgbonmgbon, lè lejkàem byin ye bë kwan hwæn mgbonmgbon. **37** Mùn limmi limmi lwen le byin bi ke mvu bwum Abràhäm nun. Son, byin ta kæb lè byin wu mùn, ntwi' se byin kè kan mwù ke ywum ye mùn lisà' byin nun. **38** Mùn tă leli ke nywi ywum ye Ce nyém lisà' mun, son, ti lè byin, byin ta ywum ye ce nyin shèe byin cí.»

39 Be kà fyònñzi be lè nun le: «Ce nye' ne Abràhäm.» Yesù shè lè bon le: «Beshe byin bë bwén Abràhäm lejkàem, byin cinné mè kikàem ne nun cinne ku!. **40** Son jene, kwo fe' she mùn shèe byin lejkàem she mùn ywøe cí Mvènnswàb si, byin ta mbyi kæbbi le byin wu mùn. Abràhäm fëe kän swum màzwùm cí. **41** Byin ta fyòn mè kikàem ce nyin dwon.» Be kà fyònñzi lè nun le: «Be ye kan bwi' wan. Bwi' cinni kan ce ndɔ' mbyî, suku' Mvènnswàb.» **42** Yesù shè lè bon le: «Mvènnswàb bë Ce nyin lejkàem, byin yilé mùn, ntwi' se mùn wai cí shon, mùn ni ke cë ntwi' yon. Mün kïn kän cë lè mwù yêm, son, nun ne fyii mùn. **43** Yen se ci byin tà ka swum se mùn tà byin shé ywo? À si ntwi' se byin wòli kan le byin nonnzì mè ywi' ke nzæ' le' yêm nun. **44** Ce nyin ni Satàèn. Li, byin yili byin ci swum se nun yili. À bë bwum wukea ñdikä' ndunmi ñgyô' wan. À tà ka lejkàem leli, ntwi' se le' lejkàem ndɔ' ba nun nywi. She shon si she me mbwè' ntwi' se nun ne dyi ci-me mbwè', mè mbwè' hwæn ta wai cí shon. **45** Ti lè mün, mùn tă lejkàem leli. Son se ci, byin tà ka mwù kë ke nzæ' le' yêm nun. **46** Wen ne ke nyinnim shin nun nyé cinni ñkimmɔ' le nun lisà' mùn byebbi mbɔ' ndɔ' ne mùn ciâ? Beshe mùn tă lejkàem leli, yen se ci byin tà ka mwù kë ke nzæ' le' yêm nun? **47** Mwum ne dyi mwum Mvènnswàb, à tă ñzæ' le' yon ywo. Son byin, byin tà ka ñzæ' le' yon ywo, ntwi' se byin ba bwum byon.»

48 Mè Yudà kà shé lè nun le: «À si lejkàem ke nshè ye bwi' ta shè le wù ni mwum ne wai Sàmàrî, mپùn mbyebbi ndɔ' ni wù nywi.» **49** Yesù fyònñzì lè bon le: «Mün cinni kan mün mپùn mbyebbi ndɔ' nywi yêm, son, mùn tă Ce nyém twuli. Ti lè byin, byin ta mün tweli wë swum din. **50** Mün tă ka ñtwu yêm ne' kæbbi. Mwum ndɔ' ni kwe nyé tă mün yon kæbbi, lè à tă ñgim yêm dyi. **51** Mün tă byin shé lè lejkàem le mwum ne tă mwù kë ke nzæ' le' yêm nun, ywi bå nun bænni.»

⁵²Mè Yudà she lè nun le: «Jene, bwi' limmâ lwèn le wù cinni mپùn mþyebbi ndɔ' mwu. Ce fe', Abràhäm ywiâ, mè ci-nleli ke ȝwum Mvènnswàèb nun, be ywi tì nùn. Son wù, wù tă le' le mwum ne tă mwù kë ke nzæ' le' ywû nun, ywi bâ nun bænni. ⁵³Mbibea nye! Abràhäm ywiâ. Wù ne cinni ñtwu, wù làn nun? Mè ci-nleli ke ȝwum Mvènnswàèb nun ywiâ tì ku' nùn. Wù tă ku' wù ne' tweli lè wèn?» ⁵⁴Yesù fyònnzì lè bon le: «Mün twulè mün ne' lè mwù yêm, ñtwu yêm bê swum dindin. Mwum ne tă mün twuli ni Ce nyèm, nun ne byin ta shè le nun ne dyi Mvènnswàèb nyin. ⁵⁵Son, byin lìmmi kan nun. Mün, mùn lìmmi nun. Mün sheè le mün lìmmi kan nun, mün bê ku' ci-me mbwè' w  byin. Son, mùn lìmmi nun, mùn tă mwù kë ke nzæ' le' yon nun. ⁵⁶Nlim lwukae mbibea nyin Abràhäm zwum lè she nun y  ȝgyìn ny  mùn y  b n nun yenni. À yenne nun, à be ñlwinni lè ñdàli.»

⁵⁷Mè Yudà kà sh  lè nun le: «W  w lì kife' d w m mwum sh n, se ci le wù sh  le wù yennâ Abràh m?» ⁵⁸Yesù sh  lè bon le: «M n t  byin sh  l  leñk m le, l  be k  ye Abràh m, be l  mùn ti kwe.»

⁵⁹Mè Yudà yw me li, be sheli m  ȝgw l' le bon ye ny  ywumm a nun, son, Yesù gw mn  nun, à kwan nyensw b ndwun, à k n nun.

Ñkimnzi ye Yesù kimnze ci- wub  nd 

9 ¹Kwan se Yesù be làn ke c c  nd , à yen mwum nd  ne be ci- wub  ñd k l' ye shon. ²Bw s ! Yes  k  cibbi l  nun le: «Ñl s !, yen se ci be ye mwum ne t n ne l  à ni ci- wub ? By bbi m  ce nyon ne ci, k  by bbi nyon ne' ne c  nun?» ³Yes  fy nnz  l  bon le: «A ba ku' bon nt i' by bbi m  ce nyon, sh ki a be ku' nt i' by bbi nyon ne!. À ni ci- wub  li l   wum yen she twun se Mv nnsw b y  c  nywi yon. ⁴Se yili le, kwan se ny o' ke zw  si, mùn l winni she mwum ne fy i mùn, nt i' se kp n t  k n. Ke kwan m zw m nun, mwum nd  w l i kan t  kim à c  swum nd !. ⁵Kwan se m n ke ke ȝgy l' wan, mùn ne dyi ȝwanni se ta d w m ke nyinn m  wum be ȝgy l' wan.»

⁶Ke ny  ye Yes  lele ñz l' le' yi, à swi m t  ȝgy l', à fy nn l' yon le ȝgy l' nun, ye fy nn  m  ml l', à kp  ci- wub  ni yon me!. ⁷À sh  l  nun le: «K n ke yon S l d  nun, w  b si me' kwe..» (S  Sil d  ni le ci-mfyi.) Ci- wub  ni k n kwe, à b si me'. Kwan se nun wai kwe, l  me' yon wel . ⁸M  ȝw  byon, l   wum be be nun yenni, l  à t  ywum d lea, be dunmi leli le: «Mwum t n ne ne be k n t n t n ke c , l  à t  ywum d lea?» ⁹By nd  l   wum le' le ny  ni ne. By nd  bon le: «Ayi, nun ne ban, son, à gwili nun d n.» Son, mwum m zw m dyi l  mw  yon ne!, à sh  le: «M n ne..» ¹⁰Be k  cibbi l  nun le: «Me' yw  ci le, ye k  w l ?» ¹¹À fy nnz  le: «Mwum ne be ta lon le Yes  l n m  ml l', à kp  mùn yon me', à sh  l  mùn le mùn ken ke yon S l d , mùn b si me' kwe. M n k n ku' li, mùn c  ku' w  t  she nun lele. Ke ny  ye mùn b si me', me' y m wel .» ¹²Be yw me li, be cibbi

lè nun le: «Mwum màzwùm ni fən?» À fyònñzì lè bon le: «Mǔn lìmmi kan mûn.»

¹³Be kà kènnzi mwum ne be ci-fwubè ni ke cí me **Fàrizièn**. ¹⁴Nywɔ' mè yinnì mè Yudà ndɔ' ne Yesù lòen mè mlɔ', à wèlì ci-fwubè ni me' nun. ¹⁵Mè **Fàrizièn** yenme bon, be cibbi tì ku' làn nyan lè mwum tòn ni le: «Yen se lannze wù nywi, wù dunmi yenni jene?» À fyònñzì lè bon le: «Akpoë mùn mè mlɔ' ke me', mùn kèn me' bɔ̄si. Jene me' yêm welâ.» ¹⁶Li, mè **Fàrizièn** byindɔ' dunmi leli le: «Mwum ne cí swum màzwùm wai kǎn cí Mvènnswàb, ntwi' se nun tǎ lwuà ñgyìn mè yinnì nye' sèmnzi.» Son, byindɔ' le' ku' le: «Ci-nci byebbi wòli kim à cí yì pa' hilea màzwùm?» Ke le' màzwùm nun, be be mè ñwum kyiky.

¹⁷Li, mè **Fàrizièn** cibbi tì be lè mwum ne be ci-fwubè ni le: «Ti lè wù, wù tǎ ku' le' ke nywi mwum ne welì wu me' le yen?» À fyònñzì lè bon le: «Ci-nleli ke ñwum Mvènnswàb nun ne.» ¹⁸Son, mè ci-zwi' me Yudà kè kan mwù lè she nun be ci-fwubè, son jene à ti yen nùn si, han be ci be loin ce nyon bon lè mon nyon, ¹⁹bă be cibbi lè bon. Be ñenme, be kà cibbi lè bon le: «Mwen nyin ne nyé? Byin yili lè lejkàem le byin ye nun lè à ni ci-fwubè? Ti, yen se ci jene, me' yon welâ?» ²⁰Mè ce nyon kà fyònñzì le: «Ñgyi ban, mwen nye' ne, bwi' ye nun lè à ni ci-fwubè. ²¹Son, bwi' lìmmi kan bwi' swum se lannze nun nywi à ti yen jene, shikì bwi' lìmmi ku' mwum ne wèlì nun me!. Cibbèni lè nun, ñdswèb ne ti, à yé byin fyònñzì lè nun ne!,» ²²Mè ce nyon be leli li, ntwi' se be be mè ci-zwi' me Yudà yi. Ntwi' se be lè mè ci-zwi' me Yudà tōan ñwum fɔ' le, mwum ne yé dyi, à shè le Yesù ni **Kristò**, mwum ne Mvènnswàb fyii, be ye nun kwannzi ke ñkwìn bwum nyenswàb mè Yudà nun. ²³Son se ci mè ce nyon she le: «Ñdswèb ne ti. Cibbèni lè nun ne!, à yé byin fyònñzì.»

²⁴Li, mè **Fàrizièn** ci be loin tì mwum ne be ci-fwubè ni be, be cibbi lè nun le: «Shè lejkàem ke swi' Mvènnswàb. Bwi', bwi' lìmmi le mwum ne tòn ni, à ni ci-nci byebbi.» ²⁵À fyònñzì lè bon le: «Mǔn lìmmi kan beshe ci-nci byebbi ne, kè nun ne ban. Son, swum fɔ' se mùn lìmmi à si le, mùn be ci-fwubè, me' yêm welâ jene.» ²⁶Be cibbi lè nun le: «Yen se nun cie à kà wèlì wu me?» ²⁷Mwum ne tòn ni fyònñzì lè bon le: «Mùn shéà byin son mbyî nùn, byin yili kan byin ywo' byin. Yen se ci byin yili le mùn konndì tì byin son sannzi be? Kè shindɔ', byin yili byin be ku' bwesɔ' byon?» ²⁸Mè **Fàrizièn** ywɔ̄me li, be dunmi nun kɔlea, be she lè nun le: «Wù ne dyi ku' mwesɔ' nyon. Bwi', bwi' bi bwi' bwesɔ' Mòizè. ²⁹Bwi' lìmmi lwen le Mvènnswàb lele lè Mòizè. Son, ti lè mwum màzwùm, bwi' lìmmi kan ma bwi' cé nun wai nun.» ³⁰Mwum ne tòn ni fyònñzì lè bon le: «Le' shìmméa se li, she byin lìmmi kan cé nun wai nun. Kwo fe' li, à wèlâ bon mun me!. ³¹Bwi' lìmmi le Mvènnswàb tà ka ñkeli me ci-nci byebbi ywo, son, mwum ne tǎ nun mwumzì, à cí swum se nun yili, nun ne Mvènnswàb tǎ ñkeli yon ywo. ³²Bwi' ywo' kife' nywo' ndɔ' le mwum ndɔ'

wèlâ me' mwum ne ße ye lè à ni ci-ßwubè. ³³Beshe mwum màzwûm shiè wai c  Mv nnsw b ,   ci  k n swum nd ' li.» ³⁴M  F rizi n fy nnz  l  nun le: «W  ni m by bbi seanseen n d k ' nye yw . W  yili w  lis ' t  ku' b wi' ywum?» Li,  e kwannzi nun nyinn m shan nun.

Bwub  ny  ke mbyi Mv nnsw b  nun

³⁵Yes  yw me le  e kwannz  ci-ßwub  m zw m nyinn m shan nun li,   k n nun c nni,   sh  l  nun le: «W  t  zw m t li l  M en M um?» ³⁶Mwum ne t n ni fy nnz  l  nun le: «Mwumnj k m, sh  mun wen ne M en M um, l  m n te' zw m l  nun.» ³⁷Yes  sh  l  nun le: «Ce fe', w  yenn  nun. M n ne M en M um, m n ne ta leli l  w  jene.» ³⁸Mwum ne t n ni k  sh  le: «Mwumnj k m, m n yil .» Ke ny  yi,   swummi ke swi' Yes . ³⁹Yes  sh  l  nun le: «M n ki n ke  gy ' wan l  m n lin ky t , l  m n ci le m  me' m  ci-ßwub  wel . Ti l  bwum by  ba m  ci-ßwub , m n c  l  m  me' nyan d w ka!.» ⁴⁰M  F rizi n nd '  e be k ,  e yw ' n z ' le' ye Yes  be leli li,  e cibbi l  nun le: «B i' bi t  ku' b wi' m  ci-ßwub ?» ⁴¹Yes  fy nnz  l  bon le: «By n b  m  ci-ßwub , by n py k  k n ky t . Son, ke nsh  ye by n she le by n ba m  ci-ßwub , by n py a ma ky t  n n.»

Yes  ne dyi ci-m b n m  p ' ny   k m j k m

10 ¹Yes  sh  le: «M n t  by n sh  l  le k m le, mwum ne yili nun d n ke  ka' me p ' nun, son,   d n kan ke  w m  ka',   fy n  ka' d i nun, l  à ni ci-nywi!. ²Son, mwum ne t  d n ke  w m  ka', nun ne dyi ci-m b n m  p '. ³Ci-m b n  w m  ka' w  nun yon, m  p ' by n yw '  kw  yon.   t  m  p ' by n lon ke me myin nun. Li,   kwannzi bon wan. ⁴Kwan se nun kwannzime bon wan hw  n,   d unmi k n ke swi' shan l  m  p ' ta nun d won be ny , nt i' se be limmi  kw  yon. ⁵  si sh l  she be d won  ky n mwum ke ny , son,  e ye fy n  ky n ni yean nun, nt i' se bon l immi kan  kw  yon.»

⁶Yes  d w i' bon  k  n le' yi, son,  e yw ti kan swum se nun yili nun leli ke nlim.

⁷Li,   k  nd  sh  be le: «M n t  by n sh  l  le k m le m n ne dyi  w m  ka' me p '. ⁸Bwum by  seti b n mby  ke swi' sh m l  m n k  b n, bon hw  n,   bi m  ci-nywi' l  m  ci-nt , son, m  p ' yw e k n m   kw  yon. ⁹M n ne dyi  w m  ka'. Mwum ne y  l n f y ' y m, m n y  nun sw eti,   y  d n l  nun ne',   k  nd  kwan,   c nni t  ji nyon w  t  she nun yili. ¹⁰Ci-nywi' t  k n b  nun y b ny i', l  nun w , l  nun ky si. Ti l  m n, m n k n  gy ' wan b  bwum c nni n z son she  k m j k m, ba n c nni ye l nnzi, son, n c nni ye bon ye b ' ke nlim kwan hw  n.

¹¹«M n ne dyi ci-m b n m  p ' ny   k m j k m. Ci-m b n m  p '  k m j k m t  ywi ce w  swum d ind n ke nt i' me p ' by n. ¹²Ci-nc 

she lòn nyé ñe fe mè pɔ' fya' lè à bon bon, kwan se nun tă ñwe' yenni le à tă kín, à tă ñe, à nzwonzi mè pɔ', à yean nun. Mè pɔ' yenme ñwe', ñe nywæli kyikyi, li, ñwe' dunmi bon bænni lè à tă ji. ¹³ Ci-she ni yean shikì nywi kwennà' nun lè le' me pɔ' ntwi' se nun tă nun su' she lòn shon cí. ¹⁴⁻¹⁵ Mùn ni ci-mbòn mè pɔ' nyé ñkàmñkäm. Mùn lìmmi mè pɔ' ñyém, mè pɔ' ñyém lìmmi tì ku' mùn. Mbanmbɔ' ku', Ce nyèm lìmmi mun, mùn lìmmi tì ku' nun. Ti lè mè pɔ' ñyém, mùn tă ywi ce wë swum dindin ke ntwi' yan. ¹⁶ Mùn cinni tî mè pɔ' ñyindɔ' ñye ba ke cë ñka' ye nun, bon bi tì ku', a yili le mùn kén bon tweli. Ñe ye ñkwu yém ywo, ñe kiìn. Li, bòn mè pɔ' yé ñe mbɔ', ci-mbòn mè pɔ' ñe ku' mbɔ'.

¹⁷ «Ce nyèm tå mun yili, ntwi' se mùn tă ywi tweli wë swum din fă mùn yimni ywi ñe. ¹⁸ Mwum ndɔ' ne ba mûn wu, mùn ne ye ywi yili lè mûn ne!. Mùn cinni ñkimmɔ' nyili ywi lè mûn ne!, mùn cinni tî ñkimmɔ' nyimni ywi. Mwú le' ye Ce nyèm fyii mùn lè mùn kiìn cí, yon ye.»

¹⁹ Kwan se Yesù le' li, mè Yudà dunmi tì bon ne' kyillea ke me ñkwìn nun. ²⁰ Màn ke nyinnìm shan nun be le' le: «Mpùn mbyebbi ndɔ' ni nun nywi. À ni titi!. Yen se byin ta mè ywi' nònnzi fi lè byin ta ywo? » ²¹ Byindɔ' le' ku' làn nyan le: «Mwum ne dyi lè mpùn mbyebbi ke nywi tå ka pa' nzæ! le' yi leli. Mwum ne dyi lè mpùn mbyebbi nywi wòli kim à ci ci-fwubè dunmi yenni ñe?»

Mè Yudà ñe yili bon ywummo' Yesù lè mè ñgwò'

²² Ñe ñe ñgwìn nyenswàb ndɔ' ji ke Yèrusàlèm. Ke nji ye ñe ñe ñgwìn màzwùm ji nun, ñe ñe kwan se ñe fôsakà' nyenswàb ndwun bün. Ñgwìn màzwùm be ji kwan se mbèb be kwèn. ²³ Ke kwe nyenswàb ndwun, Yesù ñe kènkèn kwe ke pà' ndwun nyé ñe ñwònndì lè nyenswàb mbàn. Ñe ñe pà' màzwùm lon le pà' Sàlòmôn. ²⁴ Mè Yudà kanndi nun ñgyo', ñe shè lè nun le: «Beshe wù ne Kristò, mwum ne Mpènnswàb fyii, shè le ñwi' ke mgbon nun, ntwi' se ñwi' hwummâ lè mbònñgä' nlìmmi le beshe wù ne mwum màzwùm.» ²⁵ Yesù fyònñzì lè bon le: «Mùn shèâ ma byin mbyî nùn, son, byin tå ka mwù kë nlim. Mè shè ne mùn tă ci ke jin Ce nyèm nun tå mun shitàkwù dyi. ²⁶ Son, byin tå ka mwù kë nlim, ntwi' se byin ba mè pɔ' ñyém. ²⁷ Mùn lìmmi mè pɔ' ñyém, ñe ta ñkwu yém ywo, ñe dwon mùn nyé. ²⁸ Ñe ba ywi nyé ñgyinmbɔ' ywi. Mún, mùn tå bon ñzison ñwùmdwùm fe, li, mwum ndɔ' wòli kan kim à fyòn bon ke fya' yém. ²⁹ Ce nyèm ne fe mûn bon fya' ni ñdwun, à làn ywum hwæn lè ñkimmɔ'. Li ne ci, mwum ndɔ' wòli kan kim à fyòn swum ndɔ' ke fya' yon. ³⁰ Mùn, ñwi' lè Ce nyèm, ñwi' bi swum fɔ'!»

³¹ Mè Yudà ywo' li, ñe sheli tì mè ñgwò' fă bon ywummo' nun nun.

³² Yesù kà shè lè bon le: «Mùn ciâ mè shè nlwukea mèan lè ñkimmɔ' ye Ce nyèm fe mun; byin hwæn, byin yennâ nun lè mè me' nyin. Ke ntwi' yă shè lwèn se byin ye mùn ywummoa lè mè ñgwò' nun?» ³³ Mè Yudà fyonnzi lè

nun le: «A bā ntwi' she lwen ndɔ' se wù cī se bwi' yili bwi' ye wù wu nun, son, à si ntwi' se wù tā jin Mvènnswàb gwànnzi. Wù bā mwum wě bwi'? Yen se ci wù tā wù ne' tweli wě Mvènnswàb?» ³⁴ Yesù fyònnzì lè bon le: «Be ko' kan ke dèwà me lwuà shin nun le: "Mvènnswàb le' le: 'Byin bi wě mè mvènnswàb?"» ³⁵ Bwi' limmi le mwum ndɔ' wòli kan à fyìnñò' swum se be ko' ke dèwà me lwuà nun. Bwum be Mvènnswàb be leli lè bon, bon be à shè le byi bi wě mè mvènnswàb. ³⁶ Ti lè mün, Mvènnswàb yàèn mun, à fyìì mùn ke ñgyo' zwem. Ti, a ci le, byin she le mùn tā jin Mvènnswàb gwànnzi ke nyé nleli ye mùn lele le mùn ni Mwen Mvènnswàb? ³⁷ Mun shì she se Ce nyèm fe mùn fya' lwinnezi, ba byin ke ñlim lè mùn. ³⁸ Son, beshé mùn tā son lwinnezi, byin shi fe' ñlim kë ke nywi yêm, twelénì she màzwùm wě swum ñkàemñkàem. Li, bā byin limmi seansean le bwi' lè Ce nyèm, bwi' bi swum fɔ'.

³⁹ Ke kàemmí màzwùm nun, be dunmi mbyi kæbbi bā be bæn nun, son, à nywàeli bon fya'.

⁴⁰ Yesù kònndì kèn be ñgyin du' ne be ta lon le Jûrdê, ke cìci she Jân jimnze bwum nun, à kèn tòn kwe. ⁴¹ Bwum mèan be kìn ke cì shon lè be ta le' le: «Jân cī kän hilea ndɔ', kwo fɔ'. Son, ywum hwæn ye nun le' ke nywi mwum tòn ne yi leñkàem.» ⁴² Li, bwum mèan ke nyinnìm shan nun kee ñlim lè nun.

Ywi Lázâ

11 ¹⁻² Mwum ndɔ' be kwe, jin shon be le Lázâ. À be tòn ke Bètànî bon lè mè ñgyinni byon bye mè yib, Matà bon lè Mârî. Mârî màzwùm ne swie Nyeli nye! Yesù mlâ' ñgwâ' me nwùm lwen ke me kwù, à kwon be lè ñnywùn yon. A kien bén nywo' ndɔ', Lázâ pyìsì ñgwènñgwèn. ³ Mè ñgyinni byon fyi mwum ndɔ' ke cī Yesù bā nyi ni she nyi le: «Nyeli nye!, ñwè nlim nywù ni ñgwènñgwèn.» ⁴ Kwan se Yesù ywo' ñtwum yi, à shè le: «Ñgwènñgwèn ywi se ban. Mwû ñgwènñgwèn màzwùm yi le bā ye lisà' ñtwu Mvènnswàb, ke nyé màzwùm tì ku', bwum ye Mwen Mvènnswàb twuli.» ⁵ Yesù yile Matà, ñgyinni nyon Mârî lè tì lè Lázâ ñzwɔnzwà!. ⁶ Kwo fe' she nun ywɔe le Lázâ ni ñgwènñgwèn si, à nònèn tì be ñgyin bî ke cìci se nun be nun. ⁷ Ke nyé yi, à kà shé lè bwesɔ' byon le: «Bwi' fyoènni be ke Jûdê.» ⁸ Bwesɔ' byon ywo' li, be fyonnzì lè nun le: «Ñlisà', kwan lâb kife' she mè Yudà bye kwe be yili bon wu wù lè mè ñgwâ', wù yili wù fyôñ tì be kwe?» ⁹ Yesù fyònnzì lè bon le: «Nywo' tà ka ñwasi ye shikpon, a kén bén kwàebbi nun? Mwum nyé tā kènkèn kwan se nywo' tā ñwasi, mba' tā ka nun swi, ntwi' se nun tā ñwanni she cë ñgyo' zwem yenni. ¹⁰ Son, ti lè mwum nyé tā kènkèn kpon nun, mba' yé nun swi, ntwi' se ñwanni ba tî.»

¹¹ Yesù mlâ' ñzâ' le' yi, à kònndì shè le: «Ñwè nye! Lázâ ti dye dye, son, mùn kènme bā mùn yimnzì nun.» ¹² Bwesɔ' byon ywo' li, be kà shé lè nun

le: «Nyeli, beshé nun dyeâ, à yé kimmɔ'», 13 Yesù be yili nun she le Lázâ ywiâ ke nză' le' ye nun be le' yi nun, son, bwess' byon be bàkà' le à le' le dye se be ta dye gba' se. 14 Li, Yesù pwèlɔ' bon son me' le: «Lázâ ywiâ.» 15 À kònndì shè be le: «Nlim ta mûn lwukea she Lázâ pyìsi ñgwènñgwèn lè mùn bă kwe. Mvènnswàb cii son li ntwi' yin, bă byin te' zwùm lè mùn. Bwi' kennènì le kwe cì shon.» 16 Mwèn fæ' ndɔ' be kwe, jin shon be le Tòmasì, à shè lè bwùlu bwess' Yesù le: «Bwi' kennènì ku', bă bwi' ywiènì bwi' lè ñlisà' nye' mban.»

Yesù ne mwum nyé tă ñzison ñkàmñkàem fe

17 Yesù bén ke Bètànî lè be gwummâ Lázâ ke mbyù' nun, ñgyìn ti nyî. 18 Bètànî be kän lèbbi lè Yerusàlèm, a wòli kan a ci mè kilòmetà lê. 19 Ke nye mè Matà, mè Yudà be kwe mèan, bye kien bon ñlim floisi zwum ntwi' ywi ñgyinni nyan.

20 Kwan se Matà ywo' le Yesù ni bënnâ, à wa', à kén nun bònñgea mbyi nun, son, Mârî lwàb be næm nun ñtònmi. 21 Matà yenme Yesù, à shè lè nun le: «Nyeli, wú bê ke fe, ñgyinni nyém ywiè kän. 22 Son, mùn limmi le kwo fe' jenè, Mvènnswàb yé wù ywum hwæn ye wù yé nun cibbi fe.» 23 Yesù shè lè nun le: «Ñgyinni nywù yé ywi yìmni.» 24 Matà ywo' li, à fyonnzi lè nun le: «Mùn lìmmi le ke mmblkà' ñgyâ' wan nun, à yé ywi yìmni, bon lè bwum bye ywiâ hwæn mban.» 25 Yesù kà shè lè nun le: «Ñkimmɔ' nyímni bwum ywi lè ñfe yan ñzison ta mun waì ke fya!. Mwum nyé tă zwùm tèli lè mùn, kwo fe' nun ywi fe', à yé ñzison ñkàmñkàem cinni. 26 Mwum nyé tă zwùm tèli lè mùn, à tă tón nzison ñkàmñkàem tón, à bâ tî ku' ywi nyé d'wùmdwùm ywi. Wù tă ñlim kë lè le' màzwùm?» 27 Matà fyonnzi lè nun le: «À si li Nyeli nyèm, mùn tă ñlim kë le wù ni Kristò, Mwèn Mvènnswàb, mwum ne be lè à yé bén ke ñgyâ' wan.»

Ñkpanndi ye ñlim kpannde Yesù zwum

28 Kwan se Matà lele li, à kén be næm. À bén, à lon ñgyinni nyon Mârî ke kwi' nun, à shè lè nun le: «Ñlisà' ni ke fi, à tâ wû lon le wù kiìn.» 29 Kwan se Mârî ywo' ñză' le' yi, à wa' zwô ñbyìmmi, à dunmi kènnò' ke cí Yesù. 30 (Be lè Yesù dun kife' myi, à fi ku' kwe cíci se Matà cinne nun kwe.) 31 Mè Yudà bye be næm nun bon lè Mârî bă be bonnzà' nun yenme le à wa' zwô, à kwan wan ñbyìmmi li, be dunmi nun dwon nyè. Be be bàkà' le à kénme kwe ke mbyù' ñgyinni nyon zwem.

32 Ke mbén ye Mârî bén ke cíci se Yesù be kwe, à yen nun, à switì nun me kwù, à shè lè nun le: «Nyeli, wú bê fe, ñgyinni nyém ywiè kän.» 33 Yesù yen ñbòkì ne Mârî bon lè mè Yudà ta kwe, ñlim kpanndi Yesù zwum han, kon bwu nun mwu. 34 À cibbi lè bon le: «Yâ cíci se byin gwum nun nun?» Be fyonnzi lè nun le: «Mwumñkàem, kiìn, wù yen cíci

màzwùm.» ³⁵Ke kwan màzwùm nun, Yesù dunmi kwe. ³⁶Mè Yudà yenme li, ße dunmi shè le: «Ceénì fe' mbòkì ne nun yile nun.» ³⁷Son, fyindɔ' ke nyinnìm shan nun she le: «Mwum nyé cinni ñkimmɔ' ñwèlì me ci-bwubè me' wôle kan kim, à cì ywi ßæn kan Làzâ?»

Ñyìmizi ye Yesù yìmnze Làzâ ywi

³⁸Ñlim konndì tì Yesù kpanndi be zwum, à wa' kèn ke mbyû' nun. Cicì se ße gwumme Làzâ kwe, mvù ndɔ' se be, ße dwoke ñwum mvû màzwùm be lè gan ñgwò!. ³⁹Yesù yenme li, à shè le: «Ywùnnzénì gan ñgwò' ni.» Matà, ñgyinni ci-ywi ywɔmè li, à shè lè nun le: «Nyeli nyém, ße gwumme nun a ti dyé ñgyìn nyî, à ti nwùm jene nùn.» ⁴⁰Son, Yesù fyònñzi lè nun le: «Mùn shí kàn wu le wu kè ñlim lè mùn lè wù yé ñtwu Mvènnswàb yenni?» ⁴¹Li, ße ywunnzì gan ñgwò' ni. Ke nyé yi, Yesù wasi me' zwô, à shè le: «Ce nyém, mùn tà wu osòkò' yili ntwi' se wù ywɔâ ñkeli yém. ⁴²Mùn, mùn lìmmi lìmmi le wù tâ ñkeli yém ywo kwan hwæn, son, mùn tâ leli jene ntwi' bwum be kanndi mùn ße, bă bon limmì le wù ne fyii mùn.» ⁴³À leli hwæn, à kun lè ñkwu kimmi le: «Làzâ, kwaïn fi.» ⁴⁴Li, mwum ne be lè à ywiâ nùn kwaïn, mè fyä' lè mè kwù nun bwili lè kwokwo, ñwum ße tì ku' nun kpæmmi lè swum plê. Yesù kà shè lè bon le: «Sûleànì nun, fyin donnzi nun à kèn nun.»

Mè ci-zwi' me Yudà ta kwi' Yesù ji (Mt. 26.1-5; Mr. 14.1-2; Lk. 22.1-2)

⁴⁵Mè Yudă mèan bye kien ke cí Mârî, ße yen tì ku' swum se Yesù cie, ße ke ñlim ke nywi yon. ⁴⁶Son, fyindɔ' ke nyinnìm shan nun, ße ken mè Fàrizièn cinni, ße she bon swum se Yesù cie. ⁴⁷Mè Fàrizièn bon lè mè ci-zwi' me ci-mfe sàtìkà' ywɔmè li, ße lon mè ci-ñkènnzì nyenswàb, ße she lè bon le: «Mwum tòn ne ti yì hìlea cí mèan. Bwi' ye ciènì le? ⁴⁸Bwi' donnzi nun dindin, lè bwum hwæn ye ñlim kë ke nywi yon. Ke nyé yi, mè ci-zwi' me suzæn bye Rôm ye ßen, ße twukà' nyenswàb ndwun nye' ñgyo', ße kyasi tì bwum bye ñgyo' nye' nun.» ⁴⁹Mwum ndɔ' be kwe nyinnìm shan nun, jin shon be le Kàifî, nun ne be mwumjikàem mè ci-mfe sàtìkà' nyenswàb ke dŵum màzwùm nun. À dyi, à shè lè bon le: «Mè mwù nyin ke ñshimmea. ⁵⁰Byin yen kan le à si le' lwen ke cì shin le mwum ñbɔ' ywi ke ntwi' bwum bye ñgyo' nye' nun hwæn, lè ße lèkì bwi' hwæn kyàsi?» ⁵¹(Ñzä' le' ye nun leli yi be kän nun kwean ñwum ke nyili yon nun. Ke nun be mwumjikàem mè ci-mfe sàtìkà' ke dŵum màzwùm nun, Mvènnswàb fee nun ñkimmɔ' nlèli ke mbyû' le Yesù yé ywi ke ntwi' bwum me Yudà. ⁵²Son, à sue kän ywi ntwi' bwum me Yudà, à ywi tì ku' bă nun ci bwum Mvènnswàb bye cicì hwæn ke ñgyo' wan nun ße fyonni swum fɔ'.)

⁵³Ñdikà' nywo' màzwùm, mè ci-zwi' me Yudà sunndi ñwum fɔ' lè ße ye Yesù wu. ⁵⁴Li ne ci, Yesù ße kän tî kènkèn ke nyinnìm me Yudà nun. À

kèn ke nsòn ndɔ' ye ëe ta lon le Èfrayîm. Ñsὸn màzwùm ëe ke nlim kyo'. Cìci màzwùm se nun tòen kwe bon lè ñwesɔ' ëyon.

⁵⁵Be lè ñgyìn ne mè Yudà ye **Ìjgwìn-ŋkwan-Èjib** ji ti kwukwæ!. Lè ñgyìn màzwùm kà wòli, ñwum dunmi wa' ke me nsòn nyan, lè ëe kén ke Yerusàlèm, bă bon sannzi bon ne' wë tå shë ëe! shan yili. ⁵⁶Be ëe Yesù kæbbi. Kwan se bon ëen ke nyenswàb ndwun, ëe dunmi cibba' lè ñwùlu le: «Byin faka' le à yë ñgwìn ëenni?»

⁵⁷Be lè mè ci-zwi' me ci-mfe sàtikà' lè mè **Fàrizièn** sheâ le: «Bëshe mwum ndɔ' lìmmi cìci se Yesù ni kwe, à ci ñwi' ñlìmmì bă ñwi' kén nun ëænni.»

Ñswì ye Mârì swie Yesù mlă' ñgwâ' me nwùm lwen me kwù
(Mt. 26.6-13; Mr. 14.3-9)

12

¹Be lè **Ìjgwìn-ŋkwan-Èjib** nzwonme ñgyìn fyuru, Yesù wa' kèn ke Bëtànî, cìci se Lázâ, mwum ne nun yìmnze ywi ëe tòn kwe. ²À ëènme kwe, ëe fe nun ji. Matà ne ëe ji màzwùm kyìilea. Lázâ ëe ke nyinnim ñwum ëe ñe ji ji lè Yesù ñban. ³Mârì sheli kítɔ' letà mlă' ñgwâ' me nwùm lwen se lön mèan ndɔ'. Be cie mlă' ñgwâ' màzwùm lè mè ndi ñgæ' ndɔ' ne ëe ta lon le **narù**. Mârì shelime mlă' ñgwâ' yi, à swì Yesù yon ke me kwù. Ke nyé yi, à dunmi kwon lè ñnywùn nyan. Nye hwæn lwin lè mè nwùm mlă' ñgwâ' màzwùm. ⁴Mwesɔ' Yesù ndɔ' ëe kwe, jin shon ëe le Judà ïskàriô, nun ne ëe lè à yë Yesù kyï. À dyi, à shè le: ⁵«Yen se ci ëe kyï kan mlă' ñgwâ' màzwùm lè lön ñkæm ndu' nlè bă ëe fe mè ci-nzæmnzæm lòn yi?» ⁶À lele kän li ntwi' se nun ëe mè ci-nzæmnzæm nyàmmi, son, ntwi' se nun ëe làn nyan ci-nywi!. Nun ne ëe ñgwùm lòn ëænni. Li, lòn ye ëe ëe kë ke nlim, à ëe yon jikea. ⁷Son, Yesù kà shë le: «Donnzi Mâr! À cìi li ntwi' ñgyìn ne ëe ye mùn kën gwùmmì nun. ⁸Byin ye ëe lè mè ci-nzæmnzæm kwan hwæn. Ti lè mün, ñwi' ba ëe lè ëyin kwan hwæn.»

Nji ye mè ci-zwi' me Yudà jie kwi' Lázâ

⁹Mè Yudă mèan ywɔ' le Yesù ni ke Bëtànî. Li, ëe wa', ëe kén kwe. Be sue kän kèn kwe ntwi' Yesù, son, ëe kenne tì ku' bă bon yen Lázâ ne Yesù yìmnze ywi nun. ¹⁰Mè ci-zwi' me ci-mfe sàtikà' sunndi tì ku' ñwum fɔ', bă bon bi wu tì ku' Lázâ, ¹¹ntwi' se mè Yudà bye ke ñkwìn nyan nun kwean mèan, ëe ke ñlim ke nywi Yesù ntwi' Lázâ.

Ndun ye Yesù duen ke Yerusàlèm
(Mt. 21.1-11; Mr. 11.1-11; Lk. 19.28-40)

¹²Shikpon fɔ', ñkwìn ñwum mèan ndɔ' ye kien **Ìjgwìn-ŋkwan-Èjib** ji ywɔ' le Yesù yë ëèn ke Yerusàlèm. ¹³Be ywɔ' li, ëe kén man sea linni, ëe kén nun ñònñgea mbyi nun lè ëe ta kun le: «Ñtwu ëe lè **Mvènnswàb**, à fe

floa lè mwum ne tă kìn ke jin shon nun, à fe floa lè nun ne m̄vèn ke ñgyo' Izrâel nun.»

¹⁴ Yesù cinne mwén mvàmndè ndɔ' kwe, à nàn nun nyè wé tà shé ëe kɔ' ke dèwā Mvènnswàeb nun le:

¹⁵ «Lan **Sîôn**, ba ñyin yi.

Cêenì fe!, m̄vèn nyin tă kìn,

à ni ke mwén mvàmndè zwêm ñtònmi.»

¹⁶ Ke kwan màzwùm nun, ñwes! Yesù ywɔti kan swum se ëe lànnzì. Son, kwan se Mvènnswàeb fee Yesù ñtwu ke nnànnzì ye nun nànnze nun ke ñdeb, ëe fun le ëe koe son mbyí ke dèwā Mvènnswàeb nun ke jin shon nun, ëe yen le se ciâ ku' li.

¹⁷ Bwum ëe ëe kwe kwan se Yesù yìmnze Lázâ ke ywi nun, à loïn nun ke mbyú' nun, ëe kenne ñwùlu swum se bon yenni shé. ¹⁸ Li ne cie, ñwum kiïn nun ñòñgea mbyi nun, ntwi' se ëe lè ëe ywɔâ le à ciâ hilea màzwùm. ¹⁹ Li ne ci, mè **Fàrizièn** dunmi leli ke nyinnim shan nun le: «Cêenì fe!, mwum tòn ne lèân bwi!. Bwum ta nun su' læm sú nyè.»

Ñkæb ye mè Grê' ndɔ' kæbbe Yesù

²⁰ Mè Grê' ndɔ' ëe ke nyinnim ñwum ëe kin ke Yérusàlèm fă ëe ñdɔa Mvènnswàeb ke ñgwin nun. ²¹ Be senndì ke moan Fìlipò nyé wai ke Bëtsaïdà she ke ñgyo' Gàlilê nun, ëe she lè nun le: «Mwum ñkèm, bwi' yili bwi' yen Yesù.» ²² Filipò wa', à kën Andrê shé. Ke nyé yi, bon bî hwæn, ëe wa', ëe kën tì Yesù shé. ²³ Yesù kà shé lè bon le: «Kwan wolâ jene she **Mwén** **Mwum** yé ñtwu cinni ke nnànnzì ye Mvènnswàeb yé nun nànnzi ke ñdeb. ²⁴ Mùn tă ñyin shé lè lejkàm le ze' gwê ta su' nzwon kwan hwæn fo!, ñeshe ëe shi son bî ke ñgyo'. Kwan se wù ñime son, se ñwum, se kwannzi tì me' yindɔ' ëe mèan. ²⁵ Mwum ne tă ñzison shon ndwæli, à yé son ñwuli, son, mwum ne tă ñzison shon tweli wé swum ñdin ke cë ñgyô' wan, à yé ñzison she ñwùmdwùm cinni. ²⁶ Beshe mwum ndɔ' yili nun ci she shém, à ñwon mün nyè. Li, cìci se mùn yé ëe kwe, ci-she nyèm ëe ku' kwe. Ce nyèm yé mwum ne tă she shém cì twuli.»

Ñsannzi ye Yesù ëe le' ywi shon sannzi

²⁷ Yesù kònndì shé ëe le: «Mwù kyeâ mùn, mùn yé cì le? Mùn wòli kim mùn shé lè bùba nyèm le à nywæsì mùn ke le' vènè! se ye mùn bënni nywi se nun? Son, a si ke ntwi' nyen vènè' màzwùm se mùn kiïn ke cë ñgyô' wan nun. ²⁸ Ke à si li, Ce nyèm, cì jin swû ëe twun ke me' ñwum.» Kwan se nun leli li, ñkwu ndɔ' wai ke ñdeb lè ye ta le' le: «Mùn cìâ jin shém ëe twun ke me' ñwum, mùn yé tì kònndì cì se twu, a lan li.»

²⁹ Ke ñkwìñ ñwum ye ëe kwe swoli, ye konndì tì ñkwu màzwùm ywo, ñyindɔ' dunmi le' le: «Mbæn ne hwæbli.» Byindɔ' le' ku' làn nyan le: «Cikpu' Mvènnswàeb ndɔ' ne leli lè nun.» ³⁰ Yesù ywɔ' li, à shé lè bon

le: «Ng̊kwu ye byin ywo' ye, ye leli kăń ntwi' yêm, son, ye leli ntwi' yin.
 31 Kwan she Mvènnswàeb yě lan wan mè kâ' lànnzi wolâ jene, à yě tì ku'
 mèn ne ngyô' wan fyinni. 32 Ti lè mûn, mûn yé bë lè bë nannzâ mûn zwô,
 li, mûn yé bwum hwæn swɔsi me kwù byêm.»

33 (Yesù bë pa' ywi she nun yé ywi lîsea ke nléli ye nun bë leli yi nun.)
 34 Kwan se ng̊kwìn bwum ywo' li, bë fyonnzi lè nun le: «Bë lisa! bwi' ke
 dëwà me lwuà nun le Kristò yě tòn dñwùmdñwùm lè me', à bâ ywi. Ke à
 si li, yen se ci wù shí lè bë ye **Mwen Mwum** nànnzi zwô? Wen ne **Mwen**
Mwum màzwùm?» 35 Yesù kâ shë lè bon le: «Ke kwan kwæ' nun, ngwanni
 ke ke nyinnim shin nun. Kènkeànni kwan se ngwanni màzwùm ke kwe,
 bâ njimmi lækì byin shìmmi, ntwi' se mwum nyé tâ kën ke njimmi nun
 limmi kan cici se nun tâ kën nun. 36 Yilénì ngwanni kwan se byin ke lè son
 ke fya! bâ byin fyonnì bwum bë ton ke ngwanni nun.»

Mè Yudà bë kăń nlim kë ke nywi Yesù

Kwan se Yesù lele nìză' le' yi, à kën gwùmnì lâbbi lè bon. 37 Kwo fe' she
 nun cie yì hilea mèan swi' shan si, ng̊kwìn bwum këe kăń nlim ke nywi
 yon. 38 Se lannze li bâ nìză' le' ye Èzaì, ci-nleli ke ngwum Mvènnswàeb nun
 lækà' lwinni, ye nun lele le:

«Nyeli nyé!, yà mwum ne këe mwù ke ntwum ye' nun?

Nyeli nyé! liseâ ngkimmô' yon lè wen?»

39 Be wòle kàn kim bë ke mwù ke nlim, ntwi' se a si wë tâ she Èzaì mbô'
 màzwùm kònnde tì le' ke nywi yan le:

40 «Mvènnswàeb shìmndeâ bon me' mwu, lè bë lækì yen,
 à pâlâ bon kon mwu, lè bë lækì ywum lìmmi,
 shìki bë yonnì ke fya' yon nun lè nun kimnzi bon.»

41 Èzaì lele li, ntwi' se bë lè à yennâ nìtwu Yesù mbyî ke ndemndem nun, à
 bë le' li ke nywi Yesù.

42 Kwo fe' li, ke nyinnim me ci-zwi' me Yudà bon ne' nun, bwum mèan
 kee nìlim nywi Yesù. Son, ke bon bë mè **Fàrizièn** yi, bë kwàsi kan kë nlim
 shan pisean, ntwi' bë lækì bon fyinni ke nyenswàeb nyan nun. 43 Nìtwu ye
 ta waì ke fya' bwum, yon ye bon yili, a lan ye ta waì ke fya' Mvènnswàeb.

Nìză' le' Yesù ye bwi' mè kâ' lànnzi

44 Ke nyé yi, Yesù lele lè ng̊kwu kimmi le: «Mwum ne tâ nìlim kë lè mûn,
 à tâ ka su' kë ke nywi yêm, à tâ tî ku' kë ke nywi mwum ne fyii mûn.

45 Mwum ne tâ mun yenni, à yennâ tì ku' mwum ne fyii mûn. 46 Mûn,
 mûn kïin ngyô' wan wë ngwanni, bâ mwum ne tâ nìlim kë lè mûn lâkì
 tòn ke njimmi nun. 47 Beshe mwum ndô' tâ nìză' le' yêm ywo, li, à kë
 kan mwù ke nlim, mûn ne ba nun mè kâ' lànnzi. Ntwi' se mûn kïin kân
 cë ngyô' wan lè mûn lannzi bwum mè kâ', son, mûn kïin lè mûn swæti
 bwum. 48 Mè kâ' ye mwum ne tâ mun dñwì lè fyâ' mè' bænni, nyé yili kan

ñază' le' yêm. Ywum ye mùn liseâ ye nun mè kâ' lànnzi nywo' mmlòkà' ñgyô' wan. ⁴⁹Ntwi' se mün be kän leli lè mwù yêm, son, Ce nyèm ne fyie mün, nun ne shee mùn lè ñywum yon ywum ye mùn yé leli hwæn. ⁵⁰Mùn lîmmì le swum se nun shè mun ta bwum ñzison she dwùmdwùm fe. Li, swum se mùn tâ shè, mùn tâ son shë wë tâ shë se kwaen Ce nyèm ke ñywum.»

Ìmbosi ye Yesù bôse bwesø' byon mè kwù

13 ¹Ìgwìn-ñkwan-Èjib' be lè à wilime nywo' màzwùm. Yesù lîmmi le kwan wolâ she nun yé ñgyô' wan donnzi, à kèn be ke ke Ce nyon. À be bwum bye cë ñgyô' zwêm yili ñzwonzwò', à yile bon a ken bén ke mmlòkà'.

²Kwàbbi wolime, Yesù bon lè bwesø' byon dunmi ji ji. Satæn be lè à duân ke nywi Judà ne mwen Sîmôn Ìskârîô, bâ nun kyî Yesù. ³Yesù lîmmi le Ce nyon Ìvènnswàb ne fe nun ywum hwæn pæ' ke fya!, à lîmmi tì le à wai ke fya! Mvènnswàb, lè à yé tì kònndì fyònñi be ke cì shon. ⁴À wa' zwô, à nywâ' plè ndwun nyon, à sheli plè nyé din, à kpæm ñkwù!. ⁵Ke nyé yi, à sheli peàn, à lwô' mlâ' ke nlim, à dunmi bwesø' byon mè kwù bôsi, lè à bon kwon be lè plè ne nun kpæmmi ke ñkwù! ni. ⁶À kîn bén ke ywi Sîmôn Piêr, nun ni shè lè Yesù le: «Nyeli nyèm, wù ne ye mùn mè kwù bôsi d'yé fya?» ⁷Yesù fyònñi lè nun le: «Swum se mùn tâ cì se, wû lîmmi kan son jene, son, wû kâ lîmmâkâ' son lè kwan leân kwæ!» ⁸Piêr shè lè nun le: «À si shîlè, wû bâ mun mè kwù bôsi.» Yesù kònndì tì nun fyònñi le: «Mun shì wù mè kwù bôsi, lè wû bâ tî wù mwum nyèm.» ⁹Kwan se Piêr ywo' li, à shè lè nun le: «Nyeli nyèm, ke à si li, ba wû su' mùn mè kwù bôsi, swì mun mwù, wû kònndì tì ku' mùn mè fyâ' bôsi.» ¹⁰Yesù kònndì tì nun shè be le: «Mwum ne bôâ bô', kwæ' nywi shon si pwëbbi, swum se nun yé cì, suku' ìmbosi me kwù. Byin bi pwibba, son, byin pwëb kan byin hwæn.» ¹¹(Be lè Yesù lîmmâ mwum ne yé nun kyî, li ne ci à shè le: «Byin ba pwibba byin hwæn.»)

¹²Kwan se Yesù bôsi bon mè kwù hwæn, à sheli plè ndwun nyon, à swì be nywi, à kèn tòn nji!. À tònme nji!, à shè lè bon le: «Byin limmi swum se mùn cì byin se? ¹³Byin ta mun lon le Ñlîsâ!, byin lon tì mùn le Nyeli nyin. Byin bwu kan mbyi, ntwi' se mùn ne ku!. ¹⁴Beshe mùn, mùn ne Nyeli nyin, mùn be tì ñlîsâ' nyin, mùn ne bôsi byin mè kwû, byin ku', bôsénì ku' bwûlu mè kwù ke nyinnîm shin nun. ¹⁵Mùn lîsea byin mbòkì ne byin ye dwon ke mbôsi ye mùn bôsâ byin mè kwù nun. ¹⁶Mùn tâ byin shë lè leñkâem le, ci-she ndç' bâ ñdwun, à làn ci-zwi' she nyon, shikì ci-mfyi be ku' ñdwun, à làn mwum ne fyi nun. ¹⁷Ke byin lîmmâ ywum màzwùm jene, byin ye be ke tõn lwen nun beshe byin ci li.

¹⁸«Mún kwùm kan byin nùn, mùn lîmmâ bwum bye mùn yë. Son, a yili le swum se be koe ke dëwâ Mvènnswàb nun lwinni, she be le' le:

“Mwum ne bwi' ta ji ji bwi' lè nun swon pen fɔ', à ti be ci-byìnñì nyèm.”
19 Mùn tà byin mè ywi' dwosi jene lè swum màzwüm kà bén, bă kwan se
 se ye bén, byin limmì le mùn ni wé tà shé mùn ni ku!. **20** Mùn tà byin shé
 lè lejkàem le mwum ne tă mwum ne mùn tă fyi yě, à tă ti ku' mùn yě, nyé
 tă mun yě, à tă tì ku' mwum ne fyii mùn yě.»

Judà ne be mwum nyé yé Yesù kyř
 (Mt. 26.20-25; Mr. 14.17-21; Lk. 22.21-23)

21 Ké nyé ye Yesù lele ñzæ' le' yi, ñlim byiti nun zwum, à shé lè bwesɔ' byon
 le: «Mùn tà byin shé lè lejkàem le ke nyinnìm shin nun, mwum mbɔ' ndɔ' ni
 kwe nyé yé mùn kyř.» **22** Ké nywɔ' ye bwesɔ' byon ywo' li, kon kyeâ bon mwu, bë
 dunmi bon ne' ceènì me' me', ntwi' se be lìmmi kan mwum ne nun tă le' lè nun.
23 Ké nyinnìm bwesɔ' Yesù nun, nyé nun yile ñzwɔnzawɔ' be ke ke shon ñtöñ.
24 Simôn Piér nwitì nun ñwum le nyé ni cibbi lè Yesù le nyé ni tă le' lè wen? **25** Li,
 mwesɔ' ni nònñmɔ' Yesù nywi, à cibbi lè nun le: «Nyeli nyém, kë yà mwum ne wù
 tă le' lè nun?» **26** Yesù fyònnzì lè nun le: «Mùn yé mbu' pen ndwò ke mla' nwɔ'
 nun. Mwum ne mùn yé fe, lè nun ne.» Yesù leme li, à nyé' mbu' pen, à ndwɔ' nun
 ke mla' nwɔ' nun, à fe lè Judà, mwèn Simôn ïskàriò. **27** Kwan se Judà yè mbu'
 pen ni, Satàèn dün nun nywi. Ke nyé yi, Yesù shé lè nun le: «Swum se wù yili wù
 ci, kimnzi mè fyà!, wù cì son mbyìmmi.» **28** (Bye fɔ' be be kwe swon pen swɔli,
 bë ywɔti kan mwú nzæ' le' màzwùm. **29** Ké Judà be ci-ñgwûm lön, màn býindɔ'
 be bákà' le Yesù yili nun fyi nun, bă nyé ni ken ywum ñgwin hwìnni, kë shindɔ',
 nyé ni ken mè ci-nzæmnzæm ywum ndɔ' fe.) **30** Judà yème mbu' pen ni, ke fya'
 zwem ñnywèn, à kwan wan. Ywum màzwùm be lànnzì li kpon nun.

Ñzæ' le' nyé nywæb

31 Ké nyé ye Judà kwan wan, Yesù shé lè bwesɔ' byon bye fɔ' le: «Jene, **Mwen**
Mwum cinnâ ñtwu, bwum hwæn ye ñtwu yon yenni, bë yen tì ku' ñtwu
 Mvènnswæb ke nywi yon. **32** Ké nyen ye be ye ñtwu yon yenni li, Mvènnswæb
 nun ne' yé tì ku' bon ñtwu mwèn nyon lisea. À bă kæf bænni lè ñcî yi. **33** Bwèn
 byêm, bwi' ke fe' tòn bwi' lè byin kwan kwæ!. Byin kâ kæbkâ' mùn, son, ywɔêni
 fe' swum se mùn shéâ mbyâ lè mè Yudà. Mùn shèe bon le: “Byin wòli kan kim
 byin kiùn cë mùn kènme nun.” Mùn tà tì ku' byin ñzæ' le' mbɔ' màzwùm kwùbbi
 jene. **34** Ñzæ' le' nywæb ne mùn yili mùn she byin, à ni le, yilêni bwùlu ke
 nyinnìm shin nun. Mbɔkì ne mùn yilâ byin, yilêni tì ku' bwùlu ke nyinnìm shin
 nun. **35** Ké nyili ye byin ye bwùlu yili ke nyinnìm shin nun li, wen ne hwæn yé
 yen, à limmì le byin bi bwesɔ' byêm.»

Yesù tă Símôn Piér mbyìnnò' ye nun yé nun býinnaa shé
 (Mt. 26.31-35; Mr. 14.27-31; Lk. 22.31-34)

36 Ké nyé yi, Símôn Piér cibbi lè Yesù le: «Nyeli nyém, wù kènme fen?»
 Yesù fyònnzì lè nun le: «Wú wòli kan kim jene wù dwon mùn ke cìci se

mùn kènme nun, son, wú kà d'wonkà' mùn.» ³⁷Sìmôñ Piér kà cibbi lè nun le: «Nyeli nyèm, mún wòli kan kim mùn dwon wù jene ntwi' yen? Kwo ñe yili ñe wu fe' mùn ke ntwi' ywû, mùn bâ wû donnzi.» ³⁸Yesù cibbi lè nun le: «Léjkàem se she wù le' le ñe wu fe' wu, wù bâ mun donnzi? Mùn tà wu shé lè léjkàem le, lè dyim nyí kà d'wí ñkwu, wù yé ñyinnò' kàmmì lè le wú lìmmi kan mun.»

Yesù ne dyi mbyi nyé kènme cí Mvènnswàb

14 ¹Yesù shé lè ñwesso' byon le: «Ba ñyin ton lè mè mfyonjga' ke me nlim nun, télénì zwùm lè Mvènnswàb, ñyin te' tì ku' zwùm lè mùn. ²Mùn kènme ñyin yì cí tòn fòsi ke nye Ce nyèm, ntwi' yì cí tòn yí kwe mèan. A shiè ñe léjkàem, mún sheè kàn ñyin. ³Kwan se ye ñe, lè mùn fòsâ ñyin yì cí tòn yí, mùn yé fyòin ñe, mùn kìn ñyin tweli bâ ñyin ton ku' cíci se mùn ni kwe. ⁴Ti lè cé mùn kènme nun, ñyin limmi mbyi.» ⁵Tòmasì ywɔ' li, à shé lè Yesù le: «Nyeli nye!, ke bwi' limmi kan cíci se wù kènme nun, bwi' ye cí le, lè bwi' kà lìmmi mbyi?» ⁶Yesù shé lè nun le: «Mùn ne! ne dyi mbyi, mùn ñe tì ci-léjkàem, ñzison ta mún wai fya!. Mwum ndɔ' wòli kan kim à kìn ke cí Ce nyèm, à shì mùn lèan ke fya!. ⁷Mwum ne lìmmâ mún, à lìmmâ ku' Ce nyèm. Ndunmi ye jene, ñyin lìmmâ Ce nyèm, ñyin konndì tì ku' nun yenni.»

⁸Filipò ywɔ'me li, à shé lè nun le: «Nyeli nye!, swum se bwi' suku' yili, à si le wù lisà' bwi' Ce nywù.» ⁹Yesù fyònnzi lè nun le: «Filipò, kwan ti lèbbi, bwi' bi fe bwi' lè ñyin, wú lìmmi kife' mùn dyé? Wù le' le mùn lisà' wù Ce nyèm ntwi' yen? Ywɔ' fe!, mwum ne yennâ mún, à yennâ ku' Ce nyèm. ¹⁰Wú lìmmi kan le bwi' bi swum fɔ', bwi' lè Ce nyèm? Mùn shé lè ñyin le ñzæ' le' ye ta mun kwean ñwum ye, mùn tà ka yon leli lè mwù yém. Son, ke mbæti ye bwi' bi bæti lè Ce nyèm, nun ne ta she shon lìwinnzi ke nywi yém. ¹¹Ñshé ye mun shé ñyin le bwi' lè Ce nyèm, bwi' bi swum fɔ' ye, twelénì yon lè le' léjkàem. Byin shi fe' son tweli lè le' léjkàem ke ntwi' se mùn ne le' li, twelénì son lè le' léjkàem ntwi' she se Ce nyèm tă lìwinnzi ke nywi yém. ¹²Mùn tà ñyin shé lè léjkàem le mwum ne tă ñlim kë ke nywi yém, à yé ku' pa' she se mùn tă cí cí. À yé ma cí, se lan li, ntwi' se mùn kènme tòn ke ke Ce nyèm. ¹³Ywum ye ñyin ye cibbi ke jin shêm nun hwæn, mùn yé yon cí, bâ Mwen lisà' ñtwu Ce nyon lè ñwum. ¹⁴Beshe ñyin cibbi swum ndɔ' ke jin shêm nun, mùn yé ñyin son fe.»

Le' she dyi nywi mbëñ Mpùn Nsanmi

¹⁵«Beshe ñyin ta mún yili, ñyin kà lìwinnzakà' ñzæ' le' ye mùn tà ñyin shé. ¹⁶⁻¹⁷Mùn yé Ce nyèm cibbi le à fyì ñyin Ci-mkpa' nyé din ndɔ' tì, bâ nun ton kwan hwæn lè ñyin. Ci-mkpa' màzwùm ne dyi Mpùn nyé tă ñwum mbyi léjkàem lisea, Mpùn nyé lan wan wòli kan ñe yé, ntwi' se ñe tă ka nun yenni, shikì ñe lìmmì ku' nun. Ti lè ñyin, ñyin limmi nun, ntwi' se à ni ñyin nywi. À tă tòn lè ñyin mban.

¹⁸ «Ké à si li, mùn bâ byin donnzi kyi w  m  ndu!, mùn y  t  k nnndi k n
 e c  shin. ¹⁹ K  kwan kw ' nun, lan wan ba t  mùn y nni, son, ti l  byin,
byin ye t  mùn y nni  e, ntwi' se, ke mùn ni  zison, byin ku', byin ye  e
 zison. ²⁰ K an se  gy n m zw m k  w l k ', byin ye l mm  le b wi' l  Ce
ny m, b wi' bi swum f !, byin limmi t  ku' le byin bi b eti l  mùn, mùn ku',
m n  e m b eti l  byin.

²¹ «Mwum ne t   z ! le' y m b enni ke mwu,   dwonnzi yon, nun ne ta
mun yili. Mwum ne t  mun yili, Ce ny m y  ku' nun yili, mùn ku', mùn
yili t  ku' nun, mùn bw mn  nun swi'!»

²² Jud  (ba k  ny   e be lon le Jud   sk r ) dyi,   sh  l  nun le: «Ny l 
ny !, se ci le, w  y  su' bw mn  ke swi' she', sh k  w  bw mn  ku' ke swi'
lan wan?» ²³ Yes  fy nnz  l  nun le: «Beshe mwum nd ' t  mun yili,   y 
 z ! le' y m dwonnzi. Ce ny m y  nun yili, b wi' l  Ce ny m, b wi' ye k n
t n ke c  shon. ²⁴ Mwum ne t  ka m n yili,   t  ka  z ! le' y m dwonnzi.
 z ! le' ye byin ta yw ! ye ta mun kwean  wum ye, ye t  ka wa' ke
 wum y m nun, son, Ce ny m ne fyii mùn, nun ne ta mun yon fyi.

²⁵ «M n sh   byin  z ! le' yi kwan se b wi' ke t n l  byin se. ²⁶ Ce ny m
ye byin  p n Nsanmi fyi ke jin sh m nun b  nun kpa' byin. Nun,   y  byin
ywum hw n p ! l sea,   c  byin bun g ! ywum hw n ye mùn sh   byin.

²⁷ «Ba byin ton l  m  mfyon ga' ke me nlim nun, sh k  yi kw n byin.
M n t  byin  lim fl si. Mfl si nlim y m ba w  ye lan wan ta byin fl si,
fl a ne mùn ke ny i ne mùn t  byin fe. ²⁸ Byin yw k  k n she mùn sh  
byin le mùn k nme, son, mùn y  t  fy n be ke c  shin? Beshe byin y l 
m n,  lim lwuka  byin l  she mùn k nme ke ke Ce ny m, ntwi' se Ce
ny m ne dyi  dwun,   l n m n. ²⁹ M n sannz  t  byin ywum m zw m
jene l  ye k  b n, b  kwan se yon ye b n, byin twe'  z ! le' y m l  le'
l nk m. ³⁰ K an nzwonme kw ', l  mùn b  t  s  n sh  l  byin, ntwi'
se m v n ne  gy ! wan b nme.   cinni kan  kimmo' nd ' ke ny i y m,
³¹ son, se yili le lan wan limmi le mùn yili Ce ny m, mùn c  t  ku' w  t 
she nun sh   m n. We n  zw , b wi' kenn n .»

Yes  ni w   j i  g !  k m k em

15 ¹ Yes  sh  l  bw s ! byon le: «M n ne dyi  j i  g !  k m k em, Ce
ny m ne mwum ne t   j i  g ! ni p websi. ² M   w m ny  t  ka y 
gw m sean,   t  nun kw !  gy !. Ke ny  yi,   f si ny  t  y  gw m sean
l  nun f si san l wen. ³ Li ne ku',  lis ! ywum ye mùn l sea byin, ye fy s 
byin sanmi. ⁴ Be n  b eti l  mùn w  t  she mùn ni m b eti l  byin.  w m
 g ! nd ' w li kan kim ye dyi yon kyishon, ye san gw m, yon sh  be b eti
l   kw !  g !. Swum f ! se ku', byin sh  be b eti l  m n, byin w li kan
kim byin cinni m  k k n nl ukea.

⁵ «M n ne dyi w   j i  g !, byin  e ku' w  m   w m. Mwum ne dyi
m b eti l  m n, mùn  e ku' m b eti l  nun, mwum m zw m t  m  le'

nlwukea cǐ kwan mèan hwæn, ntwi' se byin wòli kan byin ci swum ndɔ' shìkì mùn shì fyà' yêm kě nlim. ⁶Mwum ne shì bë m̄bæti lè mün, bë ye nun d̄wiɔ' pedin wë ɔywæm ɔgæ' ye bë kwi, bë d̄wiɔ' yon twu', yon wumme, bë sheli yon, bë kén win banni nun, ye buki. ⁷Beshe byin bi bæti lè mün, byin bæn tì ku' ñzæ' le' yêm, swum se byin yili, cibbènì son, byin ye cinni. ⁸Kwan se byin cinni mè kikàèn nlwukea kwan mèan hwæn, byin lisà' tì ku' le byin bi bweso' byêm, ke kwan màzwùm nun se bwum ta ñtwu Ce nyèm yenni. ⁹Wë tà she Ce nyèm tà mun yili, m̄banmbo' ku', mùn tà ku' byin yili li. Tòênnì, byin limmi le mùn yili byin. ¹⁰Mbòkì ne mùn be ñywɔli ke nzæ' le' Ce nyèm nun, mùn limmi le à yili mun, m̄banmbo' ku', a byin bë ywɔli ke nzæ' le' yêm nun, byin ye tòn kwan hwæn ke nlìmmì nun le mùn yili byin.

¹¹«Ñshè ye mùn shè byin ñzæ' le' màzwùm yi, à yi bă ñdàli yêm shé byin, mè nlim nyin bë ñlwinni lè ñdàli. ¹²Yilénì bwòlu ke nyinnim shin nun wë mbòkì ne mùn yilâ byin. Ñzæ' le' ne mùn yili mùn shè byin, à ni. ¹³Mbòkì nyili làn kan nyé mwum tå mwù yon kȳ ntwi' nyili me ɔywè byon. ¹⁴Byin bi mè ɔywè byêm, beshe byin ci swum se mùn tà byin shé. ¹⁵Mün tà ka tî byin lon le mè ci-she byêm, ntwi' se ci-she limmi kan mè mbàkà' ci-zwi' she nyon. Mün tà byin fyón lon le mè ɔywè byêm, ntwi' se mùn liseâ byin ywum hwæn ye mùn yuseâ fyà' Ce nyèm. ¹⁶Byin bë yæn kan mùn, son, mùn ne yæn byin bă byin kén, byin ci mè she nlwukea nyé yé mwù kwannzi. Li, ywum hwæn ye byin ye Ce nyèm cibbi ke jin shêm nun, à yé byin yon fe. ¹⁷Swum se mùn yili lɔ' le byin ci, à si le byin yili bwòlu ke nyinnim shin nun.»

Lan wan bë Yesù byinnzi bon lè bweso' byon

¹⁸«Beshe lan wan ta byin byinnzi, lìmmènì le mùn ne bë sete byinnzi. ¹⁹Byin bë ke læm lan wan nun, bë yilê byin, ntwi' se byin ta bòn kènni byin lè bon. Son, mùn yænnâ byin ke nyinnim shan nun, mùn pà' byin ke bòn nyan nun. Li ne ci, bë ta byin byinnzi nun. ²⁰Nyèlénì fe' ñsé' le' zwum ke nzæ' le' ne mùn shè byin le: "Ci-she wòli kan à bë ñdwun, à làn ci-zwi' she nyon." Beshe bon be mùn vènè' yennzi, bë ye ku' byin yennzi bë li. Beshe bon be ywɔli ke nzæ' le' yêm nun, bë ye ku' bë ywɔli ke nzæ' le' yin nun, m̄banmbo' li. ²¹Bë ye byin vènè' yennzi, ntwi' se byin bi bwum byêm, bë ye cì li, ntwi' se bon limmi kan mwum ne fyii mùn. ²²Mün shiè bëèn, mùn sannzi bon ñzæ' le' Mvènnswàeb, mè kă' Mvènnswàeb bænnè kän bon lè ntwi' byebbi ne bon ta cì. Son jene, ke bon ywɔâ swum se mùn sannzâ bon, bë ba tî mè kwèm cinni. ²³Mwum ne tå mun byinnzi, à tå ku' Ce nyèm byinnzi. ²⁴Mün shiè bëèn, mùn cì mè she ne mwum ndɔ' cì kife' mbyî, mè kă' Mvènnswàeb bænnè kän bon ntwi' byebbi ne bon ta cì. Son jene, bë yennâ mè she nyèm ne mùn tå cì, bë ti bwi' byinnzi, bwi' lè Ce nyèm. ²⁵Son, ywum màzwùm ta lànnzì hwæn li

bă swum se bę kɔ' ke dęwă Mvènnswàb nun lwinni, she bę kɔ' le: "Bę ta mun bęnnzi ḥgyɔ' din." »

26 Yesù kònndì tì bon shę le: «Mwum ne yę byin kın kpea yę bęn. Ci-mkpa' màzwùm ni Mpùn nyę tă mbyi leŋkäm lisea, à tă waì cę Ce nyém. Mun bęnme cę Ce nyém, mùn yę Ci-mkpa' ni fyii lę nun dyi shıtäkwù shêm. 27 Ti ku' lę byin, byin ye tì ku' shıtäkwù shêm dyi, ntwi' se byin bę lę mùn nıdikà' ndunmi she shêm, a kiìn bęn dyę.»

16 ¹«Mùn shę byin ywum ton yi lę byin lękì wòn ke ntę' zwum yin nun. ²Bę ye byin fyinni ke me nyenswàb me Yudà nun. A su' kan li, son, kwan ndɔ' kà wòlakà' she bwum bę ye byin wu, bę ye bákà' le bon bi ta she Mvènnswàb lwinnzi ke ncı ye li nun. ³Bę ye byin ywum màzwùm cı hwæn li, ntwi' se bon limmi kan Ce nyém, shıkì bę limmì mùn. ⁴Son, mùn tà byin yon shę li, ntwi' kwan se kwan ncı yi ye bon wòli fya', byin bın le mùn shée byin nızä' le' màzwùm mbyî tin.»

She se Mpùn Nsanmi yę cì

«Mün sete kăń byin nızä' le' yi shę ke ndunmi ntwi' se bwi' bę bwi' lę byin cìcì fɔ'. ⁵Jene, mùn fyònme mùn bę ke cę mwum ne fyii mùn. Ke nyinnìm shin nun, mwum ndɔ' cibbi kan ku' mùn le mùn kènme fen? ⁶Son, ke nleli ye mùn leli yi, byin bi lę mè yiye ke nlim. ⁷Kwo fe' she byin bi lę mè yiye si, mùn tà byin leŋkäm shę ke nshę ye mùn shę le, a si le' lwen ke cì shin le mùn kén, ntwi' se mun shì kén, lę Ci-mkpa' nyin bă bënni. Son, mun kén, lę mùn yę byin nun fyii. ⁸Kwan se nun yę bę lę à bënnâ, à yę lan wan byebbi ne bon ta cì lisea, à lısa' tì bon swum se dyi ke mbyi nlwen nun, à sannzi tì bon le mè kă' Mvènnswàb bi kwe. ⁹Swum se nun yę bon lisea ke nywi byebbi ne bon ta cì, à si le bę tă ka nılim kę ke nywi yém. ¹⁰Ti lę swum se yen mbyi nlwen, à si le mùn yę mùn fyòn bę ke cì Ce nyém, li, byin ba tı mùn yenni. ¹¹Swum se nun yę tì ku' bon shę ke le' me kă' nun, à si le mè kă' bënnâ mìvèn nyę ḥgyɔ' wan.

¹²«Mün cinni tı nızä' le' mèan ye mùn yili mùn she byin, son, byin wòli kan byin bæn yon mwu jene. ¹³Son, kwan se Mpùn nyę tă bwum mbyi leŋkäm lisea yę bęn, à yę byin kènnzi ke mbyi màzwùm nun. À bă leli lę mwù yon, son, à yę byin ywum ye nun ywɔâ shę, à sannzi tì ku' byin ye kă bënkă'. ¹⁴À yę byin nıtwu yém lisea, ntwi' se ywum ye nun yę ywɔ' ke ywum yém, yon ye nun yę byin kın shę. ¹⁵Ywum ye Ce nyém cinni hwæn pae', yém ye. Li ne ci, mùn shę le Ci-mkpa' ni yę byin ywum ye nun ywɔ' ke ywum yém kın shę.»

Mè yiye ye fyònni nıdàli

16 Yesù kònndi shę lę bweso' byon le: «Ke kwan kwæ' nun, byin ba tı mùn yenni, son, kwan ye tì kònndi làn bę kwæ', byin ye tì mùn yenni. ¹⁷Bweso' byon ndɔ' ywɔme li, bę dünmi leli ke nyinnìm shan nun le:

«Nzà' le' ne nun shè bwi' le ke kwan kwæ' nun, bwi' ba tî nun yenni, son, kwan ye tì kònndi làn be kwæ', bwi' ye tì nun yenni, nzà' le' ni lïsa' le yen? Ndɔ' ne nun kònndi tî le' le à si ntwi' se nun fyònme nun be c  Ce nyon, à lïsa' tî ku' le yen? ¹⁸Kwan kwæ' se nun le' si, sù màzwùm ni ku' le yen? Swum se nun yili nun le', bwi' tà ka bwi' son ywo.»

¹⁹Yesù yen le be yili be dunmi nun nzà' le' cibbea, à k  cibbi l  bon le: «Nzà' le' ne mùn le' le, ke kwan kwæ' nun, byin ba tî mùn yenni, son, kwan ye tì kònndi làn be kwæ', byin ye tì mùn yenni, ni ne byin ta jiji ke mwu yin nun? ²⁰Mùn tà byin sh  l  lejk m le byin k  kwek , l  byin ta nywi yw tea, son, lan wan ye be l  nlim lw n. Byin ye be l  m  yiye ke nlim nun, son, m  yiye byin ye fy nni nd li. ²¹Kwan se ye t  m lib kw nni, à t  be l  n  swi', ntwi' se nun l mmi le kwan nyen v n  shon wol . Son, kwan se ta be l  mw n kwe n, nlim ta nun fye l  j kw nni nywi ye nun be ywo', nlim dunmi nun lwukea ntwi' se nun l mmi le mw m kwe n ke ngy  wan. ²²M banimb  ne ku' l  byin, byin bi jene l  n  swi', son, kwan se bwi' ye tì kònndi cinn n be, nlim ye byin lwukea. Li, mw m nd ' b  byin nd li yin kw nnzi.

²³«Kwan se ngy n m zw m k  w l k , byin ba t  mùn nz  le' nd ' cibbea, kwo ke nywi swum f ' nd '. M n tà byin sh  l  lejk m le yw m hw n ye byin ye Ce ny m cibbi ke jin sh m nun, à y  byin yon fe. ²⁴Han a ki n b n jene, byin cibbi kife' swum nd ' ke jin sh m nun. Cibb n, byin ye cinni, li, m  nlim nyin y  lw nni l  nd li.»

Yes  l  n ngy  wan l  j kimm '

²⁵«M n sh  byin m  le' ni hw n ke me nk n le' nun. Son, kwan nd ' k  w l k  she m n b  t  l li l  byin ke me nk n le' nun, m n y  byin yw m ye dyi ke nywi Ce ny m sannzi seansean. ²⁶Kwan se ngy n m zw m y  w l , byin ye yw m ye byin yili cibbi l  Ce ny m ke jin sh m nun. Ba byin b k  le m n y  nun d a ntwi' yin, ²⁷ntwi' se nun ne' yili byin. À yili byin li, ntwi' se byin yili mun, byin l mmi t  seansean le m n w i c  shon. ²⁸M n w e ke c  Ce ny m, m n ki n ke c  ngy  wan. Jene, m n donnzime ngy  wan, m n fy nnme m n be ke c  Ce ny m.» ²⁹B w ss ' byon k  sh  l  nun le: « nh n, ke nd nnzi ye w  donnz  l li l li ye ke me nk n le' nun, bwi' ti w  yw ti jene lw n. ³⁰Jene, bwi' limmi le w , w  l mmi yw m hw n, w  l mmi ma swum se bw m yili, sh k  be cibbi w . Son se ci, bwi' limmi seansean le w  w i c  Mv nnsw b.»

³¹Yes  ywo' li, à fy nnzi l  bon le: «Byin l mm  jene li? ³²C  n f ', kwan nd ' ta k n, se wol  ma n n, she byin ye ny w li kyikyi, w n ne hw n k n be dwon nyon. Ke kwan m zw m nun, byin ye m n donnz  kyi. Son, m n tà ka t n kyi, ntwi' se bwi' bi kwan hw n bwi' l  Ce ny m. ³³M n sh  byin nz  le' yi, b  byin cinni fl a ke mb t i ye byin bi b t i l  m n nun. Byin yw m v n  yenni ke ngy  wan nun, son, kp  mm n i me', ntwi' se m n l  n ngy  wan l  j kimm '.»

Yesù tă Mvènnswàèb keli ntwi' bwesɔ' byon

17 ¹Ke nyè ye Yesù leli li, à wasi me' zwô, à dunmi déb ce lè à tă le' le: «Ce nyèm, kwan wolâ jene. Lìsa' ñtwu yêm, bă mùn ku', mùn lisà' tì ku' làn nyèm ñtwu ywû. ²Ntwi' se wù fee mùn ñkimmɔ' ke nywi bwum hwæn, bă mùn ci bwum bye wù feâ mùn fya' hwæn, bë cinni ñzison she dñwùmdwùm. ³Sù nzison dñwùmdwùm màzwùm ni le bë limmì wù, wù ne dyi Mvènnswàèb nyè ñkàmijkæm, wù kyiswû, bë limmi tì ku' mùn, Yesù Kristò ne wù fyii. ⁴Mùn lisea ñtwu ywû ke ñgyɔ' zwêm, mùn mlɔâ she se wù fee mùn fya' le mùn ci. ⁵Jene, Ce nyèm, fyɔsi tì mùn be ke ntwu ye mùn be nlim moan ywû, kwan se bë lè ñgyî' wan kwan kife!. ⁶Bwum bye wù yènne ke nyinnim lan wan, wù fe mùn ke fya', mùn ciâ bë limmì wù. Bë bë bwum byû, wù fee mùn bon fya', bë ywoâ ñwum ywû. ⁷Bë limmâ jene le ywum ye wù fe mun fya' hwæn, ye wai ke cì swû, ⁸ntwi' se mùn shèâ bon ñzæ' le' ye mùn ywœ ñwum ywû, bë yeâ yon. Jene, ñgyi ban, bë limmâ lè lejkæm le mùn wai ke cì swû, bë yili tì ku' le wù ne fyii mùn.

⁹«Mùn tà wu dɔa ke nywi yan. Mün tà ka wû dɔa ke nywi lan wan, son, ke nywi bwum bye wù fe mun fya'. Mün tà wu dɔa ke nywi yan, ntwi' à bi bwum byû. ¹⁰Bwum bye mùn cinni hwæn bi byû, bye wù cinni ku' hwæn, à bi byêm. Bwum ta ñtwu yêm yenni ke nywi yan. ¹¹Mùn bâ tî mùn bë ke nyinnim lan wan nun, ntwi' mùn kïnmè bë ke cì swû. Ti lè bwum byêm, bë ye tòn bë ke nyinnim lan wan nun. Ce nyèm ne dyi ñsanmi, konni bë lè bwum bë wù fee mùn fya' bi ke ñkimmɔ' jin swû nun, ñkimmɔ' ye wù fee mùn fya', bă bon bë swum fɔ' wë tà she bwi', bwi' lè wù, bwi' bi swum fɔ'. ¹²Kwan se bë lè bwi' ke bwi' lè bon, mùn bë konni lè bon ke ñkimmɔ' jin swû nun, ñkimmɔ' ye wù fee mùn fya'. Mün kànnzâ tì bon, nyè m̄bo' ndɔ' bwu kan, a shi ku' bë nyè bë lè à yë ku' bwu, bă swum se bë kɔ' ke dèwâ Mvènnswàèb nun lwinni. ¹³Jene, mùn fyònme bë ke cì swû. Mün tă leli li lè bwesɔ' byêm, kwan se mün ke fe ke ñgyî' wan nun, bă ñdàli yêm shê bon, bë bɔ' tì ku' ke nlim. ¹⁴Mün sannzâ bon ñzæ' le' ywû, li, lan wan ta bon byinnzi, ntwi' se bon ba ke bòn nyan nun wë tà she mùn ku', mùn bâ ke bòn nyan nun. ¹⁵Mün tă ka wu dɔa le wù pæ' bon ke nyinnim lan wan nun, son, konni lè bon lè Satën lækì bon pɔkea. ¹⁶Bë ba ke bòn lan wan nun, wë tà she mùn ku', mùn bâ ke bòn lan wan nun. ¹⁷Lìsa' bon lejkæm, bă bon bë bwum byû ñgyìnmbɔ'. Lejkæm màzwùm si ñzæ' le' ywû. ¹⁸Mün fyiâ bon ke nyinnim lan wan nun, wë tà she wù fyii ku' mùn kwe. ¹⁹Mün fe mün ne' hwæn lè wù ke ntwi' yan, bă bon ku', bë bë bwum byû lejkæm.

²⁰«Mün tă ka wù su' dɔa ke nywi yan, mùn tă tî ku' wù dɔa ke nywi bwum bye kà kékà' ñlim ke nywi yêm ke nywɔ' ye bë kà ywokà' ñzæ' le' yan nun. ²¹Mün tă wu dɔa bă bon hwæn, bë bë swum fɔ'. Ce nyèm, mùn

yili le ëe ëe ëæti lè ëwi' wë tà shë wù ni ðbæti lè mùn, mùn ëe ku' ðbæti lè wù. Mùn yili le ëe ëe swum fô!, bâ lan wan limmì le wù ne fyii mùn.

²²Mùn ciâ le ëe cinni ñtwu ye wù fee ku' mùn, bâ ëe ëe swum fô' wë tà shë ëwi', ëwi' lè wù, ëwi' bi swum fô'. ²³Mùn ni ðbæti lè bon, wù ni ku' ðbæti lè mùn, bâ bon fôsi ëe swum fô'. Li, lè lan wan limmì le wù ne fyii mùn, ëe limmì tì ku' le wù tà bon yili wë tà shë wù yili ku' mùn.

²⁴«Ce nyèm, wù feâ mùn bon fya', mùn yili le ëe ëe ku' ke cïcì se mùn yë ëe kwe, bâ bon yen ñtwu yëm, ñtwu ye mùn cinni ke fya' ywû, ntwi' se wù yile mùn lè wû kâ fôe ñgyâ' wan. ²⁵Ce nyèm ne dyi ñlwinni, lan wan limmi kan wu, son mün, mùn limmi wu, bwum ton ëe limmì tì ku' le wù ne fyii mùn. ²⁶Mùn ciâ bon ëe limmì wù, mùn yë tì ku' kònndi bon wù lisea, bâ ðbòkì ne wù yili mün, ëe yili tì ku' ðwùlu li, mün, mùn ëe ku' ðbæti lè bon.»

Ìmbæen ye ëe ëænné Yesù

(Mt. 26.47-56; Mr. 14.43-50; Lk. 22.47-53)

18

¹Yesù leli hwæn, ëe wa' kën bon lè ðweso' byon, ëe shej' mwén du' ndô' ne ëe ëe be lon le Sèdirôñ. Ke cïcì màzwüm, mwén ndem ndô' ëe kwe. Yesù kënnô' kwe bon lè ðweso' byon. ²Judà ne ëe lè à yë nun kyï, ëe lè à limmâ cïcì màzwüm lwë, ntwi' se Yesù ëe kënkì kwe gba' bon lè ðweso' byon. ³Li ne Judà kënnô' kwe lè lëam me suzæn ke nyè, kònndi lè mè mbòn bye mè ci-zwi' me ci-mfe sàtikæ' lè mè Fàrìzièn fyie. Be ëe lè mè kaki me fyâl, kònndi lè mè lëam nun. Mè kwón wì ëe tì bon me fyâl. ⁴Li, Yesù ne ëe lè à limmâ ywum ye ye lànnzì nywi yon nun hwæn, à yenme bon, à gòd' bon, à cibbi lè bon le: «Wen ne byin ta kæb?» ⁵Be fyonnzi lè nun le: «Bwi' ta Yesù, mwum ne wai Nàzàrê' kæbbi.» Yesù ywo' li, à shë lè bon le: «Mùn ne.» Ke lëam shan nun, Judà ne yë nun kyï ëe kwe. ⁶Ke nshë ye Yesù shë bon le: «Mùn ne», nywi ghôlâ' bon, ëe dunmi fyòn ëe lè nyè, lè ëe ta pyitàl' ñgyo'. ⁷Yesù kònndi tì lo' bon cibbi ëe le: «Wen ne byin ta kæb?» Be fyonnzi lè nun le: «Bwi' ta Yesù, mwum ne wai Nàzàrê' kæbbi mè.» ⁸Yesù shë tì bon ëe le: «Mùn ne mè. Beshe mùn ne byin ta kæb, donnnêñi bwum ëe mün nyè ëe, ëe ken bon.» ⁹Li ne ñzæ! le! Yesù lwinne, nyë nun lele le: «Ce nyèm, bwum ëe wù fee mùn fya' hwæn, nyë ðbôj' ndô' bwu kan.»

¹⁰Sîmôn Piér ëe lè kâfâ' fya', à zwè! son ke fâb nun, à kwæ! ci-she ci-mfe sàtikæ' ndwun ndô' ywi' she fya' ji. (Jin ci-she màzwüm ëe le Mâlikwusì.)

¹¹Son, Yesù yenme li, à shë lè Piér le: «Kë kâfâ' swû ëe ke fâb nun. Wù bâka' le mùn bâ vènè! she Ce nyèm yili le mùn yen se yenni?» ¹²Ke kwan màzwüm nun, ñkwìn me suzæn lè ci-zwi' nyan, kònndi lè mè mbòn bye mè Yudà këe bon nyè, ëe bæn Yesù. Be bænme nun, ëe kpæm nun mè fyâl lè mè ndu!. ¹³Be wa' kwe, ëe seti kën lè nun cí Anâ. Anâ màzwüm ne shee mwén Kâifi. Kâifi ne ëe mwumñkæm mè ci-mfe sàtikæ' ke ðwüm màzwüm

nun. ¹⁴Kàifì ni ne shee lè mè ci-ŋkènnzì nyenswàeb le: «À si le' lwen ke cì shin le mwum m̄bo' ywi ke ntwi' bwum bye ŋgyo' nye' nun hwæn.»

M̄byinnò' ye Pièr fyìnncé le nun bā mwesò' Yesù
(Mt. 26.69-70; Mr. 14.66-68; Lk. 22.55-57)

¹⁵Sìmôñ Pièr bon lè mwesò' Yesù ndɔ' be Yesù d'won nyè. Mwumjikàem mè ci-mfe sàtikà' lìmme mwesò' Yesù nyé m̄bo' ni. Li ne ci, à d'ùon ke bònmbiyi mwumjikàem mè ci-mfe sàtikà' bon lè Yesù, kwù fɔ'. ¹⁶Son, Pièr lwæbbe be ke bàbà nun, moan ȷwum ȷka!. Li, mwesò' Yesù nyé m̄bo' ni kwain, à kèn m̄lib ne be ȷwum ȷka' bōñ yenni, à cì be d'unnzì Pièr. ¹⁷Cim'bòn ȷwum ȷka' ni shè lè Pièr le: «Wù ku', wù bā mwesò' mwum ne be bæn ni?» Pièr fyònnzì lè nun le: «Ayi, mùn ne ban.»

¹⁸Mbòkì ne mbèb be kwèn kwe, mè ci-she lè mè mbòn hwæn banni win, be d'unmi yon wo. Pièr ku' senndɔ' kwe ke shan, à d'unmi ku' win wo lè bon m̄ban.

Ñcibbi ye mwumjikàem mè ci-mfe sàtikà' cibbe Yesù mè le' ndɔ'
(Mt. 26.59-66; Mr. 14.55-64; Lk. 22.66-71)

¹⁹Ke kwan màzwùm nun, mwumjikàem mè ci-mfe sàtikà' dunmi Yesù mè le' ndɔ' cibbea ke nywi bweso' byon, kònndì lè ke nywi ywum ye nun be lìsà!. ²⁰Ke fyònnzì le' Yesù nun, à shè lè nun le: «Mùn be leli lè bwum hwæn ke bàbà nun, mùn lìsà! tì ywum ke me nyenswàeb me Yudà nun, lè tì ke nyenswàeb ndwun nye' nun, ke cìci se mè Yudà hwæn ta swɔli kwe. Mün gwùmnzi kan swum ndɔ'. ²¹Ti, se ci le, wù tà mun pa' me ncibbi màzwùm cibbea? Ndikà' wù cibbi lè bwum bye ywøe swum se mùn be shè, ntwi' se bon be limmi ywum ye mùn shèe bon lwen.»

²²Kwan se Yesù be n̄zä' le' yi shë, ci-mbòn ndɔ' ne be nun moan ke, à bwùm nun bén ȷwum, à cibbi lè nun le: «Li ne be ta fyònnzì lè mwumjikàem mè ci-mfe sàtikà'!» ²³Yesù fyònnzì lè nun le: «Shè mun swum se mùn gwànnzì ke nleli yém nun. Son, bëshe mün gwànnzì kan swum ndɔ', yen se wù bwùm mun bén ȷwum nun?»

²⁴Ke nyé yi, Anà cì be ken lè Yesù ke cì Kàifì ne mwumjikàem mè ci-mfe sàtikà', lè ã ke lè mè fyà' kpimmea.

Sìmôñ Pièr kònndì tì fyìnncé le nun lìmmi kan Yesù
(Mt. 26.71-75; Mr. 14.69-72; Lk. 22.58-62)

²⁵Ke kwan màzwùm nun, Sìmôñ Pièr be win wo. Be cibbi lè nun le: «Wù ku', wù bā mwesò' mwum tòn ni?» Pièr fyìnncé, à shè le: «Ayi, mùn ne ban.» ²⁶Ci-she mwumjikàem mè ci-mfe sàtikà' ndɔ' be kwe. À be ke ndu' lìm mwum ne Pièr kwæe ywi!. À shè lè Pièr le: «Mùn yenne kàn wu ke mwen ndem nun, byin lè Yesù?» ²⁷Pièr fyònnzì tì be lè nun le nyì ni tă bwèlèd' din. Ke fya' zwem n̄nywèn, dyim nyì kwo'!

Mbèn ye ëe ëenne lè Yesù ke swi' Pìlatwù
(Mt. 27.1-2, 11-14; Mr. 15.1-5; Lk. 23.1-5)

²⁸ Shikpon hwili lè kpõn, ëe wa! lè Yesù ke cí Kàifì, ëe ken lè nun ke cë gwemnà, jin shon be le Pìlatwù. Son, mè ci-zwi' me Yudà sàèm kan kwù shan kwe dwon nyon, ntwi' ëe lèkì bë! nyenswàèb nyan sèmnzi, li, ëe wòli kan tî kim ëe ji **Ìjgwìn-ñkwani-Èjìb**. ²⁹ Li ne cie, Pìlatwù kwan ke sèm shon nun, à kènnò! ke cì shan. À ëènme, à cibbi lè bon le: «Byin kin fe lè mwum tòn ne. Yă le! byebbi se nun cìe?» ³⁰ Be fyonnzi lè nun le: «Nun shiè ëe ci-nçí byebbi, bwi' kièn lè nun ke cì swû?» ³¹ Pìlatwù shè lè bon le: «Shelénì le nun, byin ken nun mè kà' lènnzi lè byin ne!, wë tà she lwuà nyin yili.» Mè ci-zwi' me Yudà fyonnzi be lè nun le: «Bwi!, bwi' wòli kan kim bwi' she le ëe wu mwum ndɔ!» ³² Li ne ñkæn le! ye Yesù be leli ke nywi ywi ne nun yé ywi lwinni.

³³ Be nyé yi, Pìlatwù dñùn be sèm nun, à lon Yesù, à cibbi lè nun le: «Wù ne dyi mñvèn mè Yudà?» ³⁴ Yesù fyònnzì lè nun le: «Wù tà son leli ntwi' se se wai wù ke nlim nun, kè wù ywoi son ke ñwum mwum ndɔ?» ³⁵ Pìlatwù shè lè nun le: «Wù yen mun, mùn ni mwum Yudà? Ìjkwìn bwum ëyû lè mè ci-zwi' me ci-mfe sàtikàè!, bon ëe kin wù kë ke fya' yêm. Yen se wù cì?» ³⁶ Yesù fyònnzì lè nun le: «Ywo! shêm ba she ñgyô! wan. Se bî she cë ñgyô! wan, bwum ëyêm laëbbè mè kwòn, bă ëe lèkì mùn kènnzi ke swi' me ci-zwi' me Yudà. Son, li ne ban. Ywo! shêm ba she cë ñgyô! zwem.» ³⁷ Pìlatwù kà shë lè nun le: «Ke à si li, wù ni mñvèn?» Yesù fyònnzì lè nun le: «Se kwan wu ñwum le mùn ni mñvèn. Be ye mûn, mùn kiin ke cë ñgyô! wan, bă mùn su' leñkàèm leli. Mwum ne tà mbyi leñkàèm dwon tà swum se mùn tà shë ywo.» ³⁸ Pìlatwù ywóme li, à cibbi lè nun le: «Yen se ëe ta lon le leñkàèm?»

(Mt. 27.15-31; Mr. 15.6-20; Lk. 23.13-25)

Kwan se Pìlatwù lele ñzä! le! yi, à kwaïn tì be wan. À kènnò! ke cí me Yudà, à shè lè bon le: «Mün, mün yen kan mün le! byebbi ndɔ! ke nywi mwum tòn ni.» ³⁹ Son, bë! shin yili le kwan se **Ìjgwìn-ñkwani-Èjìb** wòlime, mün kwannzi byin ci-nye njè ndɔ!, mbø!. Li, byin yili mün pæ! fyà! lè mñvèn mè Yudà?» ⁴⁰ Ke nywo! ye mè Yudà ywo! li, ëe dñunmi kun le: «Ba wù pæ! fyà! lè nun. Bäràbâs ne bwi' yili le wù pæ! fyà! lè nun.» Bäràbâs màzwùm, ci-mfyònnjgä! ywum lè kim ne be.

Ñlànñzì ye ëe lannze Yesù mè kà'

19 ¹ Li, Pìlatwù cí ëe ken Yesù bo lè ñgwàè!. ² Mè suzàèn sheli yì lwon, ëe twon tâèm ndɔ! lè yon, ëe swon Yesù nun mwu, ëe konndi tì nun gân pèan ndɔ! swî nywi. ³ Be kwemmi lè nun, ëe wummi swi' shon, ëe dñunmi nun kólea, lè ëe ta le! le: «Bwi! ta wù wëbbi, mñvèn mè Yudà.» Be

konndi tì nun yì bén bwùmmoa ñwum. ⁴Pìlatwù kònndì tì lɔ' kwean bë, à shè lè ñjkwin bwum le: «Ywôñì fe', mùn yë býin nun kwannzi fe wan, bá býin limmi le mún cinni kan nun le' byebbi ndɔ' nywi.»

⁵Ké nyë yi, Yesù kwaïn wan. À bë lè tâm ne bë twoin lè yì lwon ke mwu, à bë tì lè gân pèan si nywi. Pìlatwù kà shë lè bon le: «Céñì fe', mwum màzwùm ne.» ⁶Son, kwan se mè ci-zwi' me ci-mfe sàtikà' lè mè mbòn yen nun, bë dunmi kun le: «Ywummo' nun ñgæ' mè bɔtɔ' zwem, ywummo' nun ke ñgæ' mè bɔtɔ' zwem.» Pìlatwù ywɔ' li, à kà shë lè bon le: «Shelêñì nun, býin ywummo' ku' nun lè býin ne', ntwi' se mún, mún cinni kan mún le' byebbi ndɔ' ke nywi yon.» ⁷Mè Yudà ywɔmë li, bë fyonnzi lè nun le: «Bwi' cinni lwuà nye' ndɔ'. Ké lwuà màzwùm nun, à si kòa le se cibbi le à ywi, ntwi' se nun shèe le nun ni Mwen Mvènnswàeb.» ⁸Kwan se Pìlatwù ywɔ' ñzà' le' màzwùm, yi yæki nun dun mbyî zwum. ⁹À duòn bë sèm shon nun, à cibbi lè Yesù le: «Wù wa' ku' fen?» Son, Yesù yè kan nun ñwum. ¹⁰Pìlatwù kà shë lè nun le: «Mùn ne wù yili kan wù yè mùn ñwum? Wù lìmmi kan le mùn cinni ñkimmø', mùn pà' fyà' lè wù? Mùn cinni tî ñkimmø' le mùn ci bë ywummo' tì wù ñgæ' mè bɔtɔ' zwem?» ¹¹Yesù ywɔmë li, à fyonnzi lè nun le: «Wù cinni kan ñkimmø' ndɔ' ke nywi yêm, a shi bë ye Mvènnswàeb ne fe wu fya!. Li ne ci, mwum ne kín mùn fe fya! ywû, nun ne ci byebbi, à làn wù.»

¹²Ñdikâl' ndunmi kwan màzwùm, Pìlatwù dunmi mè mbyi kibbea bá nun pæ' fyà' lè Yesù. Son, mè Yudà dunmi tì shè bë lè ñkwu kimmi le: «Wu pæ' fyà' lè mwum tòn ne, lè wù bá ñwè mvèn ndwun ne ke ñgyo' Rôm. Mwum ne tâ nun ne' lon le ñvèn, à ni ci-þyinnì mvèn ndwun.» ¹³Ké nywɔ' ye Pìlatwù ywɔ' ñzà' le' yi, à cì le bë kwannzi Yesù wan, nun ne' kèn tòn ke gba' nlin me kâ' zwem, ke cìcì se bë bë lon le lwùmmø' me mblé. (Ké le' me Èbrû nun, bë bë son lon le Gàbatà.) ¹⁴**Ñgwìn-ñkwan-Èjib**, bë lè à wilime nywɔ' màzwùm. Nywɔ' lwinnime, Pìlatwù shë lè mè Yudà le: «Mvèn nyin ni ti ni.» ¹⁵Son, bë dunmi tì kun bë le: «Wu nun, wu bwi' nun, ywummo' nun ñgæ' mè bɔtɔ' zwem.» Pìlatwù ywɔ' li, à fyonnzi lè bon le: «Byin yili le mùn ywummo' byin ñvèn nyin ke ñgæ' mè bɔtɔ' zwem?» Mè ci-zwi' me ci-mfe sàtikà' fyonnzi lè nun le: «Bwi' cinni kan tî ñvèn ndɔ' mbyî, suku' ñvèn ndwun ne ke ñgyo' Rôm.» ¹⁶Li, Pìlatwù fe bon Yesù fya!, bá bë ken nun ywummo' ke ñgæ' mè bɔtɔ' zwem.

Nywummo' ye bë ywummo' Yesù ke ñgæ' mè bɔtɔ' zwem (Mt. 27.32-44; Mr. 15.21-32; Lk. 23.26-43)

Li, bë twe' Yesù, ¹⁷bë fe nun ñgæ' mè bɔtɔ' nyon ñgun, bë kwan myi lè nun, bá bë ken lè nun ke lwùmmø' ndɔ' se bë bë lon le ñgwò' mwù. (Ké le' me Èbrû nun, bë bë cìcì màzwùm lon le Gòlgòtâ.) ¹⁸Kwe ne mè suzàèn ywummo' Yesù ke ñgæ' mè bɔtɔ' zwem. Bë ywummo' tì ku' bwum bî ndɔ' kwe, kwan fɔ' nun, nyë mbo' fya' ji Yesù, nyë mbo' ku' ke fya' mè.

¹⁹Pìlatwù cì bë kɔ' ñgo' ndɔ', bë ken yon yìli ke mwu ñgæ' mè bɔtɔ' Yesù.

Ñzä' le' ye bë koe be le: «Yesù, mwum ne wai Nàzàrè', mìnèn mè Yudà.»

²⁰Mè Yudà be làn kwe mèan lè bë ta ñgo' yi nzanñgea, ntwi' se cìci màzwùm be kän làebbi lè myi. Bë kɔ' ñgo' màzwùm ke le' me Èbrû nun, ke le' lätén nun lè tì ke le' grê' nun. ²¹Mè ci-zwi' me ci-mfe sàtikà' yenme li, bë ken Pìlatwù shë le: «Se ba lwèn she wù kɔ' le: "Mvèn mè Yudà", ñdikà' wù kɔ' le: "Mwum tòn ne le' le nun ni mìnèn mè Yudà." » ²²Pìlatwù fyònnzì lè bon le: «Swum se mùn kɔâ ye ku' tòn kwe kɔa li.»

²³Ke nyè ye mè suzàèn ywummɔ' Yesù ke ñgæ' mè bɔtɔ' zwem, bë she mè plè byon bye din, bë kyiila' bon ke nyinnim shan nun, bon nyî. Be she tì ku' plè nyon nyé ndwun nyé bë gwùm din, tæ' dun kan nlim. ²⁴Mè suzàèn bi dñunmi leli ke nyinnim shan nun le: «Ba kì bwi' yaëtènì plè ni, ñdikà' bwi' dñiènì wë bì bă bwi' yen mwum nyé ye nun she.» Li ne swum se bë koe ke dñewä Mvènnswàèb nun lwinni, she bë le' le:

«Bë kyiileâ mè plè byé ñgo' le.

Ti lè plè ndwun nyèm, bë dñi wë bì.»

Swum se mè suzàèn cie, à si.

²⁵Ke moan ñgæ' mè bɔtɔ' Yesù, mon nyon bë kwe ñdyimi, bon lè mon sò' nyon, kònndì lè Mârî, myi Klòpâsì, lè tì lè Mârî nyé wai ke Mâdâlâ.

²⁶Yesù ce, à yen mon nyon. Ke moan mon nyon, à yen tì ku' mwesɔ' nyon nyé nun yili ñzwo'. À shë lè mon nyon le: «Mon, mwèn nywù ne.» ²⁷À shë tì ku' lè mwesɔ' nyon ni le: «Mon nywù ne.» Ke kwan màzwùm nun, mwesɔ' ni twe' nun, à kën lè nun dwon nyon. ²⁸Ke nyé yi, ke nlimmì ye Yesù lìmmi le she shon mlɔâ jene, à shë le: «Nlim mla' ta mun fyo.» Li, à lwinnzi swum se bë kɔ' ke dñewä Mvènnswàèb nun. ²⁹Kwe cìci màzwùm, kòn ndɔ' bë kwe dyi lè bă' sæbbi nlim. Mè suzàèn swonnzɔ' kwùsa' ke nlim, bë swɔ' son ke zwi' pe' ndɔ', bë næmnzɔ' Yesù son kwe zwô. ³⁰Kwan se nun nywon bă' si, à shë le: «She shêm mlɔâ hwæn.» Ke nyé yi, à swɔ'sì mwù, mìnèn mè yìnni nyon mlɔ'.

Ndwò ye suzàèn ndɔ' dwoe Yesù pwu lè kwòn

³¹Îgyìn mè yìnni mè Yudà bë lè à wilime nywɔ' màzwùm. Li, mè ci-zwi' me Yudà yile kän le bwum bye bë ywummɔe ke me ñgæ' mè bɔtɔ' zwem, îgyìn mè yìnni ni cinni bon kwe, ntwi' se îgyìn màzwùm bë îgyìn ndwun. Li, bë wa!, bë ken Pìlatwù cibbi le nyi ni ci lè bë kën mè mkpa' bwum màzwùm blòkea, bë pilà' bon ke me ñgæ' mè bɔtɔ' zwem.

³²Li, mè suzàèn bëen, bë blòkà' mè mkpa' bwum bye bë ywummɔe lè Yesù ke kwan fɔ' nun. ³³Kwan se bon bëen ke cì Yesù, bë yen lè à ywiâ ñdikà' ñgwé, li ne ci bë blòkà' kan nun mè mkpa!. ³⁴Son, ke nyinnim me suzàèn nun, nyé mbɔ' ndɔ' dwo nun pwu lè kwòn. Ke fya' zwem ñnywén, mlɔ' lè mvæb băi îgyo!. ³⁵Mwum ne tà bÿin ywum ton ye sanzi, à yenne yon lè ze!, à tă shitàkwú màzwùm dyi, bă bÿin cinni swum se bÿin ye ñlim kë

lè son. Ywum ye nun tà byin shé yi, à yi leŋkàem. Nun ne' lìmmi le à tă leŋkàem shé. ³⁶ Ywum màzwùm lean hwæn li, bă swum se ße kœ ke dèwá Mvènnswàeb nun lwinni, she ße le' le: «Kwo fe' web shon fo', ße ba blô.» ³⁷ ße kœ tî ke cìcì ndo' ke dèwá Mvènnswàeb nun le: «Bé ye mwum nyé bon dwo lè kwòn yenni.»

Îjkè ye ße kœ Yesù ke mbyù' nun
(Mt. 27.57-61; Mr. 15.42-47; Lk. 23.50-56)

³⁸ Be nyé yi, Jòsê!, mwum ndo' ne wai ke Àrìmàtê, kén Pilatwù dwon Yesù cibbi. (Jòsê! màzwùm be mwesò' Yesù ndo', son, à ße kän lìsà' le nun ni mwesò' nyon, ntwi' se nun be mè ci-zwi' me Yudà yi.) Pilatwù ywomé swum se Jòsê! cibbi si, à yili. Li, Jòsê! kén dwon sheli. ³⁹ Nìkòdêm, mwum ne kien Yesù yenni nywo' ndo' kpon nun, bén ku' bon lè Jòsê!, à shiù yì pa' mèwu me nwùm kyikyi, yon bî. Be lè ße fyinnoâ yon cìcì fo'. Bæm mewu me nwùm màzwùm be kyibli ñzwo!. ⁴⁰ Bwum bî màzwùm sheli dwon Yesù, ße bwi' son ke kwokwo nun lè ße swiâ son mèwu me nwùm màzwùm nywi, wé tà she mè Yudà ta cì kwan se bon yili bon gwum mwum ndo!. ⁴¹ Ke cìcì se ße ywummoe Yesù ke ñgæ' mè bøts' zwêm, mwèn ndem ndo' be kwe. Ke mwèn ndem màzwùm nun, mbyù' ndo' be kwe nyé ße gwùm kife' mwum ndo' mbyù' nlim. ⁴² Ke ñgyìn mè yìnni mè Yudà be lè à wilime nywo' màzwùm, ße sheli dwon Yesù, ße kén son gwùmmi kwe, ntwi' se mbyù' màzwùm be kwukwæ!

Nyìmni ye Yesù yìmne ywi
(Mt. 28.1-10; Mr. 16.1-8; Lk. 24.1-12)

20 ¹À ße shikpon fo' hwìli lè kpòn, ße lè shikpon ke bwùmnì din, Mâràf nyé wai ke Mâdàlâl yê mbyi mbyù' Yesù. À bén, à yen le ñgwò' ne ße dwoke ñwum mbyù' Yesù lè nun, à bâ tî. ²À fyòn ße lè mèli, à kén Sîmôn Piér cinni bon lè mwesò' nyé mbo' nyé Yesù yile ñzwo!, à shè lè bon le: «Bé shelâ dwon Nyeli nye' ke mbyù' nun. Bwi' lìmmi kan cìcì se ße kén nun kë nun.» ³Piér bon lè mwesò' nyé mbo', ße ywo' li, ße yê mbyi mbyù' Yesù. ⁴Be yanni, bon bî hwæn, son, mwesò' nyé mbo' ni yanne mbyùmme à làn Piér. Nun ne seti bén ke mbyù' nun. ⁵À swòsò' mwù ke mbyù' nun bă nun ceù' ke nlim. À suku' mè fyà' kwokwo yenni ße nlim din, son, à dñun kan. ⁶Ke nyè yon, Sîmôn Piér bén ku', à duñn làn nyon ke mbyù' nun, à yen mè fyà' kwokwo kwe ñgyo', ⁷à kònndì tì ku' swum plê she ße bwile ñwum Yesù nun yenni. Swum plê màzwùm be kän fyinnoâ lè mè fyà' kwokwo mban, son, se be làn nyon pëdin hweli. ⁸Li, mwesò' Yesù nyé sete bén ke mbyù' nun dñun ku' làn nyon kwe. À yen ywum màzwùm, à lìmmi le Yesù ni bâ tî. ⁹(Be lè bwesò' Yesù ywɔti kife' swum se ße kœ ke dèwá Mvènnswàeb nun le Yesù ywìme ywi yìmni.) ¹⁰Ke nyé yi, bwesò' Yesù bî bi fyoìn ße dwon nyan.

**Ìmbwùmni ye Yesù òwùmne ke swi' Màràñ nyé wai ke Màdàlâ
(Mr. 16.9-11)**

¹¹ Màràñ fyòin tì ñe, à kìn dyi ke moan mbyû' lè à tă kwe. Kwan se nun ñe kwe, à swòsò' mwù ke mbyû' nun lè à tă ceò' ke nlim. ¹² À cème li, à yen mè cikpu' Mvènnswàb bon ñî, lè mè plé pwibba ke nywi, ñe toen ke cìci se ñe nonnze Yesù nun, nyé ñmbô' tòen ke lwùmmò' se mwù ñe kwe, nyé ñmbô' tòn ku' ke me kwù. ¹³ Mè cikpu' Mvènnswàb ñi yen Màràñ, ñe cibbi lè nun le: «Dyim mè yib, yen se wù tă kwe nun?» À fyòonnzi lè bon le: «Be shelâ dwon Nyeli nyèm, mûn limmi kan cìci se ñe ken nun kèò' nun.»

¹⁴ Ke nyé ye nun lele ñzà' le' ni, à wasi mwù, à ce ñe nyè yon, à yen mwum ndò', à ni ñdyi. Yesù ne ñe, son, Màràñ limmi kan le nun ne. ¹⁵ Yesù cibbi lè nun le: «Dyim mè yib, yen se wù tă kwe nun? Wen ne wù tă kæb?» Ke ncibbi yi nun, Màràñ ñe bâkâ' le ci-mpwebi ndem ni ne. Li, à shè lè nun le: «Mwumjikàem, ñeshe wù ne sheli dwon Nyeli nyèm, shè mun cìci se wù kèn son kè nun, bâ mûn ken son sheli.» ¹⁶ Kwan se nun leli hwæn, Yesù lon nun ke jin shon nun. À ywòmè li, à limmì nun, à lon nun ke le' me Èbrû nun le Ràbùnî. (Sù nlon màzwùm ni le ñllisà') ¹⁷ Yesù shè lè nun le: «Ba wù yìnnò mûn, ntwi' se mûn nàn kife' dëb ke cí Ce nyèm. Son, kènne, wù shè mè ñgyinni byèm le mûn nànmè ke cí Ce nyèm nyé dyi ku' Ce nyin, mûn kènme ke cí Mvènnswàb nyèm nyé dyi ku' Mvènnswàb nyin.»

¹⁸ Ke fya' zwèm ñnywén, Màràñ wa', à kèn òwesò' Yesù shè le: «Mûn yennâ Nyeli nyé!» À leme li, à dunmi bon swum se Yesù shi' nun sùlea.

**Ìmbwùmni ye Yesù òwùmne ke swi' òwesò' byon
(Mt. 28.16-20; Mr. 16.14-18; Lk. 24.36-49)**

¹⁹ Kwàebbi fo' màzwùm, òwesò' Yesù ñe swoli ke nye ñmbô' nun nyé ñe ñtwòkeea lè mè kyî, ntwi' se bon ñe mè ci-zwi' me Yudà yi nun. Yesù kwan ke nyinnò shan nun, à dyi, à shè lè bon le: «Flòa ñe lè byin.» ²⁰ Ke nyé ye nun lele ñzà' le' yi, à dunmi bon mè bâñ me mbyimmò' lisea ke me fyà' byon, à lìsà' tì ku' bon pwu shon. Ke nyen ye òwesò' byon yenni Nyeli nyan, ñlim lwinni bon lè ñdàli. ²¹ Yesù kònndì tì lò' bon shè ñe le: «Flòa ñe lè byin. Mbòkì ne Ce nyèm fyii mûn, mûn ku', mûn tâ ku' byin fyi.» ²² À leme li, à hwummi bon ñpùn nywi, à shè lè bon le: «Yèènì Mpùn Nsanmi. ²³ Bwum bye byin ye shè le byebbi nyan ti dyé ñzùsi, lè à ti ku' ñzùsi, leñkàem. Bwum bye byin ye byènnò' le byebbi nyan bâ ñe ñzùsi, lè à bâ ku' ñe ñzùsi, leñkàem.»

Yesù bon lè Tòmasì

²⁴ Tòmasì nyé ñe ñe lon le mwen fæ' ñe kân ke nyinnò bwulu òwesò' Yesù nun kwan se Yesù òwùmne bon ke swi'. ²⁵ Bwulu dunmi nun shè

le: «Bwi' yennâ bwi' Nyeli nye!» Son, Tòmasì fyònñzì lè bon le: «Mun shì mè bân mè mbyimmo' yenni ke me fyà' byon nun, mùn yìnndì yon lè fyà' yém, mùn kè tì ku' fyà' ke pwu shon nun, mùn bâ yili le leñkàem se.»

²⁶Sonndè lèn be mbô', bwesɔ' Yesù be tì swɔli ke næm nun. Kèmmi màzwùm, Tòmasì be dyé kwe lè bon. Mè ywum nye hwæn be ñtwòkea lè mè kyî. Kwo fe' li, Yesù kwan ke nyinnìm shan nun, à shè lè bon le: «Fløa be lè byin.» ²⁷Kè nyé yi, à ce Tòmasì me', à shè lè nun le: «Nænnndiì fyà' ywû, wù yìnndì mè bân mè mbyimmo', kènnzî tì ku' fyà' ywû, wù bweb pwu shêm. Kyìlli lè ñkwùm ñgyi, son, yili le leñkàem se, mùn yìmñâ ywi.» ²⁸Tòmasì ywɔme li, à shè le: «Wù ne dyi Nyeli nyém, wù tì Mvènnswàb nyém.» ²⁹Yesù shè lè nun le: «Wù le' li ntwi' se wù yennâ mùn, son se wu yili le leñkàem se. Tὸn lwèn si lè bwum bye ta yili le leñkàem se, shikì be yen mùn.»

Mwú ñko' dèwà ton se

³⁰Yesù kònnde tì yì hilea cí mèan ke swi' bwesɔ' byon, ye mün ko' kan ke dèwà ton se nun. ³¹Son, ywum ye dyi ke dèwà se nun, mùn ko' yon bâ byin limmi le Yesù ni Kristò, mwum ne Mvènnswàb fyii, à be tì ku' Mwèn Mvènnswàb. Li, ke nyé nlìmmi màzwùm, byin cinni ñzison ke nyè yon.

Mbwùmni ye Yesù bwùmne ke swi' bwesɔ' shanmbi byon ndɔ'

21 ¹Îgyìn ndɔ' lan be kwæ' le, Yesù kònndì tì bwùmni ke swi' bwesɔ' byon ndɔ' ke moan swùm se be be lon Tibèriâ!. Ywɔenì fe' mbɔkì ne se lannze. ²Nywɔ' màzwùm, bwesɔ' Yesù ndɔ' be swɔli ke cici fɔ'. Bye be kwe be le: Sìmôn Piér, Tòmasì nyé be be lon le mwen fæ!, Nàtànâèl nyé wai ke Kanà ke ñgyo' Gàllèlè nun, bwen Zèbèdê, kònndì lè bwesɔ' Yesù bî ndɔ' tì. ³Sìmôn Piér dyi, à shè lè bwùlu le: «Mùn kènmè mvinjan swi.» Be fyonnzi lè nun le: «Bwi' ku', bwi' kenme bwi' lè byin.» Be wa' kèn, be nan ke ci' nun. Kpòn màzwùm lèn din, be bæn kan swum ndɔ!. ⁴Kwan se be lè nywɔ' ti bwùmni nûn, Yesù kwan kwe ke moan swùm, son, bwesɔ' byon limmi kan le nun ne. ⁵À kà cibbi lè bon le: «Mè swùkà', byin bænnâ ñgishì?» Be fyonnzi lè nun le: «Bwi' bæn kan bwi' swum ndɔ!.» ⁶Yesù shè lè bon le: «Dwìènì mvinjan ke fya' ji. Li, byin ye ñgishì bænni.» Be yonnì ke fya' ji zwem, be swi yì mvinjan dû!. Be swime li, mvinjan lwin lè ñgishì, be wòli kan kim be te' yon, be kwannzi yon kyo!. ⁷Mwesɔ' nyé Yesù yili ñzwɔ' shè lè Piér le: «Nyeli nye' ne.» Sìmôn Piér ywɔme she nun le' le: «Nyeli nye' ne», à swì plè nyon nywi, ntwi' se be lè à ti nywi pwìn. À swime nun, à pyì ñgwɔ!. ⁸Bwesɔ' bye fɔ' kin be lè cì!, lè be ta mvinjan se lwinñâ lè ñgishì si tèli. Be be kän lèbbi lè ñgonni dû!. Lèb lèbbi be lèn mè metà ndu!. ⁹Kwan se bon kwan ci' nun, be yen dàñkyì ndɔ' kwe lè ñgishì ke zwem satea, brê! ndɔ' be tì ku' kwe. ¹⁰Yesù shè lè bon le: «Fiènì fe' mùn ñgishì ndɔ' ke nyinnìm ye byin bænni jene yi nun.» ¹¹Sìmôn Piér nàn ke ci' nun, à tèli mvinjan se be ñlwinni lè ñgishì klwɔkea si kyo!. Ñgishì ye be ke mvinjan be ñgishì ndu' lè mwùm shæn

ɓlàn lê. Kwo fe' she ñgishì be nlim mèan si, mvinjan yàta' kan. ¹² Yesù shè lè bon le: «Kiènnì, ñyin ji ji.» Kwo fe' she nun le' li si, mwesò' nyon ndò' lwùm kan nun cibbi le: «Wen ne ku' wù?» Ntwi' se bon limmi le Nyeli nyan ne. ¹³ Yesù sènndìù ke ke shan, à sheli bré!, à feka' bon, à kònndì tì ku' bon ñgishì fekea.

¹⁴ Ndikà' kwan se Yesù yìmne ywi, kàemmì me nlè se, she nun lìsa' nun ne! lè bwessò' ñyón.

Yesù bon lè Sìmôn Piér

¹⁵ Ke nyé ye bon ji ji hwæn, Yesù cibbi lè Sìmôn Piér le: «Sìmôn, mwen Jân, wù yili mun a lan mbòkì ne ñye lè bwum ta mun yili?» Sìmôn Piér fyònnzì lè nun le: «Nyeli nyèm, wù limmi le mùn yili wu.» Yesù kă shé lè nun le: «Bòn bwén me po' ñyém.» ¹⁶ Yesù kònndì tì nun cibbi be ke kàemmì me mfì nun le: «Sìmôn, mwen Jân, wù yili mun?» Sìmôn Piér fyònnzì lè nun le: «Nyeli nyèm, wù limmi lwén le mùn yili wu.» Yesù shè lè nun le: «Bòn mè po' ñyém.» ¹⁷ Ke kàemmì me nlè nun, Yesù kònndì nun cibbi le: «Sìmôn, mwen Jân, wù yili mun?» Ñgu kwan Piér ke swi' kwan se Yesù cibbi tì nun ke kàemmì she me nlè nun le: «Wù yili mun?» Li, à fyònnzì lè nun le: «Nyeli nyèm, wù limmi ywum hwæn pæ!, wù limmi seanseen le mùn yili wu.» Yesù shè lè nun le: «Bòn mè po' ñyém.» ¹⁸ Mùn tà wu shé lè lejkàem le, kwan se wù be mbipàn, wù be ñkàenn dan kpæmmi ke ñkwù! lè wú ne!, wù kèn ke cìci se wù yili, son, kwan se wù yé ywìn, wù yé su' mè fyà' yili dín, mwum dín ndò' kin wù ñkàenn dan kpæmmi, à kènnzì wù ke cìci se wù yili kan kèn.» ¹⁹ (Ke nzæ! le' ye nun, Yesù be mbòkì ywi ne Sìmôn Piér yé ywi shé, lè nun lisà' ñtwu Mvènnswàèb ke ywi nyon nun.) Be nyé yi, Yesù shè lè nun le: «Dwoin mùn ke nyè.»

Yesù bon lè mwesò' nyé nun yile ñzwa'

²⁰ Sìmôn Piér yònñzì me' be, à yen mwesò' nyé Yesù yile ñzwa' lè à tă kìn. (Nun màzwùm ne nonme Yesù ke nywi kwan se be be ji ji, à cibbi lè nun le: «Nyeli nyèm, yà mwum ne ye wù kyí?») ²¹ Piér yenme nun li, à cibbi lè Yesù le: «Nyeli nyèm, ti ku' nun, yă swum se ye nun bënni nywi?» ²² Yesù fyònnzì lè nun le: «A mùn yili le à ton lè me' han a kiìn bën kwan se mùn ywìme fyònnì, yen se nywi kwenna' wu nun? Ti lè wù, dwoin mùn ke nyè.» ²³ Bòbo dñunmi yòn ke nyinnìm bwessò' ñye fò' nun le mwesò' Yesù màzwùm fă ywi. Kànmbé!, Yesù shèe kăn le nyé ni fă ywi, à suku' shèe le: «Beshe mùn yili le à ton lè me' han a kiìn bën kwan se mùn ywìme fyònnì, yen se nywi kwenna' wu nun?»

²⁴ Mwesò' Yesù mbò' màzwùm ne cysi shitàkwù ke nywi ywum màzwùm, à kò' tì yon ke dèwà nun. Bwi' limmi le shitàkwù se nun tă cysi, à si lejkàem.

Mmlòkà' nzæ! le'

²⁵ Ywum ye Yesù cie lè à ywi kife' yi mèan. Be kòè yon ke yi dèwà nun mbò'-mbò', mùn bákà' le ñgyô' wan pwipwèè lè yì dèwà màzwùm.